

de Hessencombinatie

Magazine voor Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Hummelo en Eldrik

**Hennie Tiecken [92],
'... samenzijn en er voor
elkaar zijn centraal'**

En verder in dit nummer o.a.:

- Een tragedie bij de Mulrabrug in Hoog-Keppel
- Korfbal, de eerste balsport in Drempt, Hummelo en Keppel
- Acht huizen op plek voormalige boerderij Nijhof

VELO@VILLE

KOM LANGS EN LAAT
JE VERRASSEN DOOR ONZE
KEUZE AAN FIETSEN!

600M² FIETSPLEZIER

doesburg

LAAT U INFORMEREN

JOUW FIETS. CUSTOM MADE.
2023

Xycleservice

xycleservice.nl

Leigraafseweg 33f • 6983 BR Doesburg • t 0313 412 727

Bremer Bouw

Nieuwbouw

Verbouw

Onderhoud

Renovatie

Timmerwerken

Roy Bremer | Molenweg 10 | 6996 DN Drempt | T: 0313-472394 | M: 06-13380622 | www.bremerbouw.nl | info@bremerbouw.nl

CLAUSTRUM

- gratis • sparen voor extra korting • eenvoudig verzilveren • exclusief voordeel
- aanbiedingen op maat • altijd inzicht in je saldo • en nog veel meer privileges

**GARAGE
PELGROM**

- ✓ VERKOOP NIEUWE EN GEBRUIKTE AUTO'S
- ✓ REPARATIES EN ONDERHOUD VAN ALLE MERKEN
- ✓ APK II-KEURSTATION

Broekstraat 5a 6999 DE HUMMELO T 0314 - 381651 E info@garagepelgrom.nl | www.garagepelgrom.nl

Van de redactie

We hebben dit jaar voor wat betreft het weer een bijzondere en vooral wisselvallige zomerperiode meegemaakt. De maand juni was zelfs de warmste juni sedert 1901. Juli daarentegen was behoorlijk wisselvallig. Een koel en nat begin, de zware storm Poly en af en toe zeer warm tot zelfs bijna 35°C. Daarna echter koeler, natter en somberder tot zelfs 18-19°C. Gemiddeld viel er op sommige plaatsen 40% meer regen dan normaal. In de loop van augustus werd het weer wat aangenamer. Samengevat voor u wellicht een ingewikkelde periode om een goede keus te maken voor de invulling van een ongetwijfeld welverdiende zomervakantie.

Tijdens deze 'wisselvallige' weken was het aan de redactie om een goede keus te maken voor het nummer dat nu voor u ligt. We hopen dat wij daar ook nu weer in zijn geslaagd, evengoed als wij hopen dat u erin geslaagd bent om van een fijne vakantieperiode te genieten.

In dit nummer vindt u, naast natuurlijk de bijdragen van onze vaste columnistten, nog weer een vervolg op de voorvallen rond de Mulrabrug in de Tweede Wereldoorlog, kletsen we met Jan Klein Kranenburg onder andere over zijn bijzondere fietstocht naar Rome, vertelt Hennie Tiecken (92) als 'krasse knar' over haar leven en is er aandacht voor een bijzonder woonproject op boerderij Nijhof bij Achter-Drempt. We laten ook de zes zangverenigingen in onze gemeenschap aan het woord over hun activiteiten na de coronaperiode waarin ze niet of nauwelijks hun hobby konden uitoefenen. Verder lezen we dat, meer dan een eeuw geleden, korfbal de eerste balsport in onze gemeente was. HC'03-speler Lars van Beek wil graag boeren en gaat op internationale stage naar Nieuw-Zeeland. Er is weer een boeiend dialectverhaal en u kunt uw puzzeltalenta's weer aanspreken. Om een voorzet te geven naar het komende herfstseizoen vertellen we ook het een en ander over de paddenstoelen in onze omgeving.

We wensen u een mooie nazomer en veel leesplezier!

Inhoud

- 3 Van de redactie
- 5 Colofon
- 7 Column Mart de Kruijff
- 8 7 oktober 1944: Een tragedie bij de Mulrabrug in Hoog-Keppel
- 14 In het dialect: Woorum de eik vingerblaejen hef...
- 16 Ff kletsen met...
Jan Klein Kranenburg, Hummelo
- 19 Column Jur Raatjes
- 20 Twee opvolgers bereiden zich voor op voortzetting modern melkveebedrijf
- 24 Paddenstoelen
- 28 Van de dorpsraden
- 30 Krasse knarren: Hennie Tiecken (92) uit Hummelo
- 35 Column Jeroen te Lindert
- 36 Spread: Zomer aan de Slondeweg in Eldrik
- 38 Het erf delen met anderen
- 44 Korfbal, de eerste balsport in Drempt, Hummelo en Keppel
- 51 Column Gijs Jolink
- 52 Een portret van onze koren
- 60 HC'03: Vrijwilliger Henk Kuperij uit Hummelo
- 62 Puzzel
- 65 Column Guinevere Wolvetang
- 67 Varia
- 68 Activiteitenkalender

DE Honda specialist van de Achterhoek!

Autobedrijf
Bergsma

- Verkoop van nieuwe en gebruikte auto's
- Reparatie en onderhoud van alle type auto's
- APK keuringsstation
- Schade reparatie & expertise
- Airco service

Autobedrijf Bergsma
Dorpsstraat 27, Hummelo
tel. 0314-381660
www.bergsmahummelo.nl
info@bergsmahummelo.nl

- **Elektra**
- **Verwarming**
- **Koeling**
- **Water & Sanitair**
- **Bronboringen**
- **Waterbehandeling**

Verhey Toldijk B.V.
Zutphen-Emmerikseweg 13b
7227 DE Toldijk

0575 - 452041
info@verheytoldijk.nl
www.verheytoldijk.nl

EXPERT ELIESEN NU OOK IN HENGELO!

- ⊛ **3 winkels in de regio**
- ⊛ **Ruim assortiment inbouw**
- ⊛ **Eigen Technische Dienst voor wit- en bruingoed**
- ⊛ **IT specialist (networking)**

Expert Eliesen

Nieuwstad 45, Zutphen, (0575) 543202
Kerkstraat 2, Hengelo (Gld), (0575) 464261
Zutphen-Emmerikseweg 46, Baak, (0575) 551000

expert

Colofon

De Hessencombinatie

Magazine voor de inwoners van Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Hummelo en Eldrik.

Redactie

Ceciel Bremer, Berna ter Horst,
Rinus Rabeling en Henk ten Zijthoff
E-mail: dehessencombinatie@hc-03.nl,
telefoon: 06-51 32 99 78 (Rinus Rabeling).

Aan dit nummer werkten mee

Fred van Daalen, Alieke Hilhorst, Gijs Jolink, Gerard van der Kamp, Mart de Kruif, Jeroen te Lindert, Gerard Maalderink, Jur Raatjes, Pierre Seegers, Ine Snelder, Leo Tholhuijsen, Guinevere Wolvetang,

Fotografie

Jeltje en Bernard Berendsen, Ceciel Bremer, Fred van Daalen, Jeroen Derksen, Duncan de Fey, Floris Hazemeijer, Wim van Hof, Gerrit Kempers, Jan Klein Kranenburg, Rinus Rabeling, Jamie de Vries, Vyasa Wolvetang.

Advertenties/Marketing

Wim Fontein, Patrick Verheij
Voor vragen of informatie:
06-20 44 38 10 (Patrick Verheij)

Vormgeving en druk

Youprinting, Giesbeek

Auteursrecht

Overname van artikelen (of delen ervan) uit deze uitgave is niet toegestaan zonder uitdrukkelijke, schriftelijke toestemming van de uitgever. Dat geldt ook voor vermenigvuldigen, kopiëren, publiceren op internet of opslaan in een databank. Dit magazine wordt met grote zorgvuldigheid samengesteld. Ten aanzien van de juistheid van de inhoud kan echter geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

De Hessencombinatie is een uitgave van voetbalvereniging HC'03 en verschijnt 4 keer per jaar, in een oplage van 2600 exemplaren, in het verspreidingsgebied: Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Eldrik, Hummelo, Langerak en een gedeelte van Toldijk.

De volgende editie van De Hessencombinatie wordt verspreid rond 12 december 2023.

Informatie of klachten over bezorging

Monique Bruins, telefoon 0314-84 22 19.

Abonnement

Woont u buiten het bezorgingsgebied van De Hessencombinatie of wenst u het magazine op naam per post te ontvangen, dan is een abonnement voor 20 euro per jaar mogelijk. U kunt hiervoor telefonisch contact opnemen met de redactie: 06-15 44 53 41 (Ceciel Bremer) of een e-mail sturen naar: dehessencombinatie@hc-03.nl.

Website

www.dehessencombinatie.nl

BOUWMARKT DE TOLBRUG

Emmerikseweg 17
7227 DG Toldijk
T: (0575) - 45 16 55
F: (0575) - 45 26 79
E: info@bouwmarktdetolbrug.com
www.bouwmarktdetolbrug.com

De bouwmarkt met vele specialiteiten.

- Persoonlijke bediening en goede service
- Wij denken met u mee en geven graag advies
- Ook uw adres voor propaangasvullingen
- Hout en Plaat op maat
- Vele artikelen per stuk/ per meter verkrijgbaar
- Ongelooflijk veel materialen tegen scherpe prijzen

TE LINDERT NOTARIS
SINDS 1811

Ook op donderdagavond geopend!

Kraakselaan 5A, 6981 HA Doesburg
t: (0313) 48 40 34 e: telindert@notarisdoesburg.nl
f: (0313) 47 25 43 i: www.notarisdoesburg.nl

Elke zaterdag tussen 8 en 12 is onze winkel geopend!

Kom
langs
in onze
winkel!

Al het voer van Garvo is:

- Gemaakt met liefde voor dieren
- CO2 neutraal geproduceerd
- Van hoge kwaliteit dankzij zorgvuldig geselecteerde grondstoffen.

Wilt u passend voeradvies voor uw huisdier? Wij helpen U graag!

Bel ons op 0313-472321, stuur en mail naar advies@garvo.nl of scan de QR-code voor meer informatie op onze website.

Nooit genoeg

‘Voor je hoofd of met je handen, we hebben altijd iets te doen’

Een nieuw seizoen en alles gonst weer van verwachting. De velden liggen er weer prachtig bij, 't Doornslag is voorzien voor tientallen extra zonnepanelen, nieuwe doeltjes voor de jeugd, het materiaalhok opgeruimd en alle kleding gewassen. Het lijkt een vanzelfsprekendheid, maar dat is het natuurlijk niet. Zonder vrijwilligers gebeurt er helemaal niets.

Mensen die het gras maaien, de lijnen trekken, de reclameborden wassen, iedere maandag de troep van anderen opruimen, de auto volladen met hesjes en die naar de vrijwilligers brengen om te wassen, gasten ontvangen op wedstrijddagen, elftallen begeleiden, iedereen van een hapje en een drankje voorzien in 't Hessenhuus, ballen oppompen, loten verkopen, rekeningen betalen, de administratie bijhouden, de wedstrijden regelen, websites up-to-date houden, het jeugdkamp organiseren, evenementen regelen, bomen kappen, schilderen, verhalen voor dit magazine schrijven, drank en eten inkopen, sponsors regelen, nieuwsbrieven schrijven, elftalfoto's maken, begrotingen opstellen, verzekeringen regelen, subsidies najagen, lampen vervangen, meubilair opstellen, wedstrijdkleding wassen, de keuken runnen, koffie zetten, scheidsrechters ontvangen, elftallen indelen, trainers zoeken, bij de Keppelrun ondersteunen, de rommelmarkt regelen en ga zo maar door.

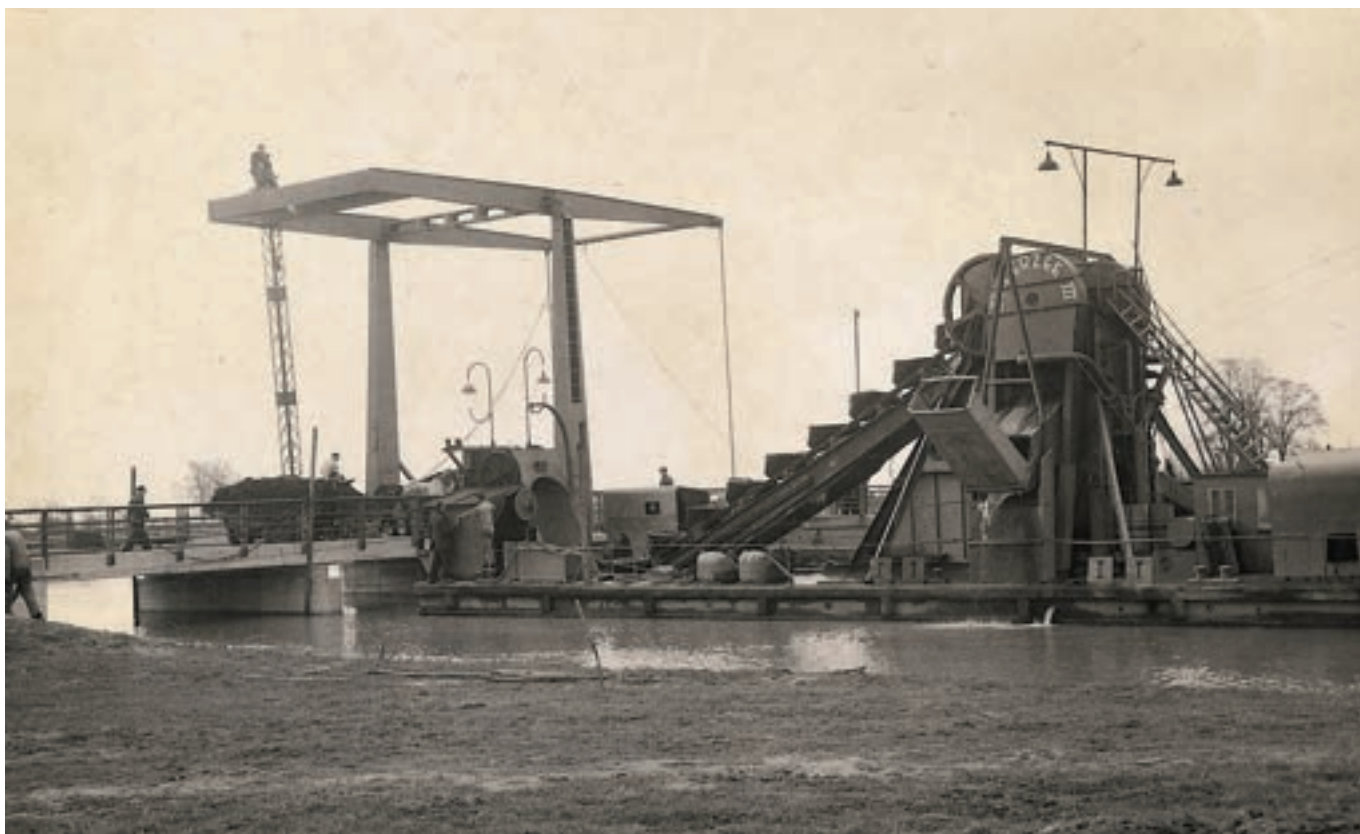
Zonder dit alles hebben we geen club. Geen vrijwilligers, geen vereniging. Gelukkig hebben we er veel van, maar niet genoeg. Vrijwilligers nemen afscheid, worden ouder, kunnen even niet, verhuizen of zijn ziek. Dus we hebben er meer van nodig. Dus hierbij doen we een beroep op alles lezers van *De Hessencombinatie*: Als je iets voelt voor HC'03, meld je dan aan als vrijwilliger. Wij vinden altijd iets passends voor je. Voor je hoofd of met je handen, we hebben altijd iets te doen. Jong of oud, van welke afkomst dan ook, waar je ook woont, je kunt je steentje bijdragen. Zodat we ook de komende jaren alles prima op orde hebben.

Foto: Wim van Hof

Mart de Kruif

De kapotgeschoten en gezonken baggermolen 'Secunda' bij de brug in Hoog-Keppel wordt na de sloop in de jaren '50 vervangen door de Zuiderzee III.

7 oktober 1944:

Een tragedie bij de Mulrabrug in Hoog-Keppel

Zaterdag 7 oktober 1944 begint als een mooie herfstdag. Maar al in de vroege ochtend kleurt de dag inktzwart. Bij de brug in Hoog-Keppel wordt een zware luchtaanval uitgevoerd op de baggervloot van de firma Wierenga. En tegen de middag wordt het in de lucht nog onheilspellender door het aanzwellend geluid van honderden Britse bommenwerpers. Wat is er aan de hand dat ook in Drempt, Hummelo en Keppel de ramen in de sponningen rammelen en dat huizen en boerderijen staan te schudden op de grondvesten? Weliswaar doen de zware bominslagen net na de middag zich niet voor in onze dorpen, maar vlak over de grens in Duitsland. In Hoog-Keppel heeft zich dan al een grote tragedie afgespeeld bij de Mulrabrug in Hoog-Keppel. Een reconstructie.

Op 17 september 1944 begint de grootste luchtlandingsoperatie ooit met een aanval op de Duitse bezettingsmacht in Nederland. Doel is om nabij Arnhem een bruggenhoofd te maken voor de slotaanval op Berlijn. Amerikaanse parachutisten landen rond Eindhoven en Nijmegen. De Britten bij Arnhem. Zij landen ver achter de Duitse linies. Een enorme stoet aan Britse pantsereenheden en infanterie trekt op vanuit België om uiteinde-

lijk de eigen paratroepen te ontzetten. Het gedurfde en volgens velen roekeloze plan van de Britse veldmaarschalk Montgomery slaagt voor een deel, maar Arnhem blijkt een brug te ver. De laatste Britse parachutisten moeten zich met zware verliezen uiteindelijk op 25 september 1944 over de Rijn bij Oosterbeek terugtrekken. Arnhem ligt in puin en de bevolking wordt geëvacueerd. De gevolgen van het geallieerde verlies van

de Slag om Arnhem zijn verschrikkelijk voor het nog niet bevrijde Nederland. Er is een algemene treinstaking, er zijn geen kolen meer en tijdens de winter van 1944/1945 ontstaan grote voedseltekorten in het westen van Nederland. Zo'n 20.000 mensen komen tijdens de hongerwinter om het leven door gebrek aan voedsel. Bovendien neemt de Duitse repressie schrikbarende vormen aan.

Geallieerde luchtaanvallen in de Duitse grensstreek

De geallieerde legerleiding is na het debacle bij Arnhem beducht op krachtige Duitse tegenaanvallen. Het zet de luchtmacht massaal in om het gevreesde Duitse militaire gevaar aan de oostflank te beteugelen, onder andere met bombardementen op de Rijnsteden Kleef, Emmerich en Wesel. Een dag na de terugtocht van de Airbornes bij Oosterbeek volgt op 26 september 1944 de eerste luchtaanval op deze Duitse steden vlak over de grens. Op 6 oktober 1944 volgt een bombar-

dement op de Rijnbrug in Arnhem waar zo zwaar om is gevochten. De brug blijft echter nog bruikbaar, maar niet voor lang. De volgende dag op 7 oktober 1944 komt rond het middaguur een Amerikaanse vloot bommenwerpers (van het type Marauders) naar de Rijnbrug en na hun vertrek bestaat de brug niet meer. Even later om 13.40 uur komt een enorme Britse luchtvloot laagvliegend aan boven onze streken. Zij zetten de aanval in op Kleve met 251 Halifaxbommenwerpers, 90 Lancasters en 10 Mosquito jachtbommenwerpers. Na het afwerpen van hun dodelijke bommenlast is duidelijk: 'Kleve ist nicht mehr' en 562 inwoners komen om in het inferno. En nog is het niet afgelopen want rond 14.00 uur volgt een aanvalsgolf op Emmerich waar 340 Lancasters en 10 Mosquito's hun bommen laten vallen. Het dodental onder de burgerbevolking in Emmerich bedraagt 641 mannen, vrouwen en kinderen en 96 militairen.

Dodelijke slachtoffers in Hoog-Keppel

De aanval eerder die ochtend van 7 oktober op de baggervloot bij Hoog-Keppel heeft eveneens verschrikkelijke gevolgen. Een citaat uit het boek 'Er op of er onder', pagina 403: 'Bij beschieting van een in den Ouden IJssel te Hoog-Keppel liggend woonschip vinden 3 menschen den dood op 7 Oct. 1944.'

Afbeelding van jachtvliegtuigen van het 130th Squadron op het vliegveld Grave B-82. Dit Squadron voerde de aanval in Hoog-Keppel uit.

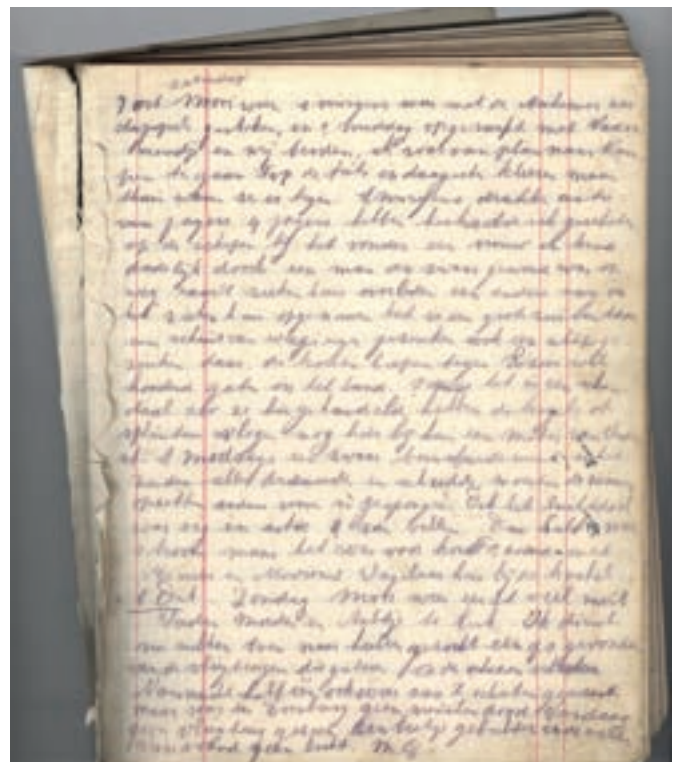
Hayo Wierenga is in 1944 een zestienjarige middelbare scholier in Doetinchem. Hij is de zoon van Harm Wierenga die met een deel van de baggervloot iets voorbij Doetinchem ligt. Zijn oom Jan Wierenga ligt met het andere deel van de baggervloot bij de Mulrabrug in Hoog-Keppel. Hayo is geen ooggetuige van het drama in Hoog-Keppel. Hij is op dat moment met zijn ouders aan boord van de Dina, de woonboot van de vloot in Doetinchem.

Maar hij ziet een paar dagen later de puinhoop bij zijn oom in Hoog-Keppel. En hij beschrijft de indrukken die hem zijn verteld in familiekring over wat er in materiële zin gebeurde bij de brug met de vloot: 'Op een gegeven moment werd de baggervloot 'Secunda' met twee raketten tot zinken gebracht. Helaas was het water in de oude rivierarm niet zo diep, het dek bleef net boven water... Bovendien kapseisde het schip niet zoals de zandzuiger, maar zonk keurig rechtop. Vermoedelijk dachten de Spitfire- en Mustangpiloten dat hij nog steeds dreef en gaven de molen in de daarop volgende dagen nog maar weer eens een beurt.. en nog eens.. en nog eens! Na de oorlog moest het schip ter plekke gesloopt worden. Het was één en al gat.'

Mevrouw Westerbeek van Eerten-Faure is de echtgenote van huisarts Bart Westerbeek van Eerten in Hummelo. Zij schrijft op 7 oktober 1944 in haar dagboek:

'...Vanmorgen cirkelden zeven vliegtuigen hierboven. We zagen hen aan de kant van Keppel duiken en schieten. Even later de telefoon. Booten in de IJssel bij Hoog-Keppel zijn zwaar beschoten. Bart en Truuk* zijn erheen. De ravage in één boot vooral is ontzettend. Een zwangere vrouw ligt stervend op de grond met een kindje van twee jaar, dat een schot door het hoofdje heeft. De vader ligt erbij geknield, ook gewond. Hij wil de laatste momenten bij zijn vrouw blijven en geen dekking zoeken in een schuilkamer aan den oever. Alles is in flarden geschoten. Van een andere boot werd de man getroffen in de buik. Hij is er heel naar aan toe. Truuk is bij hem gebleven tot hij vervoerd werd. Zij was alleen met de doodzieke in de boot, terwijl de vliegtuigen boven haar cirkelden. 't Was heel angstig. Eindelijk heeft zij met vier mannen de gewonde op een ladder zoolang in een boerderij gelegd. Truuk beleefde zeer ontroerende momenten toen de bewoners van de andere booten bij hun doodzieke kameraad kwamen en de stervende vrouw en het kind zagen. Terwijl ik dit schrijf, wordt er geweldig geschoten, zwaar geschut hier dichtbij. Het gerucht gaat dat het in Zevenaar is. Twee uur. 't Is geweldig. Het hele huis staat te rillen. Wat gaat er gebeuren? Een doorbraak??? 't Is weer voorbij (kwart voor drie). Een geweldig granaatvuur boven onze hoofden. We staan bij elkaar en staan in de gang en wachten op wat er gaat gebeuren. Dientje heeft nog kans gezien haar vluchtloffertje van boven te halen. Wij hebben het maar niet gewaagd. Af en toe dreunt het nog, maar de heftige knallen zijn voorbij. Toen het begon zag de lucht zwart van de vliegtuigen, bommenwerpers. We ruiken, nu we even buiten komen, een sterke kruitdamp.'

* Truuk is de dochter van het echtpaar Westerbeek van Eerten. Zij is verpleegster in Utrecht en logeert het weekeinde bij haar ouders in Hummelo.

Handgeschreven ooggetuigenverslag van de beschieting door Derk Netjes (fragment).

Derk Netjes is boerenzoon en op dat moment 23 jaar. Hij woont en werkt op boerderij Mulra samen met zijn ouders Hendrik en Arendje Netjes en zijn twee zussen Aaltje en Berendje. Ondanks zijn deelname in het verzet is hij verontwaardigd over het geweld in de vroege ochtend bij de boerderij. Hij begint op 7 oktober 1944 meteen een dagboekje, dat bewaard is gebleven. Hij noteert:

'7 Oct. Mooi weer. 's Morgens weer met de Arnhemmer aardappels gestoken en 's middags opgeraapt met Berendje en wij beiden. Ik was van plan naar Kampen te gaan op de fiets in daagsche kleren maar thuis waren ze er tegen. 's Morgens drukke actie van jagers. 4 Jagers hebben herhaaldelijk geschoten op de schepen bij het vonder. Een vrouw en kind dodelijk dood een man die zwaar gewond was is op weg naar het ziekenhuis overleden. Een andere nog in het ziekenhuis opgenomen het is een grote ruïne daar. Een schuit van Wierenga gezonken en ook een schip gezonken daar. De koeien liepen tegen Rozier. Wel honderd gaten in het land. Het is een schandaal zoo ze hier gehandeld hebben. De kogels en splinters vlogen nog hier bij huis, een meter van vader af. 's Middags een zwaar bombardement in het zuiden. Alles dreunde en schudde. Moesten de ramen openzetten anders waren ze gesprongen. Ook het luchtdoel was erg in actie. 2 zien vallen. Om half twee weer stroom maar het was voor kort. 's Avonds met meneer en mevrouw Wagelaar hier bij de kachel.'

Mevrouw Westerbeek van Eerten geeft in haar dagboek aan dat een zwaargewonde schipper naar een boerderij wordt gedragen. Die boerderij is Mulra en de zwaargewonde is schipper Jansen uit Rheden. Hij wordt op een ladder naar Mulra gebracht in afwachting van vervoer naar het Doetinchemse ziekenhuis.

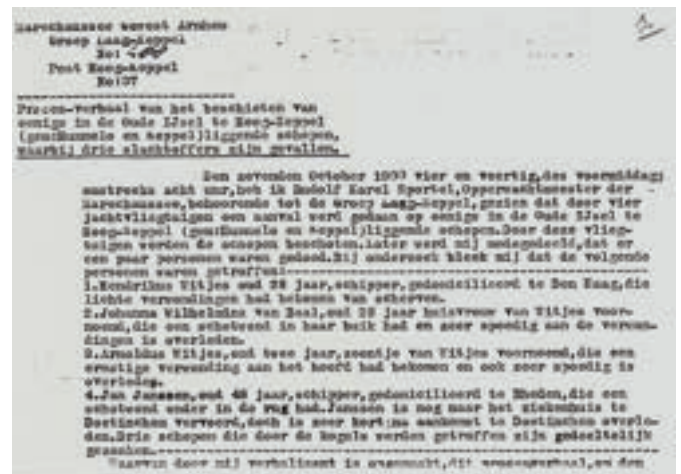
Zoals mevrouw Westerbeek van Eerten en ook Derk Netjes noteren in hun dagboeken gaat het extreme geweld die dag door. Over 7 oktober 1944 schrijft Hayo Wierenga:

'Het grote bombardement van de 7e oktober 1944 op de Duitse stad Emmerich was iets om nooit te vergeten. Niet wetende wat die enorme vloot laag vliegende geallieerde bommenwerpers als doel zouden kiezen waren de bewoners van de ark 'Dina' naar de kelders onder de Kemnade gevluht om daar te schuilen. Er waren zoveel vliegtuigen dat Hein Bulten later beweerde dat 'de kraaien moesten lopen...' Staande in het keldergat om maar niets van het gebeuren te missen, knalden de explosie-drukgolven tegen mijn trommelvliezen en werd mijn haar heen-en-weer geblazen. En een poosje na het bombardement dwarrelde er half verbrand papier neer... Verpakkingsmateriaal van de pudding-fabriek Dr Oetker... en delen van de boekhouding van de apotheek. Hoog in de lucht gestuwd door de enorme felle brand die nog lang woedde in de toch op 10 km hemelsbreed gelegen stad.'

De tragedie bij de Mulrabrug

Hield de tragedie bij de Mulrabrug direct verband met de aanvallen op de Duitse steden en Arnhem op diezelfde dag? Ik neem contact op met de expert in de luchtoorlog boven Nederland: Karl Lusink in Drempt. De bommenwerpers die Hayo Wierenga beschrijft, worden inderdaad beschermd door zwermen jachtvliegtuigen. Maar waren deze jachtvliegtuigen rond de bommenwerpers betrokken bij de aanval iets eerder die ochtend op de baggervloot in Hoog-Keppel? Karl Lusink weet het antwoord: 'Nee, met die bombardementen hadden deze toestellen niets te maken. De jagers die 's morgens de aanval uitvoerden op de baggervloot bij Hoog-Keppel waren van de Britse 2nd TAF. De term staat voor Tactical Airforce en die had een heel andere taak dan het beschermen van bommenwerpers. De jachttoestellen van de TAF schoten op alles wat bewoog en ook alles

waarvan de piloten vermoedden dat zij troepen zouden kunnen vervoeren. Denk daarbij aan auto's, schepen, treinen, paard en wagens. Ik vermoed dat ze bij de aanval op de baggervloot op 7 oktober 1944 met boordwapens (mitrailleurs en boordkanonnen) en mogelijk dus ook met raketten hebben geschoten. Dat er ook bommen zouden zijn ingezet, lijkt mij niet waarschijnlijk.' En Karl weet nog wel meer: 'De ooggetuigen zeggen dat het uiteindelijk om vier jagers ging. Dat rapporteert politieman Sportel ook in zijn proces-verbaal: het waren er vier. Deze vier toestellen kunnen dan van het 130th Squadron RAF zijn geweest. Dat squadron steeg 's morgens om 6.50 uur met vier toestel-

Wachtmeester Sportel maakt het Proces Verbaal van de aanval op de baggervloot bij Hoog-Keppel.

len op van vliegbasis Grave B-82 en ze waren om 8.10 uur terug. Er was nog een groep actief met zes toestellen. Die groep was een half uur eerder. Ze hadden als gezamenlijk doel het aanvallen van *barges* (Engels voor schuiten) aan de IJssel ten oosten van Arnhem. In de rapporten wordt melding gemaakt van '30 aanvallen en 12 beschadigd.

Op 26 april 1945, een half jaar na de aanval, doet brugwachter B. Bloemendaal (Hoog-Keppel C-59) voor alle zekerheid nog een melding: 'Nabij de brugwachterswoning liggen racketbommen.'

Er is technisch gezien een verschil tussen een bom en een raket. Het zal eerder om een onontpofte raket zijn gegaan en niet om een bom. Vermoedelijk is het er ééntje geweest op het baggereiland, getuige de tekening die Hayo Wierenga maakte. Vermoedelijk is de tekening na afloop van de Tweede Wereldoorlog gemaakt. De twee kapot geschoten schepen van het baggerbedrijf staan er niet op en zijn vermoedelijk al gesloopt. Alleen de woonark Giny is ingetekend. En de onontpofte 'bom' natuurlijk.

Epiloog

De aanleiding tot dit artikel is bijzonder. Onze redactie werd begin 2022 benaderd door journalist, schrijver en historicus Jack Kooistra, ook bekend als de Friese Simon Wiesenthal. Jack is inmiddels op leeftijd, maar houdt nog steeds zijn archief bij van oorlogsslachtoffers in Nederland. Kooistra heeft een paar belangrijke publicaties op zijn naam. Hij deed bij ons navraag naar enkele oorlogsslachtoffers in Hoog-Keppel, waarover hij onvoldoende gegevens had kunnen vinden. Dat was aanleiding tot behoorlijk wat research. Bij de geallieerde aanval op de baggervloot bij Hoog-Keppel kwamen drie mensen om het leven. Eigenlijk vier omdat moeder Johanna Witjes zwanger was. Het kostte een jaar speurwerk om meer gegevens

Twee 'Mulrabruggen' in de jaren '50. De oude brug is nog niet gesloopt. De nieuwe brug is bijna klaar.

over de slachtoffers te achterhalen, mede omdat scheepsvarenden op last van de Duitse bezetter niet meer op hun woon- of verblijfplaats werden geregistreerd maar centraal ingeschreven stonden als inwoner van 's Gravenhage. Het baggerbedrijf Wierenga leed zware verliezen aan personeel en materieel tijdens deze laatste oorlogsfase. Bij een explosie op

2 mei 1945 kwam Jan Schellingenhout, schipper op de Doetinchem II van de Wierengabaggervloot en tevens verzetsman, om het leven bij het demonteren van een mijn voor het oude gemeentehuis aan de Rijksweg in Hoog-Keppel. Daarbij werden nog drie verzetsmensen gedood.

De mensen die op deze rampzalige zaterdag

7 oktober 1944 bij de Mulrabrug om het leven kwamen, zijn:

Johanna Wilhelmina van Baal. Zij werd geboren op 10 augustus 1916 in het Duitse Wyler. Zij was de echtgenote van schipper Hendrikus Witjes uit Giesbeek en was zwanger van een tweede kindje. Johanna (Enne was haar roepnaam) was 28 jaar toen zij om het leven kwam op het schip van haar echtgenoot, schipper Witjes. Zij werd begraven op het kerkhof van Giesbeek. Haar graf is geruimd in de jaren 60, maar zij staat wel vermeld op de speciale steen voor oorlogsslachtoffers op het kerkhof in Giesbeek. Hendrikus hertrouwde na de oorlog.

Arnoldus Witjes is de zoon van Hendrikus en Johanna Witjes. Hij werd geboren op 11 april 1942 en was 2 jaar toen hij om het leven kwam op het schip van zijn ouders. Hij werd met zijn moeder begraven in Giesbeek. Ook zijn grafje is geruimd. Arnoldus staat samen met zijn moeder vermeld op de speciale steen voor oorlogsslachtoffers op het kerkhof in Giesbeek.

Jan Jansen was schipper op het schip de *Hermina*. Hij werd op 3 september 1895 geboren in de gemeente Rheden, woonde in Rheden en was gehuwd met *Hermina van Hussel*. Hij was 49 jaar toen hij in de middag van 7 oktober 1944 aan zijn zware verwondingen overleed in het Algemeen Ziekenhuis

Het baggereiland bij de brug over de Oude IJssel in Hoog-Keppel. Rechts op de tekening de aanduiding waar nog een 'bom' ligt. Waarschijnlijk is het een raket geweest.

www.rometron.nl

Grondwerk | Gazon Aanleg | Zaag- en snoeiwerk
 | Snipperen | Machinaal knotten | Stobbenvrezes |
 Klepelwerk | Machinaal hagen scheren

**Boom-, groen- en
 landschapsverzorging**

Tevens voor grondwerk en haardhout

saaai- en zaagwerk, bomen afkleden, kloofwerk, drone inspectie, jacht- en faunabeheer

Loenhorsterweg 7E - 6999 DT Hummelo

T: 06- 22 21 78 13 E: info@bohyl.nl I: www.bohyl.nl

**IJSBOERDERIJ
 DE STEENOVEN**

'HET GRAS VAN VANDAAG, IS HET IJS VAN MORGEN'

- VERS BOERENIJS ▪ KOFFIE & THEE ▪
- TERRAS & SPEELTUIN ▪

• BROEKSTRAAT 2, 6999DE, HUMMELO • WWW.IJSVANDESTEENOVEN.NL •

SINDS 1842

De Gouden Karper

HOTEL

CAFÉ

RESTAURANT

Dorpsstraat 9 - 6999 AA Hummelo - Tel.: 0314 - 38 12 14 - welkom@degoudenkarperhummelo.nl

www.degoudenkarperhummelo.nl

Monument voor oorlogsslachtoffers op het kerkhof van Giesbeek met de namen van Johanna Wilhelmina Witjes-van Baal en haar zootje Arnoldus.

in Doetinchem. Hij werd begraven op het kerkhof Heiderust in Rheden. Wij deden navraag of de rode letters op het graf mogelijk een speciale betekenis hebben omdat meer graven uit die periode met rode kleurstof zijn bewerkt. Dat blijkt niet het geval. De zoektocht leverde meer gegevens op over

meer oorlogsslachtoffers in de voormalige gemeente Hummelo & Keppel. Het is uiteindelijk gelukt om in de digitale omgeving van het oorlogsmonument (on-linebegrafplaatsen.nl) in Hoog-Keppel de gegevens over geboorte- en sterfdata van de slachtoffers in die periode correct te vermelden. Het oorlogsmo-

Graf van de omgekomen schipper Jan Janssen op de begraafplaats Heiderust in Rheden.

nument in Hoog-Keppel draagt namelijk zeer zeker fysiek niet alle namen van oorlogsslachtoffers in de gemeente Hummelo en Keppel, nog even afgezien van de Joodse inwoners van het Hachsjarra-centrum in Laag-Keppel. Hun namen ontbreken nog altijd.

Bronnen

N.M. Westerbeek van Eerten-Faure: En de 'Rucksack' stond altijd klaar... dagboek van een doktersvrouw in oorlogstijd. Doetinchem, Mr. H.J. Steenberg-Stichting, 2015. Pagina 285.

Hayo Wierenga: *Baggeraars in Verzet* (in familiekring verspreide herinneringen van Hayo Wierenga). Wierenga was in 1944 middelbare scholier in Doetinchem. Woonde later in Laag-Keppel en overleed aldaar in 2019.

W.P. Nederkoorn en G.B.J. Stork: *Er Op Of Er Onder*. Gysbers & van Loon - 4e druk 1977. Ongewijzigde herdruk der uitgave van 1946. Bijdrage van H.J. van Holten 'Het oorlogsleed der gemeente Hummelo en Keppel'.

Derk Netjes, Dagboek periode 1944-1945: Derk Netjes was de laatste boer op boerderij Mulra in Hoog-Keppel. Hij overleed in september 2012.

Archief Karl Lusink.

Archief Jack Kooistra.

De Hessencombinatie, uitgave 39 juni 2020, pagina 9 en verder.

Historiek (online geschiedenismagazine).

Mede dank voor hun hulp aan

Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL), Doetinchem

Gelders Archief, Arnhem

Gemeente Rheden

Centrum voor Familiegeschiedenis

(Centraal Bureau voor de Genealogie), 's Gravenhage

Nationaal Archief, 's Gravenhage

Webbeheerders van de site

on-linebegrafplaatsen.nl

Maritiem Museum, Rotterdam

Karl Lusink

Rinus Rabeling

Jack Kooistra

De neven Henk en Alfons Witjes

invulling van ondersteunende activiteiten wellicht een andere vorm gekregen.

Ons dialect moeten we zoveel mogelijk koesteren. Het is een onderdeel van onze (cultuur)historie, in gesproken en geschreven woord. Het geeft eigenheid aan de streek en versterkt in hoge mate de saamhorigheid. Deze rubriek wordt gevuld met bijdragen in onze streektaal.

In dit nummer een volksverhaal dat ik in de jaren zeventig van de vorige eeuw als losse stukjes optekende bij een oudere inwoner aan de Tellingstraat in Achter-Drempt. Vele jaren later vond ik een complete Nederlandstalige versie als sprookje genoteerd in meerdere Nederlandse provincies. Onderstaand het verhaal in onze streektaal.

Worum de eik vingerblaejen hef . . .

D'r was 'n hötje geleje 'n keuterboer die maor liefs negen kinderen had. Met zien vrouw zörgde hi-j zo goed meugelek veur 't stel. Umdat hi-j zelf geen stukske grond bezat mos e altied bi-j vremden gaon arbeiden. 't Betjen geld dat hi-j doormet verdiende was eigenlek niet genog um door met z'n allen van te laeven. Door lag hi-j vaak van wakker. 'Hel en verdoemenis', vluukte keuterboer Bertus op 'n dag, 'alleen de duvel kan ons nog helpen!' De keuterboer had zien weurde aover de duvel niet zo ernstig bedoeld, maor 'n duvel löt zich zoiets niet twee keer zeggen. Keuterboer Bertus had de weurde nog maor

net uutgespraoken, of d'r stond een keerl in jagersklere veur 'm: 'n viltlen huudje op 't heuf, 'n geweer aover de scholder en... zien ene voet was krek 'n duvelspoot!

'Wat wil i-j menneke?', vrog de man in 't gruun. Bertus schrok allemachtig, hi-j had meteen deur dat 't kwam deur zien weurde van net. Hi-j pakte al zien moed bi-j mekaar en gaf antwoord: 'I-j wet toch wa'k wil hebben. Een flink stuk grond, 'n paar peerde en 'n ploeg, dan kan'k eindelek mien vrouw en kinder goed te etten geven.' 'Dat zö'j krieggen', zei de jagersman. Hi-j

bewaog 'n betjen met zien hand en opens stond d'r een kist vol met goldstukken op taofel. 'Hier kö'j alles veur kopen wa'j hebben wilt, maor i-j mot d'r mien wel iets veur teruggeven!'.

En wat mot dat zun?', vrog de keuterboer. 'Owzelf', zei de jager. 'Aover 'n half jaar kom ik ow halen!'

Bertus krabde zich achter zien oor en zei: 'Aover een half jaar, da's wel beheurlek vlot allemaal. Dan kan'k mien ni-je land nog niet ens bewerken en d'r al helemaal niks van afhالن. Wet i-j wat, kom mien halen as de

In het dialect

blaejen van de beume vallen.' 'Goed,' grinnikte de jagersman, 'as alle blaejen van de beume zun gevallen, haal ik ow.'

En zo-as hi-j gekommen was, was hi-j ook weer vot. Maor de kis met goldstukken was wel op de taofel blieven staon.

Jo, de vrouw van Bertus luusterde naor wat hi-j allemaol had metgemaakt en te vertellen had, sloeg rap 'n kruuske en zei: 'Keerl, wat he'j gedaon? Maor Bertus lachte en zei: 'Waes niet bang Jo. De duvel is slim, maor ik as arme keuterboer mot nog slimmer waezen, anders geet 't niet goed met mien affopen. Wacht maor af en i-j zölt wel zien wat d'r geet gebeuren.'

't Veurjaar en de zomer waren veurbi-j en 't naojaar begon. Boer Bertus had al 'n flinke opbrengst van zien land kunnen halen en ze hadden allemaol genog te etten gehad. 't Smaakte hun allemaol bes. Alleen moeder Jo was beheurlek uut heur normale doen. Ze was ook de trek in 't etten helemaol kwiet geraakt. Ze vuulde de zenuwen en spanning deur 't hele lief. Bange bleef ze maor uut 't raam kieken toen de eerste blaejen van de beume gael werden en begonnen te vallen. 't Duurde niet lang of de beume rond hun boerderi-jke waren helemaol kaal.

En opens, 't was nog vrog in de morgen, stond door de jagersman veur de deur. Op zien heuf weer 't vilten huidje, zien geweer aover de scholder en in plaats van zien voet een duvelspoot...

'Ik kom ow halen,' sprak hi-j tegen de keuterboer. 'De blaejen bunt allemaol afgevallen, ow tied is gekommen.' Maor Bertus was niet bang, en zei: 'De blaejen bunt al afgevallen, da's woor. Maor niet allemaol. Kiek maor 's in 't bos door baoven.' Hi-j wees naor 'n zandbult iets wieterop, achter zien huus. Door stond een jonge eik, de blaejen waren wel beheurlek gael, maor zatten nog stevig aan de boom.

'I-j heb gezegd, da'j mien zol kommen halen as alle blaejen van de beume gevallen bunt. En zo a'j zelf kunt zien, bunt ze d'r nog lang niet allemaol van af. Kom aover 'n hötje nog maor een keertje terug...'

'Door kö'j op rekkenen', zei de jagersman. En zo-as hi-j gekommen was, was hi-j ook van 't ene op 't andere moment weer vot. Maor nao 'n maond was hi-j d'r weer. Aoveral lag al snee, de kale beume bewaogen in de wind, maor de jonge eik baoven op de zandbult had nog altied meer dan genog blaejen. Boer Bertus lachte. Hi-j wis donders goed, dat de eik zien blaejen in de winter niet löt vallen.

I-j zölt veul later motten kommen.' 'Door kö'j op rekkenen,' knarste de keerl in 't gruun.

Toen 't veurjaar weer begon en de laatste iesresten op de gravens waren gedeuid, kwam de jagersman weer veurbi-j. De snee was ook weg, de beume werden weer gruun, maor aan de jonge eik op de bult trilden nog altied de verkleurde blaejen van 't veurige jaar. Bertus wees met 'n betjen gemenen grijns op de eik: 'Zo a'j könt zien, bunt nog altied niet alle blaejen van de boom gevallen. En ze zölt d'r ook niet allemaol meer van afvallen. Kiek maor!' Tussen de letste olde blaejen gruujden alweer frisse ni-je blaejen.

De duvel zag dat de keuterboer 'm veur de gek had gehollen. Onmundig kwaod kneep hi-j met zien vingers en scherpe naegels in de jonge blaedjes om zo zien kwaojigheid kwiet te kunnen en opens was hi-j helemaol vot. Bertus was d'r goed van afgekomen. Maor de eikeblaejen hielden tot in disse tied de littekens van de knieperi-j van de duvel. Veur die tied hadden ze altied een mooie gladde rand gehad, maor naodat de duvel d'r stevig in geknepen had, zien ze d'r uut as vingers. Maor nog altied vallen de blaejen pas af in 't late veurjaar, as de ni-je blaedjes al weer begint te grujen...

Tekst: **Henk ten Zijthoff**

Foto's: **Jan Klein Kranenburg, Wim van Hof**

Ff kletsen met . . .

Jan Klein Kranenburg in Hummelo

Jan (47) en zijn echtgenote Manon wonen met dochter Isa en zoon Nils in Hummelo. Hij is geboren in Apeldoorn, verhuisde als kind naar Dedemsvaart en vertrok na zijn middelbare schooltijd als student naar Arnhem voor zijn studie Land-, Water- en Milieubeheer aan de Hogeschool Larenstein in Velp. Werkte na afronding van zijn studie in meerdere functies en kwam ongeveer 10 jaar geleden bij Rijkswaterstaat in Utrecht terecht. Daar is hij op dit moment coördinator voor het Cluster Energie. Jan is betrokken bij het sociale leven in Hummelo en heeft meerdere hobby's, waaronder wielrennen. Fotografie staat sinds de coronatijd op een ietwat laag pitje. Komt wel weer een keer. We trekken de kletskaarten en steken van wal.

Wat wilde je als kind later worden?

'Daar heb ik geen herinnering meer aan. Je had me de kletskaarten van te voren al toegestuurd, dus ik heb toch maar even mijn moeder gebeld. Ook zij was er niet zeker over, maar ze wist wel dat ik in mijn jonge jaren heel vaak in de weer was met plantjes. Mijn vader was vaak bezig in zijn volkstuin en ook thuis was ik wel eens bezig met zaden poten. Sowieso was ik erg op buiten zijn gericht. Dat ik uiteindelijk ging studeren aan de Hogeschool in Velp heeft wel iets te maken met mijn jeugdliefde voor planten en buiten zijn.'

Wat zou je doen als je ineens een miljoen zou winnen in de Staatsloterij?

'Jaja: stel dat! Ik vind zelf dat ik niet erg materialistisch ben ingesteld. Dus ik zie me niet in de weer met het aankopen van een hele exclusieve auto of nog meer spullen of hebbedingen. Ik zou misschien heel iets minder gaan werken en iets gemakkelijker gaan leven. Ik was eerder deze week bij een lezing van een econoom die een inspirerende visie had op een vol houdbaar economisch systeem. Zijn motto: stop met focussen op groeien en start met bloeien. Het

Grensgeval.

sprak mij erg aan. Als ik een miljoen zou kunnen investeren, dan zou dat vooral zijn in kwaliteit en niet in kwantiteit.'

Aan welk moment denk je het liefst terug?

'Dat zijn er nogal wat, maar ik pak voor het antwoord iets recent. Ik fietste een maand geleden in mijn eentje vanuit Hummelo naar Rome. Daar heb ik erg van genoten en ik kan wel een specifiek geluismoment benoemen. Ik had me enorm verheugd op het eerste zicht op de Alpen. Maar het was in Zuid-Duitsland bewolkt en er was geen berg te bekennen in die wolkenmassa's. Na een overnachting in Lustenau (Oostenrijk) reed

ik in de vroege ochtend langs de Rijn, op de grens met Zwitserland. Opeens brak de zon door de wolken heen en boven de wolken waren op slag de besneeuwde toppen van de majestueuze Alpen in hun volle glorie te zien. Een onvergetelijk moment, dat misschien nog wel een meer euforisch gevoel gaf dan het bereiken van mijn einddoel.'

Wanneer was je trots op jezelf?

'Ik vind trots wel een lastig begrip hoor. Ik heb het er de laatste tijd toevallig veel met mensen over gehad. Elk bericht op LinkedIn lijkt tegenwoordig wel te beginnen met 'Trots op'. Zaken die succesvol verlopen, geven me eerder een gevoel van tevredenheid dan van

trots. Als ik dan tóch iets moet noemen, is dat ik het gevoel heb mijn leven goed op orde te hebben, op een positieve manier in het leven sta met dierbaren om mij heen. Maar om daar nu een begrip trots aan te koppelen? Volgende kletskaart!'

Welke app gebruik je het meest?

'Ik heb er twee die ex aequo eindigen: WhatsApp en Strava.' (Strava is een online platform voor sporters, vooral fietsers en hardlopers)

Beschrijf jezelf in drie woorden.

Jan kijkt voor alle zekerheid naar echtgenote Manon en consulteert haar even. Zij vindt hem best eigenwijs en Jan beaamt dat zijn kinderen dat ook van hem vinden, al noemt hij het zelf liever zelfbewust. 'Maar', zegt Manon, 'hij is ook de rust zelve en heel koersvast.' Deze drie noteren we.

Wat staat nog altijd op je wensenlijstje?

'Naar Rome fietsen stond met stip op 1, maar dat heb ik dus net afgerond. Ik hou het daarom op een ander fietsproject waar ik nu mee bezig ben: per racefiets alle Nederlandse gemeenten doorkruisen. Ik ben daar al een hele tijd mee bezig en zit nu op zo'n 75% van alle gemeenten. Komende vrijdag staat een groep gemeenten in de Bollenstreek op mijn lijstje.'

Wauw...!

De opbouw van je ideale racefiets: Shimano of Campagnolo?

'Haha: ik heb een Italiaans frame, dat ik kocht in een zaak gespecialiseerd in Italiaanse racefietsen. Het Italiaanse Campagnolo ligt dan voor de hand. Deze vraag kwam toen inderdaad aan de orde. Ik koos toch voor het Japanse Shimano; de eigenaar van de fietsenwinkel was zichtbaar teleurgesteld. Volgens mij is er kwalitatief niet een echt groot verschil. Ik koos voor de ruime verkrijgbaarheid van Shimano-onderdelen in het buitenland. Hun dealernetwerk is uitgebreider dan Campagnolo. Maar ik beseft dat Shimano op een Italiaanse fiets ongeveer hetzelfde is als ananas op een pizza.'

Waterstof of kernenergie?

'Ik schiet met zo'n vraag meteen in de werk-modus. Dit is een vergelijking tussen appels en peren. Kernenergie is zelf een energiebron. Waterstof is een energiedrager. Kernenergie is vooral een politieke speelbal, met veel discussies over veiligheid en kernafval. Maar die discussies zijn niet eens zo relevant: het is belangrijker om je te realiseren dat opschaling van kernenergie in Nederland niet tijdig gerealiseerd kan worden. Je bent zo 25 tot 30 jaar verder en die termijn staat niet in verhouding tot het benodigde tempo. Ik heb in mijn werk voor Rijkswaterstaat deze week nog over waterstof gesproken. Eén van de zaken waar Rijkswaterstaat zich mee bezighoudt is het op orde brengen van kennis over aanlanding van waterstof uit de Noordzee. Waterstof wordt straks geproduceerd door windmolens in de Noordzee en moet dan via leidingen naar het vasteland. Dat betekent dat je op een verantwoorde manier door kustverdedigingssystemen

heen moet: een interessante opgave.'

Jan vertelt dat hij voorheen vooral in bodemsaneringsprojecten werkte, maar als Hummeloër betrokken raakte bij het collectieve zonne-energieproject van Zonkracht Hummelo. Hij zat ineens als vrijwilliger in een zeer boeiend energie-transitieproject in onze dorpen en raakte vervolgens ook betrokken bij de regionale energie-opgave via Agem en nu Streekenergie. 'Ik werd daar erg enthousiast over dit onderwerp, wat uiteindelijk dus leidde tot een carrièreswitch binnen Rijkswaterstaat. Ik had geluk dat dat snel lukte en ik heb geen moment spijt gehad van deze keus.'

Waar krijg je de slappe lach van?

'Dat lachen gebeurt vooral in het café. Eens in de paar weken zitten we met een groep vrienden bij FF naar Steef en dan is het de hele avond een afwisseling van serieuze onderwerpen, sterke verhalen, woordgrappen en oude anekdotes. Niet zelden staan de tranen van het lachen in mijn ogen.'

Dat café wordt door Jan ook wekelijks op de dinsdagavond gebruikt voor een biertje ná het wielrennen: 'Ik ben één van de 43 leden van HOT; die afkorting staat voor Hummelo on Tour en is de wielrenclub die rondrijdt in mooie shirtjes met lokale sponsors. De harde kern bestaat uit zo'n 10 tot 12 man, wat echt een leuke groep is geworden met verschillende generaties fietsers.'

Jan komt nog even terug op die slappe lach: 'Toen ik jaren geleden werd gevraagd voor de kindercommissie van het Volksfeest in Hummelo kwam ik in een groep mannen terecht met onnavolgbare humor. Die mannen waren zó ad rem: dat betekende regelmatig tranen in de ogen en buikpijn van het lachen. Ik kon er soms de volgende dag nog om lachen.'

Waar staat jouw droomhuis?

'Ik ben heel erg blij met ons huis aan de Keppelseweg in Hummelo. Maar als ik een heel eind weg mag dromen, dan grijp ik terug naar mijn studententijd in Arnhem-Noord en Velp. Mijn droomhuis staat dan ergens op de grens van die mooie grote groene stad en de unieke natuur van de Veluwezoom. Mijn droomhuis staat daar ergens onbetaalbaar te wezen. Het zou dateren uit de jaren 30 en heeft de geneugten van de stad en tegelijk de rust van de natuur. Geen moderne architectuur in mijn droom en een beetje afwijkende vorm lijkt me wel leuk.'

EETCAFE DE TOL

't Normaalste café van de Achterhoek, 't angoan weert!

Lunch, diner, buffetten, speciaalbieren, feesten & partijen.

WWW.CAFEDETOL.NL
INFO@CAFEDETOL.NL | 0314-641808

Kruideniersmentaliteit

Onlangs reed ik weer eens door de Dorpsstraat in Laag-Keppel, waar ik als jongeling veel kwam. Vergeef me, beste lezer, als ik teveel meedein op de golven van nostalgie. Dat overkomt je als je al decennia ergens anders woont en je weer terugkomt op de plekken die je dierbaar zijn. Wat is die straat veranderd ...Eigenlijk niet zozeer de straat zelf, die heeft met de overal nog originele huizen nog steeds die innemende dorps uitstraling. Maar wat me vooral raakte, was de levensloosheid die het geheel nu weerspiegelt. Geen kar die ratelt op de keien, geen slagerij J. van der Ven, zong ooit Wim Sonneveld.

Hoe anders was dat in de jaren 50, 60 en 70. Vanaf de toen nog als statig hotel functionerende De Gouden Leeuw gezien, had je als eerste rechts kapper Sakkers (de exacte schrijfwijze ben ik even kwijt). Tijd geleden dat ik daar geweest ben. Toen was het nog nodig en stuurde mijn moeder me iedere drie weken naar deze bekwame en vriendelijke man, om de bij mijn ouders ergerniswekkende lange en modieuze haardracht uit die jaren in toom te houden door het slechts uit te dunnen met een uitdunnschaar. Sakkers heeft zich goed gekwetend van zijn taak en het zover uitgedund dat ik nooit meer naar een collega van hem hoef.

Tegenover Sakkers was het huis van de brugwachter, Stoltenborg. Direct naast Sakkers of één blok verder zat loodgieter Pardijs, met winkel en werkplaats. Dochter Jenny was op de basisschool in Hummelo een klasgenootje van me. Daarnaast zat volgens mij groenteman Jolink met als buurman bakker Maandag, mijn favoriete winkel en waarschijnlijk van ieder kind destijds vanwege de heerlijke geuren die uit de ambachtelijke bakkerij kwamen. Daartegenover zat het postkantoor van de PTT. Misschien herinnert u zich nog wat een postkantoor was en hoe ze er van binnen uitzagen; ze bestaan niet meer. Evenals de naam PTT. Daarnaast richting de brug zat een kruidenier met de naam Arfman, als ik me goed herinner. Wat een gezellige straat...

En waarschijnlijk was er nog meer, maar dat ben ik kwijt. Evenals de naam kruidenier, die hoor je ook nooit meer. Mag je een vergelijking maken tussen dat nostalgische en gezellige dorpsstraatje in Laag-Keppel en de hedendaagse 'kruidenier' in de Randstad. Nee, die gaat altijd mank. Want de tijden zijn veranderd en er zitten teveel jaren tussen. Maar toch moet ik er elke keer aan denken als ik hier in Amstelveen bij de Albert Heijn XL boodschappen doe en iedereen met de bij de Randstad horende stress zie rondrennen, anoniem, zonder bekenden tegen te komen, zonder een groet of een praatje en de bijbehorende gezelligheid. Maar wel met een uitgebreid assortiment dat op elk moment van de dag beschikbaar is. Werkelijk alle zeven dagen van de week, zelfs op feestdagen, kunnen we daar terecht voor alles wat je wilt, op loopafstand, van 08.00 tot 22.00 uur. Dat is een ongekende luxe en weelde en een groot gemak. Zo heeft de nieuwe kruidenier ook zijn voordelen.

Het doet me denken aan het moment dat ik met een kartonnen stuiver die ik van een spel op school in Hummelo had gejat, probeerde een dropveter te kopen bij de plaatselijke kruidenier, waarvan me de naam ontschoten is, naast het fraaie doktershuis Het Zand en het toen net gebouwde Zandewierde van de familie Van Donselaar. De dame achter de toonbank heeft me dermate bestraffend toegesproken dat ik met vals geld probeerde te betalen dat ik het nu nog voel. De juiste kruideniersmentaliteit, zeg maar. Toen was je nog onder de indruk van een bestraffing.

Jur Raatjes

Geboren en getogen in Laag-Keppel vertrok Jur Raatjes (68) na zijn militaire dienstplicht naar Amsterdam voor een studie wiskunde. Na een werkzaam leven bij onder andere NOS, RTL 4, Heineken, Renault en Mazda heeft hij nu als gepensioneerde de tijd om vanuit zijn woonplaats Amstelveen zijn overpeinzingen te delen over het leven van een Achterhoeker in de Randstad.

Lars van Beek: 'Stoppen is niet aan de orde. Wat betekent een vergoeding van 120 procent voor een pachtbedrijf? Daar zal niet veel van overblijven als je ook nog met de bank moet afrekenen.'

Melkveebedrijf onder druk van stikstof, zwarte ooievaar, viswaterkwaliteit

Twee opvolgers bereiden zich voor op voortzetting modern melkveebedrijf

Lars van Beek (20) uit Doesburg voetbalt in het derde elftal bij HC'03. Naast voetballen houdt Lars zich met name bezig met het melkveebedrijf dat hij samen met zijn ouders en broers heeft. Melkveebedrijf Van Beek in de Fraterwaard staat onder druk van een reeks aan beleidsmaatregelen. Twee opvolgers Lars en Nick bereiden zich voor om het bedrijf op termijn over te nemen. In welke vorm en op welke plek dat zal zijn is onduidelijk. Voorlopig is er veel onzeker.

Lars van Beek komt met een voorbeeld van hoe frustrerend het kan zijn als hij en zijn familie naar de toekomst kijken en plannen willen maken. 'Vorig jaar, in 2022 hebben we met de Provincie Gelderland contact opgenomen. We hebben gezegd: we zijn een redelijk grote agrarische onderneming in een Natura-2000 gebied. Hebben jullie interesse om met ons te overleggen over hoe we in de toekomst met ons bedrijf verder zouden kunnen?'

Zegt de Provincie: 'Nee, daar hebben we momenteel geen interesse in.'

Wij: 'Dus we kunnen op de huidige voet door?'

Provincie: 'Nee, dat zeggen we niet. Voor ons is iedere dag anders. We kunnen nu geen afspraken maken.'

'Dit', vertelt Lars van Beek 'is onze grote irritatie. Dat als het er echt op aan komt, je niet weet waar je aan toe bent.'

V.l.n.r.: Henri, Yvonne, Nick, Lars en Roy van Beek.

Flink melkveebedrijf: 260 melkkoeien, 140 stuks jongvee.

Melken gebeurt in een draaimelkstal.

Het onderkomen van Yvonne's coaching praktijk 'Ijssel in zicht'.

260 koeien, 140 stuks jongvee

Met ouders en broers is Lars vennoot in VOF Melkveebedrijf H.J. van Beek. Het bedrijf ligt in de Fraterwaard. De Fraterwaard is een bijna-eiland. Als onderdeel van de kanalisering van de IJssel werd in 1954 een ruim zes kilometer lange meander van de IJssel afgesneden. De Fraterwaard kwam daardoor los van de Veluwe te liggen. Hoewel deel van de gemeente Doesburg zijn de Van Beeks sterk georiënteerd op Drempt. De jongens gingen er naar school en voetballen er.

Lars (20) en zijn broer Nick (18) bereiden zich voor om het bedrijf over te nemen. Lars zit op de Agrarische Hogeschool in Dronten, Nick op het Zoncollege in Doetinchem. Ook Roy (21) zit op de Agrarische hogeschool in Dronten.

Lars loopt van 18 juli tot half september stage op een melkveebedrijf met 1.200 koeien in Nieuw-Zeeland. Broer Roy lost hem in september af. Enkele dagen voor zijn vertrek spreken we Lars.

Het melkveebedrijf, onder leiding van Henri (53) teelt op zo'n 150 hectare gras, maïs en graan. De veestapel telt 260 melkkoeien en 140 stuks jongvee. Yvonne (50) heeft in de Fraterwaard haar praktijk 'Ijssel Inzicht voor systemisch werk en coaching' en werkt als ambulante begeleidster.

Zwarte ooievaar

De Fraterwaard valt in één van de 162 Natura-2000 gebieden in Nederland. In deze gebieden worden plant- en diersoorten die in Europa bedreigd zijn en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Lars: 'Voor de agrarische sector, voor ons dus, betekent dat een voortdurende onzekerheid. Waar we hier mee te maken hebben is plan op plan. Concreet hebben wij hier te maken

met Rijkswaterstaat om de viswaterkwaliteit te verhogen, IJsselwater moet hier in de waard ruimte krijgen. Dat kost ons grond. Daar kwam het plan voor verbetering van de habitat van de zwarte ooievaar overheen; ook uit de koker van de provincie. Dat betekent dat er een leefomgeving voor de zwarte ooievaar gecreëerd moet worden, dat bestaat uit ondiepe plassen en besloten landschappen. Ook dit vraagt weer veel van de agrariërs. Verder is het gebied ook aangewezen als een foerageergebied voor de ganzen. Deze ganzen vreten voor een groot gedeelte de eerste snede gras op.'

En voor wat betreft de stikstof: het intensieve melkveebedrijf Van Beek valt in de categorie *piekbelaster*. Dat wil zeggen dat een *stikstof-emissie* van het bedrijf iets boven de daar toegestane norm zit. 'Al met al maakt dit het gebied een uitdagende locatie om vee te houden, maar vooral een prachtig gebied om in te mogen wonen en werken.' In het geval dat de Van Beeks daar in de Fraterwaard willen blijven doorboeren, moet worden geïnnoveerd of geëxtensieerd (minder koeien per hectare) om de emissie omlaag te krijgen. Andere mogelijkheden zijn gesubsidieerde bedrijfsverplaatsing of aanmelden voor een opkoopregeling waarbij 120 procent van de reële waarde van het bedrijf wordt vergoed.

Stoppen niet aan de orde

Behalve dat nog veel onduidelijk is, kan Lars van Beek wel zeggen dat een paar mogelijkheden al afvallen. 'Stoppen is niet aan de orde. Dat zou betekenen dat we mee moeten doen aan de stoppersregeling en een beroepsverbod krijgen. Bovendien, wat betekent een vergoeding van 120 procent voor een pachtbedrijf? Daar zal niet veel van overblijven als je ook nog met de bank moet afrekenen.'

Hendriks

Verzekeringen
&
Hypotheeken

Oranjesingel 4 te Doesburg
tel. 0313 - 484025

**AUTOBEDRIJF
OVERBEEK**

Verkoop nieuwe en gebruikte auto's
Reparatie
Onderhoud en schadeherstel
APK keuringsstation
Airco service
Total tankstation

Dorpsstraat 4 – 6999 AC – Hummelo – tel. 0314-381674
info@autobedrijfoverbeek.nl www.autobedrijfoverbeek.nl

**DUURZAME
(H)EERLIJKE BEEFBURGERS
UIT DE STREEK**

Rijksweg 88 Laag-Keppel
0314 380050
www.deoldeschole.nl

Dinsdag t/m Zondag geopend
1200u -2100u
Zomervakantie maandag geopend

BOUWBEDRIJF

JOLINK HUMMELO

www.bouwbedrijf-jolink.nl tel: 0314-381309

Nieuwbouw | Verbouw | Onderhoud | Renovatie/Restauratie

Het melkveebedrijf Van Beek vanuit de lucht.

V.O.F. Melkveebedrijf H.J. van Beek aan de Verhuellweg in Doesburg.

Blik op Doesburg vanuit 'de Weerd'.

Extensiveren dan, om in ieder geval in de Fraterwaard te kunnen boeren. Ook niet iets waar ze, zacht gezegd, bij Van Beek meteen voor warmlopen. 'Wat wij willen is zo efficiënt mogelijk gewassen telen om die vervolgens, zo optimaal mogelijk, om te kunnen zetten in een betrouwbaar en betaalbaar product, melk. Zo kijken we er tegenaan. Ik wil geen tuinman worden die zich ook intensief met de hagen en zo bezighoudt.'

Halvering van de veestapel naar 130 stuks melkvee om te kunnen blijven is daarom niet aan de orde. 'De stal en andere investeringen die we hebben gedaan zullen toch betaald moeten worden. Dat gaat niet als de melkproductie bij wijze van spreken halveert. Wij vinden dat onze inkomsten uit de markt moeten komen, dus uit de verkoop van melk. De overheid is ons te onbetrouwbaar om daar

voor aanvullende inkomsten van afhankelijk te zijn. Ondernemen op basis van subsidie zie ik niet zo zitten. Ik vind het te link om daarop de investeren. Het landbouwakkoord is bijvoorbeeld ook geklapt omdat de overheid geen garanties kan geven. Mochten wij daarop investeren en de overheid trekt de melk op, ligt het risico weer bij de ondernemer.'

Tegelijk zegt Lars ook de kop niet in het zand te willen steken. Meer ruimte voor de rivier, hij zou het niet zelf hebben verzonnen, maar oké. Kaderrichtlijn water, oké. Ook het bestaan van een stikstofprobleem wil hij niet ontkennen. 'Maar of we nou na 50 jaar afwezigheid hier ook weer de zwarte ooievaar terug moeten krijgen... De door de mens gecreëerde natuur staat tegenwoordig boven het produceren van betrouwbaar en betaalbaar voedsel. Ik vraag me wel eens af of dat een goede ontwikkeling is.'

Stukje verderop misschien

Wat Lars niet op voorhand afwijst is verplaatsing van het bedrijf om daarmee uit de onzekerheid te geraken. En dan niet naar Noord-Nederland of naar Frankrijk, maar naar ergens in een straal van 10-15 kilometer van waar het bedrijf nu staat. 'Boeren is onze passie en dat willen ze zo goed mogelijk doen. Tegelijk is het ook slechts ons werk. Je wilt er ook een prettig sociaal leven naast hebben. Dat heb ik hier en dat wil ik niet opgeven.'

Als voor Lars en zijn familie zich nou de mogelijkheid zou voordoen om niet al te ver hier vandaan door te kunnen, dan zou hem dat wel aanstaan. Zo nodig ook in wat afgeslankte vorm. 'Met 180 melkkoeien elders verder, daar teken ik voor.'

Gerrit in actie bij zijn bijen in Hoog-Keppel.

Paddenstoelen

Zeg je herfst, zeg je paddenstoelen. Hoewel ze het hele jaar hier en daar te zien zijn, is het najaar de tijd van neergang en afbraak in de natuur en daarin spelen paddenstoelen een belangrijke rol.

Er zijn in ons land ruim zesduizend soorten paddenstoelen, waarvan er zo'n 1.600 zeldzaam zijn. Elk jaar verdwijnen er soorten maar ook worden er door kenners weer nieuwe ontdekt. In 20 jaar ruim 2.500! Kwestie van zoeken en goed kijken en vooral het vastleggen in de digitale databank. Dat kan tegenwoordig gemakkelijk door het gebruik van de apps Waarneming.nl en ObsIdentify.

Paddenstoelen zijn de vruchtlichamen van de paddenstoelenplant. Zoals een appel de vrucht is van een appelboom is een paddenstoel die van een zwamvlok of mycelium.

Als je een afgevalen tak of wat rottende bladeren omkeert, kun je een heel netwerk van witte schimmeldraden zien, de zwamvlok. Zo'n zwamvlok kan op een gegeven moment een vrucht maken met daarin de zaadjes (sporen) voor weer nieuwe paddenstoelenplanten. We spreken van een paddenstoel als er een hoed en een steel te

onderscheiden zijn. Anders noemen we het een zwam. In de hoed of zwam zitten de sporen die voor de voortplanting zorgen. Paddenstoelen zijn onmisbaar in de kringloop van voedingsstoffen. Groene planten zorgen met hun bladgroen voor de productie van nieuwe stoffen en dragen vruchten en zaden; ze bouwen op. Zwammen en paddenstoelen zorgen voor de afbraak: ze onttrekken voedsel aan organisch materiaal.

Vrienden, vijanden en vuilnismannen

Als we naar de leefwijze en functie van de paddenstoelen kijken, kunnen we drie groepen onderscheiden: de opruimers, helpers en 'killers'. Veel schimmels leven van dood hout en worden opruimers of vuilnismannen (saprofyten) genoemd. In de natte periode van het jaar zien we op dode bomen vaak paddenstoelen of zwammen groeien. De draden zaten er al het hele jaar, maar we zien de schimmels nu pas door hun vruchtlichamen. In de vorm van bijvoorbeeld elfenbankjes, zwavelkopjes en koraalzwammetjes. Schimmels leven niet alleen op dood hout, maar ook op levend organisme. Zo hebben veel bomen schimmels rond hun wortels. Die

helpen de boom bij het opnemen van water en voedingsstoffen in ruil voor suikers. Deze grote groep paddenstoelen (o.a. de russula's en melkzwammen) wordt vanwege die samenwerking ook wel helpers of symbionten genoemd.

Bij berken en eiken vind je vaak cantharellen of de bekende vliegenzwammen. Een lariksboleet staat altijd in de buurt van een lariks. Een mooi voorbeeld van samenwerking in de natuur. Soms leven de schimmels ten koste van het levende organisme. De zogenaamde parasieten die verzwakte bomen aanvalen. Zo is de honingzwam met zijn zwarte schimmeldraden een beruchte moordenaar. Via de wortels kan hij van de ene boom op de andere overgaan. Andere 'killers' zijn de zwavelzwam en porseleinzwam.

Plaatjes, buisjes en buikzwammen

Vraag je aan een kind om een paddenstoel te tekenen dan zal het negen van de tien keer een plaatje worden met steel en rode hoed met witte stippen. De alom bekende vliegenzwam.

Paddenstoelen en zwammen zijn er in allerlei grootten en vormen, maar zo'n hoed is handig voor de opslag van de sporen. Stufzwammen maken sporen in hun binnenruimte (buik). Als ze rijp zijn, ontstaat er aan de bovenkant een klein gaatje waar de sporen uit kunnen ontsnappen.

Door aantikken gaat de zwam stuiven en geeft een wolkje stuifmeel. Bij plaatjeszwammen zoals vliegenzwam en parasolzwam worden de sporen in plaatjes gemaakt. Bij buisjeszwammen (ook wel boleten genoemd) komen de sporen uit buisjes. Heksenboleet, kastanjeboleet en lariksboleet zijn dus buisjeszwammen.

Het is beslist de moeite waard om op je wandeling door het bos een klein zakspiegeltje mee te nemen. Kijk daarmee eens onder de hoed van een paddenstoel. Je treft óf buisjes aan óf plaatjes (lamellen) waarin de sporen zitten. Zou je zo'n hoed meenemen en op wit papier leggen, dan kan je na verloop van tijd de gevallen sporen goed zien.

De cyclus van de vliegenzwam

Als de vrouwelijke en mannelijke schimmeldraden van een vliegenzwam samenkomen, ontstaat ondergronds een bolletje, waar een vlies omheen zit. Dat vlies beschermt de jonge paddenstoel tegen weer en wind. Zodra het bolletje boven de grond komt, noemen we het een 'duivelsei' (ook bekend van de grote stinkzwam). Hierna breekt het 'duivelsei' open en komt de vliegenzwam

Gewone zwavelkop - Hypholoma fasciculare.

Kleverig koraalzwammetje - Calocera viscosa.

Geschubde inktzwam - Coprinus comatus.

Pastelrussula - Russula amoena.

Mycena - Mycena rubromarginata.

Parelstuijzwam - Lycoperdon perlatum.

Reuzenzwam - Meripilus giganteus.

Oesterzwam - Pleurotus ostreatus.

tevoorschijn. De restanten van het vlies vormen de witte stippen op de hoed en een kraag om de steel. Eerst heeft de hoed de vorm van een bol, maar klapt na verloop van tijd open. Precies de vorm die veel Nederlanders kennen. In de loop van de herfst takelt de vliegenschwam af. Dieren zoals naaktslakken, die bestand zijn tegen het gif, eten er graag van. Ook kevers, muizen, konijnen, reeën en eekhoorns hebben paddenstoelen op hun menu. Tot slot worden de sporen rijp en door de wind belanden ze op de grond en begint de cyclus opnieuw.

Door al die verschillende verschijningsvormen in het leven van een paddenstoel blijft het moeilijk om ze te herkennen en te benoemen. Zoekkaarten, boekjes en apps zijn dan ook handige hulpmiddelen. Zeker als het gaat om eetbare en niet-eetbare, ja zelfs giftige soorten.

Een bijzonder fenomeen is de heksenkring: een cirkel van paddenstoelen. Zo'n kring ontstaat doordat de schimmeldraden in alle richtingen groeien als een spore in de grond ontkiemt. De meeste voedingsstoffen zitten in de uiteinden van de zwamvlok waarop de paddenstoelen gevormd worden.

Overall te bewonderen

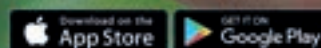
Paddenstoelen kun je overal tegenkomen. In je eigen tuin, boomgaard of composthoop. Op akkers en weiden, maar vooral in bosrijk gebied. In onze streek zijn dat zeker de oude bossen van de landgoederen Keppel en Enghuizen, Ulenpas en langs de gehele Hessenweg. U zult versteld staan van de variëteit en let daarbij goed op de kleintjes zoals geweizwammetjes, heksensnot of kleverig koraalzwammetje.

Plooiivlieswaaiertje - Plicaturopsis crispa.

Herken de natuur in één klik!

Een natuurherkenner in je broekzak met de app ObsIdentify

Heb jij dat ook? Overal planten en dieren zien en niet (meer) weten wat het is? Een kleurrijke vlinder, een prachtige bloem of een fascinerende paddenstoel: soms moet je gewoon weten hoe ze heten. De tijd is voorbij dat je daarvoor boeken moest doorploegen. De gratis app ObsIdentify vertelt je in één klik wat je voor je lens hebt. En je helpt de natuur en Natuurpunt ook nog een handje.

ObsIdentify biedt een leuke manier om met de natuur bezig te zijn, zowel voor degenen die individueel gaan wandelen, als voor degenen die tot hun eigen tuin beperkt zijn. In de tuin leeft namelijk meer dan je denkt. Zelfs in een klein tuintje kunnen duizenden organismen leven. Behalve de bekende vogels, muizen en kikkers, komen er ook grote aantallen insecten voor. Verschillende wilde

planten, vaak aangeduid als 'onkruid', vinden een weg naar je tuin, om nog maar te zwijgen over de vele slakken die zich tegoed doen aan de planten. Ook dit is biodiversiteit. Het is dus ook zeker nuttig en leuk om wilde soorten uit de tuin te ontdekken en met één klik door te geven. Je zult verbaasd zijn over wat je tegenkomt.

Burgerwetenschap

ObsIdentify helpt je om soorten op naam te brengen en om meer over de natuur te leren. Maar je draagt ook nog je steentje bij aan natuurbescherming. Als je een account aanmaakt kan je je herkenningen opslaan. Hierdoor komen je waarnemingen op www.waarneming.nl waarna beheerders, beleidsmakers en onderzoekers er mee aan de slag kunnen. Zo help je om nog meer gegevens te verzamelen. Iedereen kan de app gebruiken, van leek tot professional en

van jong tot oud. Zowel in de natuur, als in de eigen achtertuin.

Hoe gebruik je de app?

Het gebruik van de app is simpel: maak een foto van plant, dier of paddenstoel. Snij de foto bij voor een betere herkenning. Klik op de knop ObsIdentify, en krijg binnen enkele seconden de naam van de soort met aanvullende informatie. Door vervolgens op bewaar identificatie te klikken wordt de herkenning opgenomen in waarneming.nl, je digitale notitieboekje, en help je de natuur ook een handje. De app herkent in totaal 22.303 soorten uit de Benelux. Die zijn verdeeld over verschillende soortgroepen, bijvoorbeeld: vogels, dag- en nachtvlinders, sprinkhanen en krekels, planten, paddenstoelen, zoogdieren, vliegen en muggen, spinnen, slakken, bijen, wespen, hommels, etc.

Dorpsraad Keppel en Eldrik

Nieuw dorpsontwikkelplan

De Dorpsraad Keppel en Eldrik is bezig met het ontwikkelen van een dorpsplan voor de komende tien jaar. Daarbij krijgt ze hulp van DKK Gelderland, de Vereniging Dorpshuizen en Kleine Kernen Gelderland. Na een uitgebreide voorbereiding wordt er een bewonersavond georganiseerd waarbij inwoners ideeën kunnen inbrengen voor de toekomst van het dorp. Centraal staan de thema's verkeer, mobiliteit, wonen, leefbaarheid, gezondheidszorg en inrichting openbare ruimte. Om het gesprek op gang te brengen, zijn er over elk onderwerp enkele fundamentele keuzes en dilemma's geformuleerd.

De dorpsraad is benieuwd naar de inbreng van de inwoners.

De datum van de bewonersavond is nog niet precies bekend, waarschijnlijk in oktober of november. Een werkgroep van de dorpsraad werkt de ideeën van de bewonersavond verder uit in de vorm van een ontwerpplan.

Ook dat ontwerpplan wordt aan de inwoners voorgelegd.

Energieplan

De dorpsraad Keppel en Eldrik werkt gestaag verder aan een energieplan voor Keppel en Eldrik. In de eerste maanden van 2023 zijn de wensen en ideeën van de inwoners in kaart gebracht met behulp van een vragenlijst. De resultaten van de enquête zijn gepresenteerd op de algemene ledenvergadering en de website InKeppel.nl. Er kwamen zeven onderwerpen boven drijven die de inwoners willen aanpakken in het kader van de energietransitie:

- Warmtescans huizen
- Kleinschalige opwek van energie
- Energieopslag
- Openbare laadpalen
- Isolatie en verduurzaming monumentale panden
- Verduurzaming op langere termijn
- Een informatie-/adviesmarkt over verduurzaming

Eind augustus zijn zeven werkgroepen van start gegaan. In de werkgroepen zitten inwo-

ners die hun schouders eronder gaan zetten. Elke werkgroep werkt zelfstandig aan het verkennen van de mogelijkheden, de techniek, de kosten, de financieringsmogelijkheden en het draagvlak (wie willen mee doen?). Naast deze werkgroepen met concrete uitvoeringsprojecten is er ook een breed samengestelde werkgroep bezig met energieplannen voor grote energiegebruikers en voorzieningen zoals het Hessenbad en de Hessenhal, de grote agrarische bedrijven, de golfclub en de kerk. Het gaat om het bedenken van oplossingen op grote schaal, zo mogelijk voor het hele dorp (de kernen). De gemeente Bronckhorst is betrokken en geeft waar mogelijk steun.

Voor de duidelijkheid: alle activiteiten staan los van het vraagstuk rondom windenergie/windturbines. Dat ligt in handen van de gemeente die hierover in gesprek wil met een gebiedsgerichte aanpak voor zuidwest-Bronckhorst.

Voor meer informatie: www.inkeppel.nl

Dorpsbelang Drempt

Nieuw dorpsplan voor Drempt

Dorpsbelang Drempt vindt dat het tijd is voor een nieuw dorpsplan. Het vorige beslaat de periode 2010-2020 en is dus niet meer actueel. Dorpsbelang Drempt heeft daarom een werkgroep, bestaande uit inwoners van de beide kernen, opdracht gegeven voor het maken van een dorpsontwikkelingsplan (DOP). De werkgroep wordt daarbij onder-

steund door twee procesbegeleiders van DKK (Vereniging Dorpshuizen en Kleine Kernen Gelderland). Er wordt gewerkt via een stappenplan

van het DKK, dat hiernaast wordt getoond. De start was afgelopen winter en het streven is om eind 2023, begin 2024 het nieuwe dorpsplan klaar te hebben.

Op 11 maart was er een schouw zoals dat heet. Per fiets doorkruisten de werkgroepleden, samen met de procesbegeleiders en twee gebiedsambtenaren van de gemeente Bronckhorst, Voor- en Achter-Drempt en het buitengebied. Daarbij noteerden en fotografeerden zij wat ze tegenkwamen aan markante plekken, wat goed is, wat beter kan en wat ontbreekt in Drempt.

Deze informatie werd, samen met ideeën van inwoners die tijdens de Algemene Ledenvergadering werden verzameld, door de werkgroep omgezet in een aantal thema's die van belang zijn voor de leefbaarheid in Drempt:

- dorpshuizen/voorzieningen/kerk
- verfraaiing beide kernen
- verenigingsleven/saamhorigheid/gemeenschapszin
- duurzaamheid/energietransitie
- ondernemerschap
- landelijk gebied/landschap/buitenrecreatie
- jeugd/jongeren
- verkeersveiligheid
- woonbehoefte
- overig.

De inwoners zijn op verschillende manieren uitgenodigd om naar de bewonersavond op 28 juni in het Dorpshuis in Voor-Drempt te komen en mee te denken over het nieuwe dorpsplan. Dit kon men doen door ideeën, wensen, commentaar etc. te schrijven op posts en deze te plakken op de vellen met de verschillende thema's. Met stickers kon daarna aan specifieke onderwerpen extra belang worden toegekend. Zeker honderd inwoners maakten van deze gelegenheid gebruik. Dit resulteerde in een nuttige maar ook gezellige avond.

Voor wie niet aanwezig kon zijn, bestond nog tot eind augustus de mogelijkheid om online zijn wensen en ideeën kenbaar te maken.

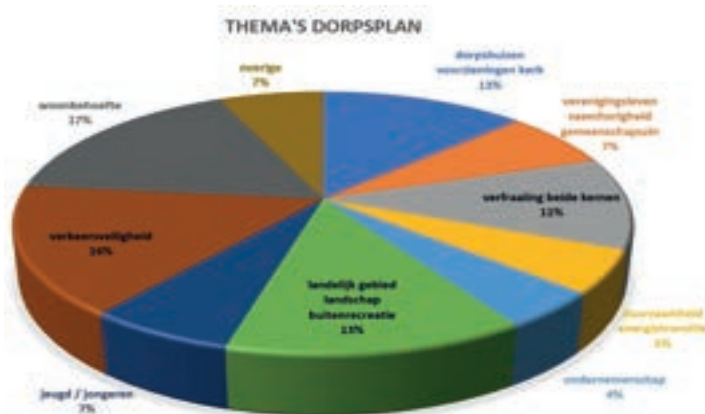
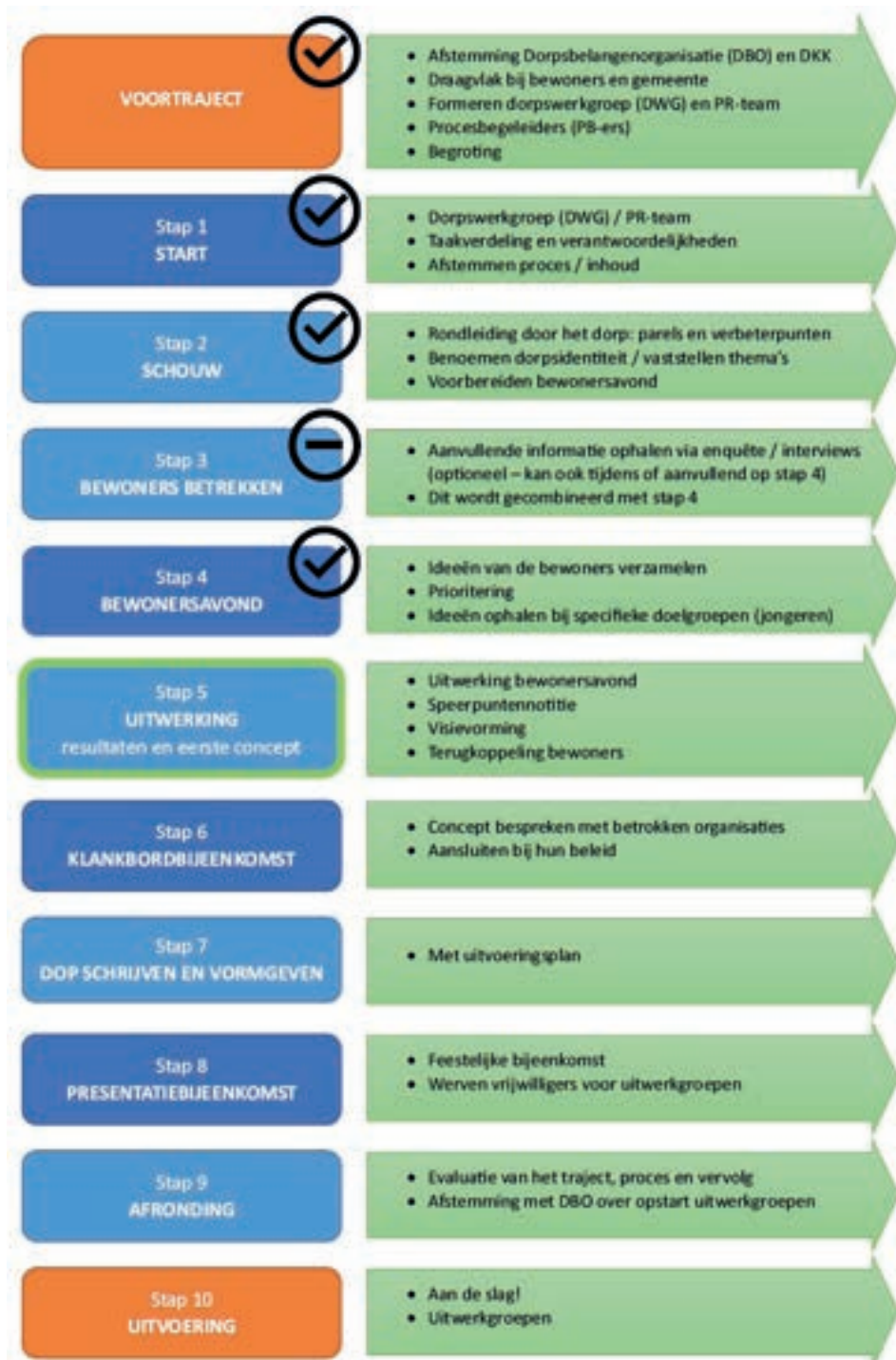
De werkgroep gaat de verkregen informatie inventariseren en maakt op basis hiervan, als volgende stap in het proces, een speerpuntnotitie. Dorpsbelang Drempt blijft de voortgang van het proces uiteraard nauwkeurig volgen.

Wil je zelf op de hoogte blijven:

 www.drempt.info/dorpsraaddrempt.nl

 [dop.drempt](https://www.facebook.com/dop.drempt)

 [dop.drempt](https://www.instagram.com/dop.drempt)

Hennie Tiecken uit Hummelo: 'In mijn leven staat samenzijn en er voor elkaar zijn centraal'

Hennie Tiecken uit Hummelo is een tevreden mens. Een leven lang samen met haar eerste liefde, kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen en nog vitaal en geestelijk fit. 'Wat wil je nog meer? Wat kan ik nog meer willen? Misschien een beetje regen voor de tuin, maar dat zal met de tijd ook wel weer komen.'

Met haar 92 jaar oogt Hennie nog fit en jeugdiger dan haar leeftijd. Nog steeds woont ze zelfstandig en maakt ze nog regelmatig uitstapjes naar haar kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen. In haar woonkamer wordt ze omringd door hen in de vorm van foto's. Naast foto's hangen ook schilderijen en tekeningen van het huis in Laag-Keppel, waar ze het grootste deel van haar lange leven heeft gewoond. 'Afgelopen juni ben ik 92 geworden, dat heb ik goed gevierd met mijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen. Zo'n leeftijd is wel reden voor een feestje.'

Hennie is geboren in 1931 op een boerderij in Wehl, of specifieker in Meerenbroek, tussen het dorp en Doetinchem in. Als de helft van een tweeling maakt ze deel uit van het boerengezin met zeven

kinderen. 'Vijf broers en één zus. We deden alles samen en hielpen al van jongs af aan op de boerderij. Met hooien, melken en andere klusjes. Dat was gewoon zo. Al op jonge leeftijd was ik sterk en kon

ik een baal hooi opsteken en op de hooizolder gooien. Ik deed alles met mijn broers en zus en we hebben altijd fijn en goed contact gehad. Iedere dag als we uit school kwamen, kleedden we ons om en dan raapten we aardappelen in september of pakten we ons karretje met daarop melkbussen en liepen een kwartier naar de wei waar de koeien stonden. Met de hand molken wij de koeien en namen dan de gevulde melkbussen weer mee terug naar de boerderij. We waren er best druk mee, maar we hebben het altijd met plezier gedaan.' Hennie kijkt terug op een gelukkige jeugd: 'Mijn vader werkte voor de gemeente en had nog allerlei functies in het dorp en was dus veel op pad. Ook op de boerderij was hij altijd druk. Mijn moeder was thuis en was er altijd voor ons. Aan alle twee heb ik fijne herinneringen en ze hebben ervoor gezorgd dat mijn broers, zus en ik het goed hadden.'

Eerste liefde

Als Hennie wat ouder wordt, gaat ze ook meer op pad en sluit ze zich aan bij de meisjesvereniging in het dorp. Wanneer er samen met de jongensvereniging toneelvoorstellingen worden gehouden, valt haar oog op Sander Tiecken. 'Een hele charmante jongen met een goed gevoel voor humor en altijd vrolijk. Het was een hele makkelijke man en dat was heel fijn. Dat sprak me direct aan. Zijn positiviteit zorgde ervoor dat hij eruit sprong tussen alle andere jongens. Bij onze afspraakjes gingen we vaak naar een toneelvoorstelling, daar hielden we allebei enorm van. Of gewoon samen een eind fietsen. We leerden elkaar steeds beter kennen en zo groeiden we al snel naar elkaar toe. Je kunt best zeggen dat het liefde op het eerste gezicht was. Ik denk dat ik 23 was toen ik Sander ontmoette, hij was twee jaar ouder. Hij was mijn eerste echte liefde en dat is altijd zo gebleven. We trouwden in het kerkje in Laag-Keppel, wat ik nog altijd een prachtige locatie vind.'

De twee blijven in Laag-Keppel. Het was de droom van Sander om boer te worden, hoewel hij zelf geen boerenzoon was. Zijn vader was jachtopziener in Keppel en hoorde dat ze op Landgoed Keppel iemand zochten die wilde boeren op het landgoed. Die kans konden de twee niet aan zich voorbij laten gaan. Zo kwamen Hennie en Sander terecht op het landgoed, in de boerderij waar tegenwoordig kinderdagverblijf Nijntje zit. 'Het was een prachtige omgeving. Zoveel natuur, dieren en rust. Ik heb altijd iets met dieren gehad en in Keppel konden we samen zorgen voor allerlei dieren.' De twee pachtten het melkveebedrijf van het kasteel. 'Dat hebben we snel gemoderniseerd. Met de hand melken, was er al gauw niet meer bij. We schafte een mobiele melkinstallatie aan en konden daarmee het aantal koeien uitbreiden, op een gegeven moment tot over de honderd. Ik hielp Sander met alles. 's Ochtends stonden we op en dan reden we met de trekker, met achterop de melkinstallatie, naar de wei waar de koeien liepen. Dan molken we alle koeien en daarna schrobden we alle apparatuur. Sander vertrok dan met de trekker terug naar de boerderij om de melk naar de tank te brengen. De wei lag aan de andere kant van de Oude IJssel, dus als de koeien naar de wei moesten, leidde ik ze aan een touw over de brug. In het begin was dat nog een houten brug. Zodra de koeien op de brug stonden, wisten ze niet hoe snel ze eroverheen moesten. Het krakende geluid jaagde ze op dus daar had ik bijna geen werk aan', vertelt ze lachend.

Ook als het hooi van het land moest, waren de twee samen: 'Ik hield niet van trekker rijden dus dat liet ik altijd over aan Sander. Dat betekende dat ik hoog op de hooiwagen moest klimmen om de balen aan te pakken en vast te houden. Sander zei toen ook wel eens: 'Wat moeten al die mensen wel niet denken dat ik op de trekker zit en

mijn vrouw al het werk laat doen. Het zware werk was ik wel gewend, ook als kind deed ik dit al. Later hebben we wel een transporteur gekregen, dat scheelde enorm.'

Altijd samen

Sander en Hennie doen alles samen: de zorg voor de boerderij, maar ook de zorg voor hun twee kinderen Jan en Ida. 'Ik was altijd aan het hollen. Voor de boerderij, maar ook voor de kinderen. De kinderen keken graag uit op de gracht, dus daar zette ik de kinderwagen dan bij. We woonden vlak naast de gracht dus ik had soms wel meer dan twee ogen nodig. Sander en ik hebben de kinderen altijd opgevoed met het idee dat alles mocht. De twee hebben op verenigingen, sportclubs en al van dat soort dingen gezeten. Ze moesten het natuurlijk niet te gek maken. We werden ook goede vrienden met de buurteendjes. Ik kon ze in de gang van ons huis voeren na verloop van tijd.' Die gracht zorgde voor een hoop vermaak, maar ook wel gedoe. 'Een keer was een stuk jongvee in de gracht beland. Hoe dat precies zo is gekomen, is me nog steeds een raadsel, maar een ding was zeker: het moest er weer uit. Dus, hup, ik de gracht in. Sander trok het dier naar boven en ik hield de kop omhoog zodat het niet verdrong. Uiteindelijk kregen we de koe samen weer op de kant, maar het was een heel karwei', zegt Hennie lachend en vervolgt: 'Gelukkig was het zomer, dus het water was niet zo koud. Eigenlijk heel verfrissend.' Er was natuurlijk ook genoeg te beleven op het landgoed en bij het kasteel. 'Omdat we binnen de poorten woonden, hoorden we overal bij. Wij waren de enige burens die het kasteel had, zei de barones altijd. Als er feesten of bruiloften waren op het landgoed, mochten

Voor kwaliteit
groot of klein
moet u toch bij
snackbar Oost zijn.

Ook voor feesten en partijen

tel: 06- 154 282 04

Wasstraat

Bedrijfswagens

Personenauto's

Onze autowasstraat:
**Laat uw auto
weer glanzen!**

- 3 geavanceerde wasstraten
- handige wasboxen
- uitgerust met het nieuwste SofTecs-sys
- met garantie voor een lak besparende behandeling

**Garage
Schel** bv

De Koppeling 1 • Angerlo
t 0313 490 760
www.garageschel.nl

MEEDOEN
IN BRONCKHORST

Hulp, Advies en Activiteiten

Woont u in de gemeente Bronckhorst en u heeft vragen over wonen, zorg, welzijn, werk en geldzaken? Op de website www.meedoeninbronckhorst.nl vindt u tips en uitleg over allerlei regelingen en procedures.

www.meedoeninbronckhorst.nl wijst de weg naar een organisatie, instelling, vereniging, praktijk of hulpverlener die bij u vraag past.

Vrijwilliger worden?
Kijk bij de vrijwilligersvacatures.

Organiseert u zelf activiteiten?
U kunt deze eenvoudig op de website vermelden.

Nieuwsgierig geworden?
Neem een kijkje op

www.meedoeninbronckhorst.nl

wij ook altijd komen. Het waren ontzettend fijne burenen.'

Vrijwilligerswerk

Toen de kinderen ouder werden, kreeg Hennie meer tijd en belandt ze al snel in het vrijwilligerswerk. Wanneer ze is begonnen weet ze eigenlijk niet meer, want dat hoeft je toch niet bij te houden? Zelf schudt ze het af alsof het niets is: 'Dat doe je toch gewoon?' Het vrijwilligerswerk begint al vroeg in het leven van Hennie, al toen ze bij de meisjesvereniging kwam. Later heeft ze ook nog Welfarewerk gedaan en bij de dagbesteding in Hoog-Keppel geholpen. Naast haar werk op de boerderij vult ze haar dagen met deze activiteiten. 'Ik heb het altijd met veel plezier gedaan. Ik help graag anderen en dat kon ik doen bij allerlei organisaties. Dan kwam je weer iemand ergens tegen en die vroeg dan 'kom anders ook eens bij ons' en als het me dan leuk leek, deed ik dat. En als je er eenmaal tussen zit, weten ze je wel te vinden', grinnikt ze. 'Het is iets wat heel normaal is voor mij. Voornamelijk de gezelligheid is wat het vrijwilligerswerk voor mij leuk maakte. Ik praat graag met mensen en daar is bij vrijwilligerswerk genoeg ruimte voor. Ik sta niet graag op de voorgrond en dat past volgens mij wel bij vrijwilligerswerk doen: iets doen voor een ander zonder daar iets voor terug te krijgen. Ik steek graag mijn handen uit de mouwen en dat kon zeker bij al het werk wat ik in mijn leven heb gedaan.' Op haar tachtigste is het genoeg. Anderen kunnen het stokje van haar overnemen, vindt ze.

63 jaar boeren

Na 63 jaar op de boerderij in Laag-Keppel te hebben gewoond, besluiten Hennie en Sander dat het genoeg is en zeggen de pacht op. De kinderen hebben allebei niet de ambitie om boer te worden; ze hebben allebei goed geleerd en zijn inmiddels al lang en breed vertrokken uit Laag-Keppel. 'Via via kwam ons ter ore dat er een huis in Hummelo te koop stond. Het was een beetje oubollig, nooit iets aan gedaan, maar na een flinke renovatie is het huis helemaal naar onze smaak gerenoveerd.' Het huis ligt midden in het dorp en heeft een flinke voor- en achtertuin. Hennie is doorgaans druk bezig met de bloemen en plantjes verzorgen in de tuin. 'Ik heb tijd genoeg om de tuin te onderhouden, ik vind het leuk en mooi werk en hou ervan als alles er groen bij staat.'

Mooie jaren samen

Nadat het stel ongeveer drie jaar in Hum-

melo woont, gaat Sander achteruit. 'Op een gegeven moment kon hij niet meer. Hij kon niet meer lopen en met een leeftijd van 91 was het ook goed. We hebben afscheid van elkaar kunnen nemen en hij vertelde me dat hij een mooi en gelukkig leven heeft gehad, samen met mij en de kinderen. Dat deed me goed en hij had gelijk: we hebben het altijd goed gehad. Ruzie hadden we nooit en ons hele leven hebben we alles samen kunnen doen. Daar ben ik ontzettend dankbaar voor.' Sander staat nog altijd naast Hennie, al is het nu in de vorm van een foto. 'Natuurlijk mis ik hem, maar ik ben blij en tevreden met de tijd die wij samen hebben gehad.' Hennie woont nog steeds op zichzelf in Hummelo en gaat twee keer in de week naar de dagopvang in Hoog-Keppel. 'Daar zit ik dus nog steeds, alleen nu niet meer als vrijwilliger', vertelt ze lachend. 'Dat sociale contact vind ik heel fijn. Hoewel mijn kinderen zo vaak als ze kunnen langskomen, is het ook fijn om vaste activiteiten te hebben. We

spelen veel spelletjes en eten samen. Ook hebben we een soort gym, dan zie ik wel dat ik nog beter kan dan anderen van mijn leeftijd.' Bijna moeiteloos gooit de 92-jarige haar been nog omhoog ter demonstratie. 'Ik snap eigenlijk ook niet hoe ik dit nog allemaal kan, dus nee ik weet ook niet wat het geheim is. Ik geniet er in ieder geval iedere dag van dat ik nog zo goed kan en zelf voor mijn tuintje kan zorgen en nog niet van veel hulp afhankelijk ben.' Ook nu is Hennie nog dankbaar voor alles wat ze nog kan en mag. 'Ik heb vier kleinkinderen en inmiddels ook vier achterkleinkinderen die regelmatig op bezoek komen. Wanneer mijn jongste achterkleindochter op me afkomt met gespreide armen, dan kan ik alleen maar denken hoe dankbaar ik ben. Ze komen gelukkig nog vaak bij mij op bezoek.' In korte tijd laat Hennie vaak de zin: 'wat kan ik nog meer willen' vallen. 'Dat meen ik ook echt. Ik ben heel gelukkig en tevreden met alles wat ik heb en heb gehad.'

Tuincentrum Bloemendaal

www.tuincentrumbloemendaal.com

Rijksweg 14

6996 AC Drempt

0313 - 47 30 33

GEZOCHT: Verkoper buitengroen/ kwekerijmedewerker

- ❖ Enthousiast
- ❖ Vrolijk
- ❖ Optimistisch
- ❖ Creatief

Tuincentrum

* M/V

- * Wat verwachten wij van oe
- * Ook alenig können warken
- * Plantenkennis mo'j hebben
- * Veul uren beschikbaar zun

Interesse?

Reageer snel via info@tuincentrumbloemendaal.com
met je CV en je motivatie. Graag tot snel!

Daphne Bloemendaal

Een vol hoofd

Na een intensieve laatste bespreking van de dag met een familie die al hun ingewikkelde problemen in één gesprek op tafel had gelegd, was de energie op. Ik nam afscheid van hen en maakte nog even een kleine ronde door kantoor. Even denken: pc uit, verlichting uit. Het gesprek van net zwermt nog door mijn hoofd. Er spelen nog een paar lastige punten. Hoe weet ik nog niet, maar we zullen ze echt moeten oplossen. Had ik de airco nou al uitgezet? En de verlichting op het toilet? Ik moet trouwens ook weer met de kantoorbezetting aan de slag. Er is een medewerker met zwangerschapsverlof en er is een medewerker op vakantie, en daardoor zijn een aantal anderen op dit moment echt veel te druk. Maar waar vind ik zo snel goede medewerkers? Naar buiten, deur op slot, alarm erop. Oh, dat herinnert me eraan dat de nieuwe medewerkster ook nog een sleutel moet hebben. Morgen even laten bijmaken. En ik moet trouwens ook nog kijken naar ons computersysteem. Het is echt veel te traag, misschien is er wel iets mis met de internetverbinding. Ik loop de parkeerplaats over, langs mijn auto naar het ijzeren hek. Het is warm deze zomer, barbecueweer. Oh, da's waar ook: ik moet ook nodig actie ondernemen voor het komende personeelsuitje. Tijd vliegt, voordat je het weet moet ik alweer gaan nadenken over de kerstpakketten. Ik moet trouwens ook eens even nakijken of ik dit jaar mijn verplichte studiepunten al heb behaald, anders moet ik daar ook haast mee maken.

Ik draai me buiten de poort om en doe het grote hek op slot. Op dat moment komt mijn bovenbuurman van de Rotra ook net naar buiten en wandelt naar zijn auto. 'He Jeroen, fijne avond! Maar eh, moet je auto niet mee?'

Ik kijk wat schaapachtig op uit mijn gedachten. Oh ja, mijn auto, die staat nog aan de andere kant van het inmiddels al afgesloten hek. Pff, hoezo verstrooid.

Het was een typische doorsnee donderdag een jaar geleden. Inmiddels ben ik geen werkgever meer, maar gisteren moest ik er ineens weer aan denken. Het was weer donderdag. Na een dag heerlijk werken, liep ik naar buiten terwijl de schuifdeuren achter mij sloten en alles wat met kantoor te maken heeft van mij afgleed en binnenbleef. Terwijl ik op mijn fiets stapte, scheen het zonnetje op mijn hoofd en floten de vogels me tegemoet.

Oh, er komt toch nog een gedachte bij me op. Wat gaan we eten vanavond?

Foto: Wim van Hof

van de notaris

Mr. Jeroen te Lindert (50) is notaris te Doesburg. In zijn vrije tijd is hij zanger/pianist in een jaren 50 rock-'n-rollband.

Zomer aan de Slondeweg in Eldrik

Na een extreem nat voorjaar kwam er vanaf eind mei een lange periode van bijzonder warm weer, zelfs dagen met tropische temperaturen. Iets minder inspannen, meer drinken en op het warmste moment van de dag uit de zon blijven: een advies dat velen ter harte namen.

Maar ook de natuur 'kreeg er flink van langs'. Vogels en zoogdieren gingen op zoek naar water. Zelfs soorten die we al snel in verband brengen met weldadige zonneschijn zoals vlinders en libellen, hadden het graag een graadje minder. Ook de plantenwereld, met name diverse oude bomen als beuken en eiken in onze bosgebieden, smachtten naar water.

Op bovenstaande foto zien we de uitbundigheid van de natuur begin juni aan de Slondeweg in Eldrik. Op de achtergrond boerderij Tussen de IJssel of, zoals de hoeve vroeger heette: Horselo. We schreven over de eeuwenlange geschiedenis van deze boerderij al in het septembernummer van 2019. De oorsprong gaat zelfs terug tot in de 14e eeuw.

De boerderij is onderdeel van het Landgoed Keppel en werd enige jaren geleden volledig gerestaureerd. Nu is het in gebruik als vakantieboerderij Tussen Yssel, een accommodatie voor maar liefst 14 personen. Prachtig gelegen te midden van de Eldrikse weilanden in de onmiddellijke nabijheid van de Oude IJssel.

Groepsfoto van de toekomstige bewoners. Van links naar rechts bovenste rij: Jorn, Ravi, Hester, Nic, Marlies, Wiebe, Paula, Gerrina, Yves, Alex, Obe, Pieterneel, Jolan, Pauline, Anne-Petra, Madelon met Lou. Van links naar rechts onderste rij: Vester, Elin, Isar en Olaf.

Het erf delen met anderen

Acht huizen op plek voormalige boerderij Nijhof

Aan de Pastoor Blaisseweg op de grens van Achter-Drempt en Doesburg wordt hard gewerkt aan een nieuw wooninitiatief. Acht huishoudens worden daar zogenaamde erfdelers: een voormalig boeren erf wordt hierbij omgetoverd tot een plek waar mensen hun eigen huis hebben maar ook met elkaar samenwonen en gezamenlijk het erf gebruiken en onderhouden.

'Familie en vrienden kunnen zich vaak geen voorstelling maken van onze woonvorm: 'Worden jullie een commune?', vragen ze dan. Dat is dus niet zo. We hebben allemaal ons eigen huis, een eigen tuin en gewoon een eigen leven en huishouding', vertelt Anne-Petra Rozendal (56). Zij is één van de toekomstige bewoners van het erf van de voormalige boerderij Nijhof. 'Mijn man en ik wonen nu nog in de Betuwe in het dorpje Ingen. We hebben twee studerende kinderen en zijn ons al

langere tijd aan het oriënteren op verschillende samenlevingsvormen. Er zijn veel varianten dus wat dat betreft heel wat te kiezen. Dit initiatief past echt bij ons: niet te klein waardoor je wel heel erg op elkaar aangewezen bent maar ook niet te groot, dan kan het onderling contact juist wat oppervlakkiger worden. De leeftijden variëren van 0 tot 67 jaar en we zijn in totaal met 15 volwassenen en 7 kinderen. Ik vind het superleuk om straks kleine kindjes op het erf te zien rondlopen.'

De voormalige 'boerderij' Nijhof aan de Pastoor Blaisseweg in Achter-Dremp.

Naar elkaar omkijken

De voormalige boerderij Nijhof is in 2021 aangekocht om een wooninitiatief erfdelen te realiseren. De totale oppervlakte is ongeveer één hectare. Naast acht woningen komen er een gezamenlijke ruimte, bergingen en een moestuin. Inmiddels wonen drie huishoudens op het erf; één in het voormalig woonhuis en twee in tijdelijke woonunits. Zodra de woningen klaar zijn, verhuizen de twee huishoudens vanuit de woonunits naar hun nieuwe huizen en komen ook de andere vijf huishoudens op het erf wonen. De verwachting is dat komende herfstvakantie de bouw kan beginnen en volgend jaar zomer de huizen klaar zijn voor bewoning.

Eén van de bewoners van een woonunit is Pieterneel Boer (41). Ze woont samen met haar man Alex en zoontjes Olaf (5) en Vester (bijna 2) al op het erf tot hun woning klaar is. 'Het idee van naar elkaar omkijken, spreekt mij in het bijzonder aan. Minder individualistisch leven, je hoeft niet alles alleen te doen. Op dit erf kunnen we elkaar makkelijk helpen, echt goede burens zijn die elkaar goed genoeg kennen. Ook voor de kinderen lijkt het me fijn dat ze naast hun ouders andere volwassenen tegenkomen en andere kinderen natuurlijk. Ik kom uit Deventer maar heb hiervoor 22 jaar in Amsterdam gewoond: op de eerste etage, 50 vierkante meter en 1 slaapkamer. De vrijheid die ik hier ervaar, zeker met jonge kinderen, is fantastisch: de kindjes lopen lekker buiten rond, het uitzicht reikt zover je kan kijken en de omgevingsgeluiden zijn zo heerlijk rustig. Mijn man komt uit Schotland en heeft daar altijd buitenaf gewoond. Hij is het wat dat betreft al gewend. Onze kinderen opvoeden in een kleine gemeenschap als Nijhof is voor ons echt een wens. Meer ruimte, meer natuur, een eigen plek maar toch samen met anderen zijn.'

Erdelen

Wonen volgens het principe van erfdelen is niet volledig nieuw, maar staat nog wel in de spreekwoordelijke kinderschoenen. Ongeveer iedere week is er een online overleg met alle bewoners en elke maand komen ze samen op het erf om elkaar ook fysiek te ontmoeten.

Daarnaast hebben ze klusdagen ingepland waarop ze met elkaar voorkomende werkzaamheden uitvoeren op het erf. De groep heeft een externe projectbegeleider die het hele proces stuurt en ondersteunt. 'Zij kent de regels en de weg. Dat heb je echt nodig. Verder is het vooral al doende leren. We hebben allemaal nog nooit eerder een boerenerf getransformeerd naar woningen', vertelt Pieterneel. 'Je moet kunnen omgaan met onzekerheid en stress. Er zijn factoren in het proces waar je geen invloed op hebt. Het is echt investeren op een heleboel vlakken. We zijn soms net projectontwikkelaars, maar dan nog wel met onze gewone banen ernaast.' Anne-Petra vult aan: 'Erdelen is best in opkomst. Gemeenten en provincies willen het ook stimuleren, maar toch lukt het niet altijd. Ze willen leegstand op het platteland voorkomen, maar ook recht doen aan de plek. Luxe villa's in plaats van een boerderij passen niet echt in de omgeving. Wij houden de boerderij en schuren in stand en bouwen er vijf nieuwe woningen bij. Dit kan natuurlijk ook 'onrust' in het beeld geven. Het moet helder zijn hoe het past in het landschap.' De uiteindelijke plannen voor erf Nijhof zijn klaar en goedgekeurd door de betrokken partijen. De uitstraling van het erf is hierbij een belangrijke factor. De te bouwen woningen zijn zogenaamde 'schuurwoningen'. Dit zijn huizen die qua uiterlijk lijken op een schuur. Ze combineren een moderne en een landelijke bouwstijl tot een eenvoudige maar volwaardige woning. Een rij van drie woningen komt aan de linkerkant (vanaf de weg gezien) van het huidige woonhuis te staan en nog eens twee (ook onder één kap) komen aan de achterkant van het perceel te staan. De schuur van de boerderij wordt inpandig verbouwd tot twee woningen, in de deel komen onder andere bergingen. Ook komt er een gemeenschappelijke ruimte om samen te komen, een werkplaats om te klussen en een fietsstalling. De auto's komen op een gemeenschappelijk parkeerplaats. Zo blijft de structuur van het boerenerf behouden. Dit zien we ook terug in de inrichting van het erf: 'We gaan bijvoorbeeld geen schuttingen of iets dergelijks plaatsen om onze eigen tuintjes af te bakenen. De bedoeling is dat het een één-erf-uitstraling houdt', licht Pieterneel de indeling toe.

Rietdekkersbedrijf Jan Jansen

Voor al uw reparaties, onderhoud & nieuwbouw
Bel voor een gratis afspraak of advies

Beekstraat 11 • Toldijk • 06-23628732
janjansenrietdekker@outlook.com

KERMEX

E V E N T C A T E R I N G

MET ADVIES
& SERVICE
VOOR UW
EVENT

HOOGWAARDIGE • EVENEMENTENCATERING
FESTIVALCATERING • PARTYCATERING

TEL. 06 20 27 97 17 • WWW.KERMEX.NL

TIMMERWERKEN - VERBOUW - ONDERHOUD

Strengsche Veld 25
6996 DK Drempt

T 06 - 12 99 60 05

E maurice@leisinkbouw.nl

I www.leisinkbouw.nl

Alle ruimte voor spelende kinderen.

Naast het erf is een voedselbos aangelegd.

Samen beslissen

Afgelopen juni hebben de bewoners voor de derde keer een kampeerweekend op het erf gehouden met elkaar. Anne-Petra: 'Wij wonen hier natuurlijk nog niet en dan is het sowieso al heerlijk om hiernaartoe te rijden en te zijn. We komen allemaal vanuit verschillende hoeken van Nederland. Zo'n weekend is een uitgelezen mogelijkheid om elkaar beter te leren kennen. We zijn allemaal anders en dat kan elkaar goed aanvullen.' Pieterneel: 'Onze leeftijden en levensfasen zijn heel verschillend en dat alleen al levert een rijkdom aan ervaringen op. Dit erf en de moestuin vragen natuurlijk wel een bepaalde inzet. Ik heb zelf bijvoorbeeld nog geen ervaring met het telen van eigen groente maar wil het graag leren.' Voor wat betreft de besluitvorming hanteerden de erfdelers een sociocratisch principe. Pieterneel legt uit: 'We denken vanuit het groepsproces en doen dus bijvoorbeeld juist niet aan 'meeste stemmen gelden'. Iedereen telt mee en we besluiten in overleg en op basis van consent, dan wel geen bezwaar. Oftewel: iedereen moet met de beslissing kunnen leven.' Gedurende het ontwikkeltraject zijn de (toekomstige) erfdelers officieel een Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) namelijk de vereniging Erfdelen Doesburg. Straks gaat dat over in een Vereniging

Van Eigenaren (VVE). Daarvoor zijn statuten en een huishoudelijk reglement opgesteld. 'We willen niet alles vastleggen, maar een aantal zaken zullen we wel met elkaar moeten afspreken. Daarbij vinden we het dus belangrijk dat iedereen zich kan vinden in de afspraken', zegt Pieterneel.

Lange adem

Het hele proces is niet zonder slag of stoot gegaan. Pieterneel vertelt: 'In totaal zijn we nu zo'n drie jaar bezig. Marlies en Nic wonen in het woonhuis en zijn de initiatiefnemers geweest. Ze hebben via een oproep belangstellenden gezocht. Ze hadden over reacties niet te klagen. Vervolgens is het een zoektocht naar of je hetzelfde voor ogen hebt. Welke verwachtingen heeft iemand? Sommigen willen compleet zelfvoorzienend zijn of bijvoorbeeld vaak samen eten. Voor ons allemaal is een eigen huis, ruimte en privacy ook belangrijk, naast het samen leven. Het is natuurlijk handig dat er wel een bepaalde klik is tussen mensen. Dat is toch een beetje een gevoel of intuïtie. En vervolgens gewoon kijken wat er gebeurt, wat er ontstaat. Daarnaast waren er de afgelopen jaren uitdagingen genoeg. Denk maar aan de gestegen bouwkosten, hypotheekrente en energiecrisis. Vorig jaar trok een partij zich terug en moesten we op zoek naar nieuwe

bewoners. De eisen van hypotheekverstrekkers kunnen soms verschillen, waardoor je voor verrassingen komt te staan. Maar ook aanpassingen in de bouwplannen. Het huis en de schuur zijn gemeentelijke monumenten en de gemeente en de welstand moesten akkoord zijn met alle plannen. Het is belangrijk om met de aannemer alles goed op papier te krijgen. Het is nu eenmaal geen standaard bouwproject, het gaat om verbouw én nieuwbouw.' Maar alle moeite heeft Pieterneel er graag voor over: 'Onze levens zijn in feite net zo druk als voor we aan dit mooie project begonnen. Iedereen in de buurt en in deze omgeving is heel open en belangstellend voor wie wij zijn en wat onze plannen zijn. Dat zijn dingen die je van tevoren niet weet, maar dat vind ik dus erg leuk. Het dorpsgevoel en de betrokkenheid van een kleine gemeenschap zijn mooie dingen, naast de rust, ruimte en prachtige zonsondergangen natuurlijk.'

Meer info over Woonvorm Nijhof is te vinden op: www.erfdelendoesburg.nl.

DREMPPTSE

Vier kermis in 't Hessenhuus met een vernieuwde opzet

De laatste jaren kun je tijdens de Dremptse kermis in 't Hessenhuus altijd terecht voor een lekkere warme maaltijd. Dat kan dit jaar uiteraard ook, maar dan net even anders. 'Buiten kun je rustig zitten en kiezen uit een aantal maaltijden, bereid met een smoker door Woodies uit Doetinchem. We zorgen voor een tent zodat je altijd droog kunt genieten van je maaltijd met een drankje of een kopje koffie erbij. Binnen zorgen we voor muziek, is er ruimte om te dansen en is er gelegenheid om staand of zittend met een drankje te genieten van het feest, precies zoals je zelf wil', vertelt Patrick Verheij die betrokken is bij de organisatie van de kermis in 't Hessenhuus.

Zoals alle kermisbezoekers gewend zijn, biedt 't Hessenhuus juist voor de oudere Dremptenaren beide dagen ruimte om gezellig samen aan een lange tafel te zitten. 'Daar veranderen we niets aan', benadrukt Patrick, 'alleen hebben we dit jaar dus het eten en drinken duidelijk gescheiden zodat iedereen optimaal kermis kan vieren. We nodigen daarom jong en oud van harte uit voor een heerlijke maaltijd en volop gezelligheid.'

www.hessenhuus.nl

KERMIS 2023

KEUZE UIT VIER MENU'S UIT DE SMOKER:

BROODJE KIPSHOARMA
MET TOMAAT-KOM-
KOMMERSALADE,
FRIET EN 2 SAUZEN

BROODJE PULLED PORK
MET WITTEKOOL-
SALADE, FRIET EN
BARBECUESAUS

**BETALING
MET
MUNTEN**

SPARERIBS MET
FRIET, SALADE EN 2
KOUDE SAUZEN

BROODJE HAMBURGER
MET TOMAAT, SLA,
CHEDDAR, UITJES,
FRIET EN BURGERSAUS

**BEIDE KERMISDAGEN GEOPEND:
OP ZONDAG VAN 16.00 TOT 22.00 UUR EN
OP MAANDAG VAN 14.00 TOT 22.00 UUR.**

MET GEZELLIGE MUZIEK VAN EEN DJ!

Graag tot ziens in 't Hessenhuus!

Korfbal omstreeks 1910.

Ruim 100 jaar geleden...

Korfbal, de eerste balsport in Drempt, Hummelo en Keppel

Het gebied van de voormalige gemeente Hummelo en Keppel wordt nog steeds gekenmerkt door kleinschaligheid, vriendelijke dorpen, fraaie landschapselementen en een bescheiden bevolkingsdichtheid. Aan het begin van de vorige eeuw was dat uiteraard nog meer het geval en was het inwonertal vele malen lager. Beoefening van sport in verenigingsverband was er nog niet en veel eventueel daarin geïnteresseerde (jonge) inwoners waren er ook niet. We kijken ruim een eeuw terug.

In de ons beschikbare bronnen vinden we op 23 januari 1926 de oprichting van Golfclub Enghuizen. De oprichters waren geen jonge inwoners maar zeven notabelen en de leden werden gezocht in een groter deel van de Achterhoek. Na een paar jaar werd de golflocatie achter het vroegere kasteel Enghuizen verlaten en werd er gespeeld

op grond van Landgoed Keppel. Mede om die reden werd in 1951 de naam gewijzigd in Keppelse Golfclub. De 'Keppelse' behoort tot een van de oudste tien golfclubs van ons land.

In de loop van 1926 werd ook Voetbalvereniging Laag-Keppel opgericht. In 1928 sloot men zich aan bij de KNVB afdeling Gelderland en

De Graafschap-bode, oproep 10 januari 1910.

in 1931 werd de naam veranderd in H & K. In latere jaren waren er korte tijd ook nog voetbalclubjes van vrienden: Stormvogels in Hummelo, Olympia in Hummelo en de Regenboog in Eldrik. In 1956 werd in Achter-Drempt Drempt Vooruit opgericht. Daarvoor was er omstreeks 1937/1938 in Drempt ook nog kort sprake van een voetbalclub S.D.O. Zoals bekend ontstond in 2003 door fusie van H & K en Drempt Vooruit de huidige vereniging HC'03.

Korfbal in Laag-Keppel

Het oudste bericht over een balsport in onze voormalige gemeente dateert echter al van 10 oktober 1910. Het betreft een kleine advertentie in *De Graafschap-bode*: 'KORFBAL – Zij, die mede willen werken tot oprichting eener korfbalclub te Keppel gelieven hun adres te zenden met franco brieven onder No. 451 G. aan het Bureau van dit Blad.' We hebben niet kunnen achterhalen wie de advertentie heeft laten

plaatsen, hoeveel reacties werden ontvangen en of er tot oprichting kon worden overgegaan.

De volgende berichten over korfbalactiviteiten dateren uit 1913. Op 21 oktober van dat jaar meldt *De Graafschap-bode* een korfbalwedstrijd van een twaalftal Doetinchemse spelers en Gelre uit Laag-Keppel. Het werd een 4-3 nederlaag voor Gelre. Op 16 december van 1913 vinden we een uitgebreid wedstrijdverslag van de eerste korfbalwedstrijd van een Doesburgse twaalftal tegen O.V.O. uit Laag-Keppel. De wedstrijd eindigde in 3-3. Na afloop werd afgesproken dat het Doesburgse twaalftal op zondag 11 januari 1914 bij O.V.O. op bezoek zal gaan. Er gaat gespeeld worden op het terrein achter Gelre. Op 27 juni 1914 vindt er een wedstrijd plaats tegen Thor (Tot heil onzer ribbenkast!) uit Doesburg. O.V.O. wint met maar liefst 13-1. Op 12 december speelt O.V.O. een wedstrijd tegen Gazelle uit Dieren. Dit keer niet op het terrein achter Gelre maar in de wei van de heer Wiltink aan de straatweg naar Doetinchem. We hebben helaas geen betekenis kunnen vinden van de afkorting O.V.O.

Op 21 maart 1919 is er opnieuw een 'opleving', een hele korte, wellicht zelfs één voorjaar. In *De Graafschap-bode* verschijnt een oproep met als titel en inhoud: 'Korfballen – Het bestuur der Korfbalclub U.D.I. te Laag-Keppel deelt bij deze mede, dat de oefeningen weder zullen gaan beginnen a.s. zondag 2½ uur, op het terrein achter Huize Gelre. Zij die nog lid wenschen te worden kunnen zich op het terrein aanmelden.'

Van deze vereniging is verder niets te vinden, alleen de betekenis van de naam hebben we kunnen achterhalen: Uitspanning Door Inspanning.

Ontstaan van korfbal

Korfbal is in 1902 geïntroduceerd door de Amsterdamse onderwijzer Nico Broekhuizen. In die tijd moest men hard werken om de touwtjes aan elkaar te knopen en zelfs kinderen moesten vaak werken. De Amsterdamse Bond voor Lichamelijke Opvoeding (ABLO) besloot dat onder andere gymnastiek een goed middel zou zijn om de kinderen

Luchtfoto van Laag-Keppel in 1952. Boven in het midden zien we de plek waar de eerste korfbalwedstrijden plaatsvonden. Zichtbaar is ook de uitbreiding van Laag-Keppel met nieuwe woningen aan de Van Pallandtlaan.

G.J. Klokman (1864-1943).

gezond bezig te laten zijn en afleiding te geven. De meeste onderwijzers wisten echter niet goed hoe ze deze lessen moesten geven. Diverse leerkrachten uit ons land gingen, daartoe in staat gesteld door hun scholen, naar Zweden. Het primaire doel was eigenlijk zich te bekwamen in vormen van handvaardigheid.

In 1902 werd Broekhuysen door het hoofd van zijn School der Nieuwe Schoolvereniging in Amsterdam in staat gesteld ook naar Zweden te gaan. Cursisten speelden in de avonden vaak en vrijblijvend spelletjes en regelmatig werden er nieuwe spelletjes geïntroduceerd. Bij één spel (ringboll) moest men een bal door een ring gooien. Die ring zat aan een paal van drie meter hoog en de sporters werden verdeeld over drie vakken. Ringboll werd om praktische redenen gemengd gespeeld, wat in die tijd haast ondenkbaar was. Er deden nu eenmaal mannen en vrouwen mee aan de cursussen. Daarnaast mochten de spelers en speelsters niet uit hun vak komen. Bij terugkomst in Amsterdam besloot Nico Broekhuysen met de leerlingen van zijn klas een soortgelijk spel te spelen. Ringboll werd aangepast; de ring aan de paal verdween en maakte plaats voor de bekende rieten mand. Hierdoor kon beter worden geoordeeld of er gescoord werd. Verder werden de spelregels zo aangepast dat de kinderen ze beter begrepen en werd de naam veranderd in korfbal. Korfbal werd in korte tijd erg populair. Er ontstonden in de Randstad al snel een aantal verenigingen en op 2 juni 1903 werd de Nederlandse Korfbal Bond opgericht. Korfbal kreeg lan-

delijk steeds meer aandacht en maakte een zeer voorspoedige groei door.

Na enige jaren werden er ook een christelijke en een katholieke bond opgericht. Vanuit geloofsovertuiging vonden sommigen korfbal op zondag en ook gemengd korfbal ongepast. Zo ontstonden er ook competities op zaterdag en competities alleen voor damesteams.

Korfbalclubs Gelre, O.V.O. en U.D.I.

Hoe de ontwikkeling van Korfbalclub Gelre en/of O.V.O. en U.D.I. is verder gegaan, weten we niet. Is het tot 1919 bij zeer korte initiatieven gebleven? Van wie was telkens het initiatief en waren er voldoende jongens en meisjes en/of ouderen in onze gemeente die deze nieuwe sport wilden beoefenen? Enkele indicaties doen vermoeden dat wellicht de alom bekende Gerrit Jan Klokman (1864-1943) (zie onder andere *De Hessencombinatie* nr. 29, december 2017) hierbij betrokken is geweest. Klokman liet in 1904-1905 villa Gelre aan de Rijksweg in Laag-Keppel bouwen. Behalve dat hij hier

met zijn gezin ging wonen, stichtte hij er in 1905 een jongensinternaat, Instituut Gelre. De leerlingen kwamen uit het hele land. Er werd uitgebreid lesgegeven, vaak ook in praktische vakken, tevens was er veel aandacht voor sport.

In de tijd dat Klokman in het onderwijs werkzaam was in Voorschoten (1890-1904) was daar eveneens veel aandacht voor sport. Naast voetbal heeft hij hier wellicht ook met de eerste ontwikkelingen van de korfbalsport in Nederland kennis gemaakt.

In de eerste jaren van het instituut in Laag-Keppel werd er achter Gelre in ieder geval door de jongens gevoetbald en zelfs wedstrijdes gespeeld tegen andere teams. Het is dan ook niet ondenkbaar dat op deze 'accommodatie' (vele decennia in de volksmond bekend als het Zandgat, de plek waar later woningbouw zou plaatsvinden) door Klokman korfbal werd geïntroduceerd. Korfbal was een gemengde sport, het internaat was alleen voor jongens, dus de andere helft van het team waren (Keppelse?) meiden. Of er ook sprake was van oudere spelers weten we niet.

Korfgerichte aanval tijdens een wedstrijd (1925) in de competitie van de Geldersche Korfbalbond.

De Graafschap-bode, 20 oktober 1925.

K.K.C., Keppelsche Korfbal Club

Uiteindelijk is er in 1923 sprake van een ‘echte’ korfbalclub, de Keppelsche Korfbalclub K.K.C. We lezen in een verslag: *‘In de Dinsdagavond 30 October door de leden van de Keppelsche Korfbalclub gehouden vergadering werd besloten toe te treden tot den Geld. Korfbalbond, afd. B, 1e Klasse. Hoewel de club nog betrekkelijk kort bestaat en dus van voldoende training nog geen sprake kan zijn, vertrouwen we toch dat ze, wanneer maar met ’t noodige enthousiasme gespeeld wordt, nog wel een dragelijke figuur kan slaan. Immers in reeds gespeelde wedstrijden tegen clubs die in dezelfde afdeling zijn, bracht ze ’t er nog wel aardig goed af en wist zelfs een enkele keer te winnen. We hopen verder dat ’t gemeentebestuur maar gauw het sportterrein ter beschikking stelt.’*

De eerste (vriendschappelijke) wedstrijd die door K.K.C. werd gespeeld vond plaats op het ‘Sportterrein’ in Laag-Keppel tegen D.K.C. uit Doetinchem. D.K.C. won met 4-2.

Af en toe wordt er in *De Graafschap-bode* en de *Zutphensche Courant* melding gemaakt van wedstrijden. Op 19 november 1923, Rapiditas II (Zutphen) - K.K.C. 10-0 en 25 maart 1924, K.K.C. - Z.K.C. II (Zutphen) 1-5. Op 10 mei 1924 werd deelgenomen aan een toernooi bij Korfbalvereniging Thor in Zutphen. We lezen: *‘K.K.C. heeft zich zeer kranig gedragen en keerde ’s avonds met een 1e prijs, een lauwertak, huiswaarts. Geen wonder, dat er uitbundige vreugde heerschte in de K.K.C.-gelederen.’* We vinden later onder andere verslagen en uitslagen van wedstrijden

tegen V.Z.O.D. uit Lochem, Korfbalvereniging Olst, Thor uit Doesburg, Mercedes Velp (een uitwedstrijd met de stoomtram!), Gelre in Dieren, A.K.V. Apeldoorn, ECKA Arnhem, W.A.S.V. uit Arnhem, D.E.S. Varsseveld, S.G.O.C. te Winterswijk. Zoals in de krant vermeldt, ging men naar de wedstrijd in Velp met de stoomtram. Op welke manier men naar de andere uitwedstrijden ging is niet bekend.

De thuiswedstrijden werden gespeeld op het ‘Sportterrein aan de Rijksweg’ in Laag-Keppel. Of hiermee het sportveld achter Instituut Gelre werd bedoeld, is niet duidelijk. In die jaren was er ook een sportveld in een wei op ’t Hamslag langs de Rijksweg van Laag-Keppel naar Langerak.

In maart 1925 wordt in de gemeenteraad een aanvraag van K.K.C. behandeld voor een kleedlokaal op het sportterrein. Er wordt in het verslag gesproken van een ‘gemeente-terrein’. De kosten bedroegen fl. 175,-. Een meerderheid van het college van burgemeester en wethouders stelt voor afwijzend op het verzoek te beslissen. Er ontstaat een uitgebreide discussie in de gemeenteraad. Een korte samenvatting stond in *De Graafschap-bode*.

‘De heer Klokman meent dat van het gebouw huur kan worden gevraagd.

De voorzitter wilde dat de eerste jaren niet doen om de sport niet te belemmeren in haar ontwikkeling.

De heer Klokman zegt dat bij afwijzing het verkleeden in een kroeg moet geschieden. Dat is een groot gevaar.

De heer Teering vereenigt zich met het afwijzend advies van B. en W. De heer Grossnickel acht een kleedkleedkamer noodzakelijk. Het veld alleen is half werk. Laat de vereeniging maar eenige huur betalen.

De heer Willink sluit zich hierbij aan.

De heer Eggink vindt nu de gemaakte kosten van den bouw ’n beetje erg. Laat de gemeente fl. 40.- geven en de vereeniging zélf bouwen.

De voorzitter acht het niet juist een ander te laten bouwen op gemeente-terrein.

De heer Koenders acht het geld weggooien. De heer Alferink kent veel

Feestzaal, café en tramstation van de heer Wassink in Hummelo, omstreeks 1925.

Hendriks

Administratie
& Belastingadviseurs

Oranjesingel 4 te Doesburg
tel. 0313 - 479100

Pedicurepraktijk Pied-à-Terre

PEDICURE EN MEDISCH PEDICURE

Nank van der Boon
Hummelo

Komt ook bij u aan huis!
Vooral voor mensen met DM,
Reuma en COPD

Bel: 06 - 44 50 07 99

ProVoet
Brancheorganisatie
voor de Pedicure

Het Bloemenlokaal

Uw lokale bloemist voor:

- * Losse bloemen
- * Boeketten
- * Planten
- * Glas- en aardewerk
- * Decoratie
- * Trouwarrangementen
- * Rouwarrangementen
- * Bloemabonnementen

Het Bloemenlokaal 0575-781234
Burg. Smitstraat 19 www.hetbloemenlokaal.nl
7221 BH Steenderen info@hetbloemenlokaal.nl

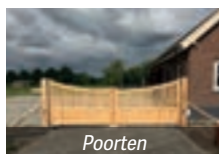

OMHEINING

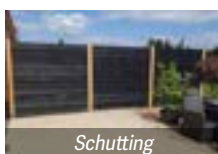
Uw specialist in

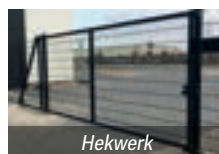
Omheining

Poorten

Schutting

Hekwerk

Afrastering

Montage

Neem contact op via: info@GBomheining.nl of kijk op: www.GBomheining.nl

Gasthuisstraat 20
6981 CS Doesburg
Tel: 0313-472878

Openingstijden:
maandag gesloten
dinsdag van 9.00 tot 18.00
woensdag van 9.00 tot 18.00
donderdag van 9.00 tot 18.00
vrijdag van 9.00 tot 18.00
zaterdag van 9.00 tot 17.00

Wilt u ook een keer beleven hoe een e-bike met middenmotor fiets?
Komt u gerust langs om de verschillen zelf te ervaren.
Sonneveld Rijwielen voor kwaliteit en service.

sportvelden zonder kleedlokaal.

De heer Van Hoogenhuyze vreest van den bouw geweldige kosten voor de gemeente. Het voorstel van B. en W. om niet te bouwen wordt aangenomen met 6-4 stemmen. Tegen de heeren Klokman, Reuvekamp, Wiltink en Grossnickel.'

Uiteraard was het bestuur enorm teleurgesteld. Ofschoon raadslid G.J. Klokman zich enorm had ingespannen en de collega raadsleden had gestimuleerd in te stemmen, ging het niet door.

K.K.C., meer dan alleen korfbal

Naast uiteraard de korfbalsport en de daarbij horende wedstrijden in competitieverband, hechtte de vereniging er ook sterk aan om ook aan andere elementen van saamhorigheid en onderlinge gezelligheid aandacht te besteden. In korte tijd had de vereniging in de gemeenschap grote bekendheid gekregen met haar jaarlijkse feestavond.

De eerste keer dat de korfbalvereniging zich presenteerde met een bijzondere feestavond was op zaterdag 18 oktober 1924 in de zaal van de heer Wassink te Hummelo. Het programma voor de avond was voorbereid en werd geregisseerd door de heer G.J. Klokman en had een hoog cultureel gehalte. De zaal was aangekleed met zitjes, prachtige bloemstukken aan de wanden en veel aandacht

voor de verlichting. Het middengedeelte was vrij gehouden voor het maken van een dansje op de tonen van het in de regio bekende 'Strijkje Masselink'. Op het podium vonden vele optredens plaats, waarbij aan inhoud, presentatie en kleding erg veel aandacht was besteed. Bij één act werd zelfs gebruik gemaakt van Bengaals vuur.

Een jaar later vond de avond plaats op zaterdag 24 oktober. Ook nu opende samensteller en regisseur Klokman de avond en was het programma zelfs nog spectaculairder als in 1924. Ook lokale volkskundige elementen, zoals de Witte Wieven vergadering op de Wrangebult, kwamen aan bod. Was er in het vorige jaar een verloting voor een grote slagroomtaart, nu had men gekozen voor een grote grabbelton waardoor vele aanwezigen met een prijs huiswaarts konden keren.

Evenals na afloop van de eerste feestavond was er ook nu na afloop weer een bijzondere dank en huldiging voor de medewerking en inzet van de heer Klokman. 'De toejuichingen die volgden, bewezen hoe zeer die medewerking op prijs werd gesteld. Toen de rust was weergekeerd, ging het bal zijn gezelligen gang, tot tegen twaalfen het feest met een passend woord, een langgerekte nadans en een herhaald Wilhelmus gesloten werd.'

Het doek valt

Ondanks een periode van enthousiaste beleving van de korfbalsport en een actief verenigingsleven blijkt een langer voortbestaan helaas niet meer mogelijk. In *De Graafschap-bode* van 9 maart 1926 lezen we: *'De Korfbalclub 'K.K.C.' leed reeds geruimen tijd aan bloedarmoede, n.l. in dezen zin dat de beste leden voor en na vertrokken en niet door jongere krachten werden aangevuld. Met de wedstrijden in dit seizoen liep het allerminst mee en aangezien er in de naaste toekomst geen kijk op was, dat de vereniging weer in 'goeden doen' kwam, heeft men besloten de club op te heffen. Het kassaldo ad fl. 35,30 is afgedragen aan den Burgemeester onzer gemeente met bestemming voor het Watersnood-comité'* (zie kader).

De vereniging werd dus in 1926 opgeheven en het kassaldo kreeg een prima bestemming, maar... op 5 augustus 1927 maakt *De Graafschap-bode* melding van een wedstrijd dat 'de onlangs opgerichte korfbalclub S.S.' in Keppel een oefenwedstrijd speelde tegen de plaatselijke club. De Zelhemse korfballers wonnen met maar liefst 7-0. Wellicht was deze wedstrijd het 'echte' einde van korfbal in DHK.

Hoog water Oude IJssel in Hoog-Keppel in 1926 bij de voormalige brugwachterswoning bij de Mulrabrug.

Watersnoodramp 1926

De weersomstandigheden waren in de winter van 1925/1926 uitzonderlijk slecht. Als gevolg van overvloedige regenval bereikten zowel de Rijn als de Maas rond de jaarwisseling ongekend hoge peilen. Nog nooit was het water zo hoog gekomen sinds men

met de registratie van de rivierstanden was begonnen.

De zwakke dijken waren niet bestand. Niet alleen in het Land van Maas en Waal, ook elders in Gelderland traden overstromingen op. Op 1 januari 1926 liep het niet bedijkte

buitengebied van Doesburg plotseling onder water. Ook andere delen in het Oude IJsselgebied werden getroffen.

Er werden allerlei inzamelingen georganiseerd om de getroffen te ondersteunen. Ook in onze regio.

Dineke Pelgrom
huidverzorging puur natuur

Hulsevoortseweg 7
6996 DG Drempt
06 126 949 70

All-round schoonheidsspecialiste
met specialisaties
acne en de donkere huid

info@dinekepelgrom.nl www.dinekepelgrom.nl

SUPERMARKT AALDERINK

1200 m² winkelplezier!
750 m² parkeerruimte!

 Vind ons op
Facebook

DORPSSTRAAT 14-16 STEENDEREN

Internet www.coop.nl/steenderenaalderink
Facebook www.facebook.com/Coop.Aalderink.Steenderen
E-mail Aalderink.Steenderen@coop.nl | Tel. 0575 - 451206

OPENINGSTIJDEN **ma-do 08.00-19.00 uur** | **vr 08.00-20.00 uur**
za 08.00-19.00 uur | **zo 11.00-17.00 uur**

TNT-SERVICEPUNT | STAATSLOTEN | RDW | STOMERIJ DEPOT
BLOEMENHOEK | SLIJTERIJ | ZELFZORG MEDICIJNEN
HOGE KLANTENSERVICE | BEZORGSERVICE VIA COOP ONLINE

GELRE ADVOCATUUR

ARBEIDSRECHT | LETSELSCHADE | MEDIATION

Groeneweg 11

6999 AW Hummelo

0314-227070

www.gelre-advocatuur.nl

SINDS 1958
meer!
ACCOUNTANTS + ADVISEURS

HRM + salarisadministratie
Administratieve dienstverlening
Bedrijfsfinanciering Belastingaangifte
Belastingadvies Accountancy

Patrick Visser

'wij betalen graag zo weinig
mogelijk belasting, u ook?'

Meander 701, 6825 ME Arnhem
(026) 369 83 00 info@ditismeer.nl

www.ditismeer.nl

Foto: Duncan de Fey

Alle Menschen werden Brüder

Het anti-overheidsdenken is zelfs in de politiek populair aan het worden. Ageren tegen het systeem waar je zelf deel van bent. Vreemd vind ik dat altijd. Populistische politici lukt het regelmatig om zelfs de president van het land te worden. We hadden die Duitse politicus met snor, maar ook hedendaagse despoten als Trump, Erdogan en Putin zijn hier het trieste bewijs van. Met elke populist zijn we in mijn ogen altijd slechter af. Ze sluiten de grenzen voor handel met protectionisme, ze ontkennen wetenschappelijk bewijs van klimaatverandering en milieuverontreiniging, zaaien angst, vooral voor buitenlanders en proberen met een nostalgisch verlangen naar een goede oude tijd stemmen te trekken met het beeld dat de wereld weer net zo goed wordt als vroeger. Dat laatste is an sich al de grootst mogelijke onzin, want er is geen enkele periode in de geschiedenis ooit waar we naar terug zouden moeten willen verlangen.

Ook in Nederland zien we elke keer anti-overheidsdenken opkomen. Anti-vaxers, stikstofontkenners, coronaontkenners, holocaustontkenners, salafisten, moederhartbeweging, complotdenkers, boeren die de vlag op de kop hangen, autonome burgers en 'soevereinen' die vinden dat ze geen belasting meer hoeven te betalen, etc. En opvallend veel gasten die met meerdere van deze groepen tegelijk sympathiseren. Ze distantiëren zich van ons systeem en vertrouwen geen enkele normale politieke partij meer; ze vinden dat het roer om moet. Het zou mooi zijn als we iets kritischer zijn op al die alternatieven voor democratie, want het is gevaarlijk. In de jaren tachtig kregen partijen als Janmaats CD, die ideeën hadden strijdig met de algemene verklaring van de rechten van de mens, te maken met een cordon sanitair van de weldenkende meerderheid en bleven daardoor marginaal, maar nu mag iedereen alles roepen; dat we wel de lusten, maar niet de lasten van ons systeem

wensen, zelfs dat we heimelijk geregeerd worden door rijke Joden, demonen en reptielen. En dat zonder voor een totale debiel te worden versleten. De geschiedenis leert ons dat dit anti-overheidsdenken steeds weer veel ellende oplevert. Ook nu weer framen de populistten een groep met een gezicht die het kwaad vertegenwoordigt (de moslims, de milieubeweging, Rutte, Kaag, Klaver, Jetten, Europa of vul maar wat in) waar tegen we samen in opstand moeten komen. Vervang een van deze woorden maar eens door het woord Joden... Hoe kunnen we daar opnieuw intrappen?

In Nederland hadden we de LPF die uit het niets een grote partij werd met eigenlijk eenzelfde soort anti-establishment campagne. Elk weldenkend mens denkt: 'dat kump niet goed jongens'. Er werden een stel gelukszoekers met de ballen verstand van een land leiden door ons verkozen en die kwamen tot overmaat van ramp in de regering; dat werd uiteraard een grote puinhoop. Hilbrand Nawijn krijste op een scooter, om als minister wat vertrouwen terug te winnen, op televisie nog: *'Hee, we're going to Ibiza.'* Boer Koekoek, PVV, FvD, NSB en al die andere partijen waar ik niet zo'n frisse smaak van in mijn mond krijg en waar alle verzetshelden zich van omdraaien in hun graf. Al te lang kunnen dit soort partijen in Nederland op meer dan 20% van de stemmen rekenen, dat betekent statistisch dus dat in elke vriendengroep en buurt wel een paar, bruinhemden wil ik ze niet noemen, maar door populistten geënthousiasmeerde meelopers zitten die nog niet helemaal overtuigd zijn dat *'alle Menschen Brüder werden'*. Nu hebben we de BBB aan het firmament die met droge ogen ontkent dat we een milieuprobleem hebben en daar stemmen mee probeert te trekken. Zijn we nou echt zo dom dat we daar intrappen? Ik hou mijn hart vast.

van Gijs

Gijs Jolink (52) is bekend van de voormalige band Jovink & the Voederbietels en is mede-eigenaar van Feestfabriek, Alles Komt Goed BV, die o.a. de Zwarte Cross en Mañana Mañana organiseert.

Drempt, Hummelo en Keppel bruisen van de muzikaliteit

Een portret van onze koren

Onze gemeenschap telt zes koren. Een ongelooflijk groot aantal voor een kleine gemeenschap. Houd je van zingen? Dan zit je hier dus goed met een ruime keuze uit koren waarbij je je kunt aansluiten. En dan hebben we het nog niet eens over Muziekvereniging Hummelo en Keppel. Nog een voorbeeld van onze muzikaal actieve gemeenschap. Een portret van onze koren die in de coronaperiode niet of nauwelijks hebben kunnen zingen samen en daarom blij zijn nu samen hun hobby weer te kunnen uitoefenen.

AmaZing: 'Als we iets willen, gaan we er samen voor'

Deze titel geeft de sfeer weer bij AmaZing: een balans tussen ambitie, zo mooi mogelijk zingen en gezelligheid. Het koor werkt toe naar gemiddeld 4 tot 5 optredens per jaar. Yvonne Bulten, Josja van Mierlo, Elly Smeitink en Ans Snelder vormen samen het bestuur van AmaZing, een koor met 28 vrouwelijke leden. Ze stralen enthousiasme uit als ze beginnen te vertellen over hun geliefde koor. Binnen het koor is er ook een kleine samenstelling van 8 tot 10 dames die optreden in bijvoorbeeld verzorgingshuizen.

Op de vraag wanneer en hoe het koor gestart is, vertellen Elly en Ans: 'AmaZing is de voortzetting van regiokoor Osmose. Voor zover bekend waren het Heleen Hendriksen, Willeke Lovink en Janine Garretsen die

in januari 1993 samen het plan opvatten om een jongerenkoor op te richten. Op het artikel in een regionale krant reageerden diverse (jonge) vrouwen. Ze traden regelmatig op. In 2006 ging Osmose door als AmaZing. Niet alleen de naam maar ook het repertoire veranderde.'

Yvonne: 'We zingen meerstemmige popmuziek, ballads en jazzy nummers in het Engels en Nederlands. Maar ook Franse en soms Duitse nummers passeren de revue.'

Het jongste lid van het koor, Josja, besloot op haar vijftiende zich 'illegaal' aan te melden. Ze wilde niet wachten tot ze zestien was, de minimumleeftijd van het koor. Josja: 'Ik was altijd aan het zingen en wilde dolgraag bij een koor. Mijn zus was al lid van Osmose, dus de keuze was snel gemaakt. Ik herinner me nog goed mijn eerste optreden in 1996 bij een huwelijksinzegening in Angerlo.'

Op mijn vraag hoe het voor het koor en haar leden was tijdens corona vertelt Elly: 'Het was een lastige tijd. We werden wel inventief om toch te kunnen repeteren en elkaar te zien. Er werden zoom-bijeenkomsten georganiseerd waarin we, ieder vanuit huis, samen zongen. En later, net na corona toen het nog wat ingewikkeld was om samen te repeteren, kozen we ervoor om buiten, op het schoolplein, te zingen.'

Yvonne: 'Er is alles aan gedaan om de verbinding te houden. Zo werd er een quiz bedacht over het reilen en zeilen binnen AmaZing. Deze werd gespeeld tijdens een virtuele borrel, waarvoor alle leden een pakketje met een drankje, een stukje kaas en wat nootjes ontvingen. Het was een geweldig leuke ervaring.'

Josja: 'En een 'once in a lifetime' ervaring was onze lipdub (de leden van het koor werden gefilmd terwijl ze een liedje playbackten) in de kersttijd. We namen samen het liedje *All I want for Christmas is you* van Mariah Carey op. Nog steeds hilarisch om terug te zien.' Elly: 'En dan de flashmob tijdens de nieuwjaarsreceptie van de gemeente Bronckhorst, ook een succes en geweldig leuk om te doen. De gasten werden er behoorlijk door verrast. Zeker voor herhaling vatbaar.'

Ans haalt de map met een overzicht van de optredens en concerten in de afgelopen jaren en vertelt: 'Bij het 25-jarig bestaan traden we twee avonden op in de DRU Cultuurfabriek in Ulft. Memorabel waren ook het concert in Amphion en het optreden in het Openluchtmuseum (in het Zeeuwse kerkje). Recent waren we te beluisteren op het korenfes-

tival in Doetinchem. Het eerste optreden met onze nieuwe dirigent, Hans de Leeuw, onder begeleiding van onze vaste pianiste.'

De kerstoptredens vinden we altijd bijzonder zeggen de dames in koor. 'Afgelopen jaar hebben we op heel korte termijn een kerstconcert georganiseerd. Samen met Muziekvereniging Hummelo en Keppel en het Hummelo's Gemengd Koor hebben we opgetreden in de kerk in Hummelo. Dat gaan we zeker de komende kerst herhalen. Ook hebben we veel plezier beleefd aan ons kerstoptreden tijdens de kerstmarkt in Schaarsbergen, daar gaan we ons dit jaar zeker weer voor opgeven.'

Hoe is het om in een vrouwenkoor te zingen? Yvonne, Josja, Elly en Ans: 'Wij vinden het koor zoals het nu is, heel prettig en gezellig. Af en toe komt een gemengd koor wel ter sprake, maar daar is het tot nu toe bij gebleven.'

Elly: 'Heel mooi om te melden dat we met de andere koren uit de vroegere gemeente Hummelo en Keppel samenwerken. Er is geen concurrentie, we vinden het leuk om samen te zingen en de verbinding te zoeken en vast te houden.'

Ben je geïnspireerd door dit koor en wil je graag komen kennismaken? De repetitie is op dinsdagavond tussen 20.00 en 22.00 uur in basisschool de Woordhof in Hummelo. Contactpersoon: Yvonne Bulten.

E-mailadres: info@vrouwenkooramazing.nl

Website: www.vrouwenkooramazing.nl

Feeling: plezier in zingen

Het is 1952, het hoofd van de Sint Willibrordusschool in Achter-Drempt, meester Nelissen, vat het plan op om het al bestaande mannenkoor uit te breiden met een meisjeskoor. Het begin van een koor dat inmiddels 71 jaar bestaat. Vanaf 9 jaar mocht je lid worden van dit koor, dat optrad bij huwelijken en begrafeningen. Dat was leuk, want na de dienst ging je naar café Winterink voor iets lekkers en hoefde je even niet naar school.

Ine Buiting: 'Ik ben in 1956 bij het koor gekomen, eerst als lid en in 1970, na het vertrek van mijn vader, werd ik dirigente. Het voelt alsof ik al bijna mijn hele leven betrokken ben bij dit koor. Ik kan er uren over vertellen.'

De naam Feeling bestaat sinds 1996. Het repertoire veranderde toen, we maakten een cd en er werd ook buiten de kerk opgetreden, zoals elk jaar op de kerstmarkten in Baak en Doesburg. In 2005 namen we, bij het opgaan in de nieuwe gemeente Bronckhorst, samen met alle koren, bands en verenigingen afscheid van de gemeente Hummelo en Keppel. We bewaren ook goede herinneringen aan het poppodium in Laag-Keppel in 2012 en in 2019 aan ons optreden in het dorps huis met Steve Nippels en de Jongs. En traditioneel, het kerst- en paasconcert in de kerk van Achter-Drempt. Tot corona namen we ook deel aan de adventssamenzang in de kerk van Voor-Drempt.'

Ine vervolgt: 'Onvergetelijk is onze reis en de bijbehorende optredens in Roswell, Verenigde Staten, in het voorjaar van 1991. Het plan was om in een kerk in Roswell de paasmis bij te wonen, maar wat schetst onze verbazing; we mochten niet binnenkomen. We waren namelijk niet netjes genoeg gekleed. We droegen allemaal een spijkerbroek met een witte blouse. Nou dat kon toch echt niet in Amerika. In die tijd werd daar van je verwacht dat je keurig in jurk of rok naar de kerk ging. Hilarisch voor ons dus. Uiteindelijk mochten we, bij wijze

van uitzondering en omdat we geen andere kleding bij ons hadden, naar binnen en hebben we vervolgens fanatiek meegezongen.'

Margriet Ytsma: 'In 1995 'waagden' enkele jongens de stap naar het koor. Dat duurde maar kort omdat ze de 'baard in de keel' kregen. Daarna bleef het, tot nu, een dameskoor. We hebben 25 leden, waarvan een aantal al meer dan 45 jaar. Dat is toch iets om trots op te zijn, vind ik.'

Hoe wij met corona om zijn gegaan? Ine: 'In deze periode hebben we als bestuur bijna wekelijks appcontact gehad met de leden en stuurden we jarigen een cadeautje. Margriet kwam op het idee om de leden met kerst een aardigheidje te geven. Dit hebben we samen naar iedereen gebracht. Wat een verrassing was dat. En hoe mooi was het om te zien dat na corona iedereen er weer was. Op de eerste repetitieavond hebben we alleen maar koffie en thee gedronken en bijgepraat. Dat was ook het moment dat we het repertoire voor het komende seizoen hebben afgestemd. Een mooi proces; we bepalen samen met de muziekcommissie bestaande uit Marjan Koenders, Sandra Jolink en Inge Varwijk wat we gaan instuderen. Dat doen we op basis van de tekst – het moet passen bij Feeling en Engels- of Nederlandstalig zijn – en het moet goed te zingen zijn met ons koor. Onze stelling: als het goed klinkt, mag je van alles doen met je stem. Ook dat bepalen we samen. Als het niet klinkt, bespreken we dat ook samen.'

Margriet: 'Zoals het nu gaat, kunnen we nog lang doorgaan. We hebben nog veel plannen voor het komende seizoen. Een van de optredens is wellicht een concert met allemaal 'oude liedjes' die we in het verleden zongen. Wat we zeker ook weer doen, zijn de optredens met Kerstmis en Pasen. En voor het overige; wat op ons pad komt.' Tenslotte zeggen Margriet en Ine: 'Jammer dat zich geen nieuwe jonge leden aanmelden bij ons. Wat zouden we dat leuk vinden.'

Zingen is toch zo leuk, dat laten we je graag horen. Je bent van harte welkom. We repeteren op donderdagavond tussen 19.30 en 20.30 uur in de St. Willibrorduskerk in Achter-Drempt. Twee weken oefenen, een week geen oefenen. Speel je keyboard en wil je ons in de toekomst begeleiden, meld je dan zeker bij ons. Wij zoeken per 1 januari 2025, in verband met het afscheid van de huidige organiste, een nieuwe begeleider. Speel je een ander instrument, bijvoorbeeld gitaar of maak

je deel uit van een bandje, je bent van harte welkom.'

Contactpersonen:

Mariëtte Huirne (penningmeester), 06-518 322 89,
mathuirne@outlook.com

Margriet Ytsma (lid), 06-404 057 82, aj.ytsma@kpnplanet.nl

Ine Buiting (dirigente), 06-403 615 53, inebuiting47@gmail.com

Hummelo's gemengd koor

De thuisbasis van het Hummelo's Gemengd Koor is FF naar Steef. Daar zitten we samen met Belinda Plant, Martha Rexwinkel en Angela Mulder in de bibliotheek voor het interview over dit honderdjarige koor.

Angela: 'Ik ben sinds oktober vorig jaar lid van het koor. Het voelt alsof ik in een warm bad ben terechtgekomen. Zo vertrouwd, zo hartelijk. En wat mooi is om te vermelden dat ik één van de drie nieuwe leden (twee mannen en een vrouw) ben van het koor.'

'Het artikel over ons honderdjarige bestaan en het concert ter gelegenheid daarvan heeft een aantal mensen ertoe gebracht om zich bij ons aan te melden. Daar zijn we heel blij mee. Ze hebben het ook erg naar hun zin horen we. We hebben nu 22 leden. Dat is een mooi aantal, al is uitbreiding zeker welkom. We willen op een goed niveau zingen waarbij plezier zeker ook belangrijk is. Wij werken toe naar minimaal één concert per jaar', vervolgt Belinda.

Martha: 'Wij bereiden ons nu voor op een concert met drie andere koren. Op 1 oktober treden wij samen op met het Michael Chor Süderwick, het kerkkoor van Breedenbroek en Dinxperlo, en de Gørgelpiepen uit Silvolde in Süderwick. Voor deze gelegenheid studeren

we zowel populaire liedjes als Gregoriaanse liederen in.

Ons repertoire wordt aangepast aan het concert dat we geven. We zingen in het Engels en Duits en soms ook in andere talen. Het is over het algemeen lichte muziek, van pop tot musical. Aan het eind van het seizoen plannen we altijd een concert. Dit jaar is dat vervangen door het optreden in Süderwick.

Hoe hebben jullie in coronatijd contact gehouden met elkaar? 'We vonden het heel belangrijk om betrokken te blijven bij eenieder, aandacht en zorg zijn zo belangrijk. Bezoek was niet mogelijk in die tijd. We hebben gelukkig een WhatsApp-groep. We kozen er daarom voor om hier regelmatig een bericht te plaatsen, dat kon van alles zijn. Soms schreven we ook een kaartje. Dat waardeerden onze leden ook heel erg. Zo bleven we bij elkaar en bij het koor betrokken', zegt Belinda. Martha: 'Het bestuur heeft twee of drie keer iets lekkers gebracht en ook onze eieren met Pasen en de oliebolletjes rond de kermis werden met veel enthousiasme in ontvangst genomen. Na de coronaperiode hebben we eerst een gezellige middag georganiseerd en zijn daarna weer gaan repeteren.'

'Dat repeteren viel niet mee, zo net na corona', zeggen Martha en Belinda. 'Frank, onze dirigent, startte heel professioneel de avonden

met ademtechniek en oefeningen. Pas daarna 'mochten' we zingen. We merkten dat we dat al zo lang niet gedaan hadden en dat we toch eerst weer in een ritme moesten komen.'

'Ervoor zorgen dat de financiën op orde zijn en blijven, krijgt de nodige aandacht bij ons. Wat mooi is om te vermelden, dat de leden tijdens de coronaperiode de contributie doorbetaalden. Tijdens Vive la France verrichten we hand-en-span-diensten die vaak een mooi bedrag opleveren. En dan is er de eierverkoop rond Pasen. Gelukkig ontvangen we van velen (financiële) steun. Graaf Van Rechteren Limpurg, onze beschermheer, is daarbij ook belangrijk voor ons. Een bezoek aan hem en zijn echtgenote leverde een aantal jaren geleden een hilarische situatie op. Een van de twee dames die een afspraak met hem en zijn echtgenote had, kwam in gala bij de andere; 'We gaan toch naar de graaf, dan moet je toch deftig gekleed zijn?' De andere dame reageerde daarop met: 'Ik ga me toch echt niet omkleeden.' Op de fiets kon natuurlijk niet. Dus de echtgenoot van een van de twee dames bracht hen met de auto. En zo gingen ze, de een in

gala, de andere in een keurige jurk. Hoe de graaf en zijn echtgenote reageerden, vertelt het verhaal niet.'

'Een ander memorabel moment is ons bezoek aan Heek, aan Het Kirchenchor St Cäcilia, onze zustervereniging', vervolgt Martha. 'Met 26 mannen en vrouwen op de fiets, 86 kilometer enkele reis en dan nog een concert geven. Een prestatie van jewelste waar we nog steeds een beetje trots op zijn. En dan het tegenbezoek. Wij werden altijd verwend met veel taart tijdens het bezoek in Heek. Nou, dan konden we toch zeker niet achterblijven, dus werd er gebakken. Het leverde zo'n 45 taarten op. Dat ze niet allemaal op zijn gegaan, spreekt voor zich toch?'

Repetitie: dinsdagavond tussen 19.45 en 21.30 uur bij FF naar Steef in Hummelo.

Het bestuur van het Hummelo's Gemengd Koor bestaat uit: Jan Addink (voorzitter), Belinda Plant (secretaris en contactpersoon, tel. 06-464 771 15) en bestuursleden Angela Mulder, Brenda Rexwinkel en Hans Oudhuis.

Voix-lá bestaat 20 jaar

'Plezier in het zingen staat voorop bij Voix-lá. En we gaan ook voor een zo goed mogelijk resultaat. Die energie steken de koorleden er graag in', zegt Caroline Hendriks. Ik zit met Caroline en Ellen van Leengoed op de bankjes in het plantsoen in Hoog-Keppel en we praten over Voix-lá; over de start, over de invloed van corona, over het afscheid van een aantal leden en als laatste enkele grappige anekdotes. Natuurlijk komt het onverwachte overlijden van Meta Schoenmaker

afgelopen mei, meteen ter sprake. Ze was een spil in het koor en was er al vanaf het begin bij. Ze was de penningmeester, de organisator van veel activiteiten en altijd aanwezig. Ze wordt gemist. Ook Elma Renken, een ander geliefd lid van het koor, werd ziek en overleed. Midden in coronatijd. 'We konden daarom niet bij haar afscheid zijn. Dat was moeilijk', zeggen Caroline en Ellen. 'Heel mooi dat we, geruime tijd na haar overlijden, in het bijzijn van haar man en zoon, in het bos bij de natuurbegraafplaats van de Slangenburg, hebben kunnen zingen voor Elma. Toen merkten we weer hoe hecht onze groep is en dat zingen verbindt.'

Twintig jaar alweer bestaat het koor. Het begon met een groepje van zes dames die het leuk vonden om samen te zingen. Een ervan was Caroline, die een oefengroep zocht voor haar opleiding tot dirigente. Ze oefenden aanvankelijk bij een van de dames in huis. Al gauw werd de groep groter en was een verhuizing naar een andere locatie noodzakelijk. Het werd het kerkhuis in Hoog-Keppel. Dit is ook nu nog hun repetitieruimte. Caroline: 'Ik ben blij en trots dat we zijn uitgegroeid tot een fijn en gezellig koor.'

'We zijn heel lang met achttien dames geweest', zegt Ellen, voorzitter van het koor. Inmiddels zijn we met drieëntwintig, waaronder sinds een paar jaar, vier mannelijke koorleden (twee bassen en twee tenoren). We zingen drie- en vierstemmig en ons repertoire is lichte muziek. We zingen popliedjes, liedjes uit musicals en films en af en toe een jazzy liedje.'

Een van onze eerste optredens was in 2005 in de Hessenhal bij het feest ter gelegenheid van de oprichting van de gemeente Bronckhorst. We treden nu twee of drie keer per jaar op; een van de locaties is kasteel Middachten in De Steeg. Ook namen we diverse malen deel aan de korenfestivals in Zutphen en Doetinchem. Samen met Hot & Sweet, de band waar Henny Dokter deel van uitmaakt, een concert geven was een groot succes. Ook de gezamenlijke optredens met andere koren zijn altijd leuk.'

'Elke paar jaar huren we de kerk in Hoog-Keppel af en treden daar, in een goed gevulde kerk, op met een mooi programma. Daaromheen is het een feestje met drankjes en hapjes die we zelf verzorgen', vult Ellen aan.

Hoe was het tijdens de coronaperiode? Caroline en Ellen: 'In coronatijd hielden we contact door elkaar kaartjes te sturen en, toen dat

weer mocht, in kleine groepjes een wandeling te maken. En het was Meta die met kerst iedereen namens het bestuur een kaartje stuurde met daarop een foto van ons uitstapje naar Ameland.

In de eerste periode na corona hebben we in de kerk in kleine groepjes gerepeteerd. De opstart tijdens en na corona was vooral lastig door de richtlijn: 'geen contact bij verkoudheid' en 'voorzichtig zijn met kwetsbare mensen in je nabijheid.'

'Na corona hadden we wat opstartproblemen, onze leden moesten eraan wennen om weer wekelijks te oefenen. Ook ging tijdens corona het kerstconcert, voor het eerst met de mannen, niet door. Dat was een grote teleurstelling. Maar in de afgelopen periode is het enthousiasme en het plezier weer helemaal terug. We zien ook dat koorleden, die om diverse redenen zijn gestopt, weer terugkomen. Zowel zij, als nieuw leden, mannen en vrouwen, zijn natuurlijk van harte welkom.'

Ellen: 'We zijn een hecht team dat ook elke twee of drie jaar samen naar Ameland gaat. We organiseren daar van alles. Van een feestje in de kroeg rond een verzonnen verjaardag tot yoga en 'de kunst van het duinwandelen' en van wadlopen tot jezelf levensgroot schilderen. En dit alles met heel veel lol. De mannelijke koorleden waren hier nog niet bij... maar dat gaat er dit jaar zeker van komen! Natuurlijk zingen we daar ook. Soms samen met een koor van Ameland. Oh ja, ook borrelen we elke zes weken samen bij De Gouden Karper. Altijd gezellig.' Op naar de volgende 20 jaar!

Wil je een keer een repetitie-avond op donderdag van 20.00 tot 22.00 uur meemaken? Neem dan contact op met Caroline via 06-224 553 17.

Zanglust: betrokken en verbonden

Als ik aan Jos Buiting, voorzitter van Zangvereniging Zanglust, vraag wat Zanglust voor een koor is en waar dit 97-jarige koor voor staat, vertelt hij bijna zonder te stoppen enthousiast over het koor waarvan hij al 42 jaar lid is.

Zanglust, opgericht op 16 augustus 1926, heeft als thuisbasis Voor-Drempt. De leden, vijftien nu (elf vrouwen en vier mannen) komen uit de regio en voelen zich nauw verbonden met dit mooie koor. De dirigent is Anna-Marie Krijgsman, de pianist is Wim Polman. Het bestuur van Zanglust bestaat uit Jos Buiting, Erna Jansen, Johanna Oortgiesen, Netty Pasman, Bert Pelgrom en Bea van der Veen. Jos: 'Wij zingen van Bach tot de Beatles en alles wat er tussenin zit. Leuk om te vertellen: recent kwam onze dirigent met een liedje in een fantasietaal. Dat was een hele uitdaging. En wat zijn wij trots dat we het zingen hiervan onder de knie hebben.' 'We praten met enige regelmaat over de periode dat we deelnamen aan zangconcoursen en daar mooie prijzen in de wacht sleepten. We waren bijna gewend aan de uitslag: 'met lof der jury'. Het laatste concours, ongeveer tien jaar geleden, was in Gorssel. Bij ieder concours werden we door de muziekvereniging gebeld met de vraag: en wat is de uitslag? En vervolgens wachtten ze ons op in Drempt en werden we toegespeeld.'

Jos: 'We hebben ook goede herinneringen aan de door ons gedurende vele jaren georganiseerde kerstsamenzang in de kerk van Voor-Drempt. Alle koren uit de vroegere gemeente Hummelo en Keppel en de muziekvereniging verleenden hieraan hun medewerking. Het was

altijd een groot succes in een volle, mooi gedecoreerde kerk. Buiten stonden vuurpotten ter verwelkoming. Binnen was het gezellig.' 'De coronatijd was moeilijk voor ons', zegt Jos. 'We misten de wekelijkse repetitie-avonden. Maar gelukkig hebben we goed contact gehouden. De jarigen ontvingen een verjaardagskaart en ik stuurde wekelijks via WhatsApp een filmpje met een liedje. Dat was aan het eind van de coronatijd wel een uitdaging omdat de periode zo lang duurde. Als gevolg van corona werd ons ledenbestand gehalveerd.'

'Nu we wat minder leden hebben, is onze focus ook wat meer komen te liggen op gezelligheid, op de ontmoeting. De sociale functie is belangrijker dan de artistieke waarde. En dat is prima en wordt breed gedragen door onze leden. Een onderdeel van onze sociale verbinding is ook onze jaarlijkse afsluiting van het seizoen. Aan het begin van de vakantie komen we, samen met de toneelgroep, die we binnen onze vereniging hebben, en alle partners bijeen op een van de campings in de regio. We eten samen, drinken een borrel en er is een quiz.'

'Ik hoop dat we in 2026 ons 100-jarig bestaan kunnen vieren, waarbij wij onze verbondenheid een stem kunnen geven', zegt Jos tot slot.

Repetitie: donderdag tussen 19.45 en 22.00 uur in het Dorpshuis in Voor-Drempt.

Je hoeft geen Pavarotti of Maria Callas te zijn om lid te worden van het koor. Ben je enthousiast, houd je van zingen en durf je de uitdaging aan om een meerstemmig stuk in te studeren? Dan ben je van harte uitgenodigd om een repetitie mee te maken. Neem contact op met Jos Buiting via 06 450 164 34 of kijk voor meer info op de website www.zanglustdrempt.nl.

Dé lederwaren speciaalzaak

terSteeg
lederwaren

berba
tassen & portefeuilles

aunts & uncles

Coolidge & Beersma

Herschel
SINCE 1909

SACCOO

mywalit
the wallet you never forget

ARCADIA

HESTER VAN EEGHEN
- AMSTERDAM -

GABRIEL

**FRED DE LA
BRETIGNIERE**

SHABBIES
AMSTERDAM

VOI
leather goods

SECRID
Made in Holland

Meipoortstraat 4 • Doesburg • www.ter-steeg.eu

TE HUUR:

Luxe 5-sterren villa aan zee bij Lovina, Noord-Bali

Selamat Datang/Welkom in onze luxe 5-sterren villa **Terang Bulan** in Bali voor een onvergetelijke vakantie met maximaal 7 personen met veel privacy.

De villa ligt aan het strand in Lokapaksa in het rustige noorden van Bali, zo'n 12 km ten westen van het toeristengebied Lovina.

Onze villa ligt in een grote tropische tuin met wuivende palmbomen, exotische planten, Boeddha beelden en lotusvijvers, met een 18 meter lang infinity zwembad en een jacuzzi. Naast het zwembad is een heerlijke loungeplek (Balé Bengong). In ons zitje aan de Bali zee geniet u van de zonsondergang.

Er zijn 3 slaapkamers met airconditioning en elk een eigen badkamer. De villa heeft kabel, satelliet tv en gratis WiFi. Onze staf kan uw maaltijden bereiden en zorgt dat het u aan niets ontbreekt.

Op onze site www.villaterangbulan.nl vindt u tarieven, beschikbaarheid en meer informatie. Of bel ons even voor een afspraak op 0313 - 47 91 79.

Loek en Erna Janssen, Regina van Geunshof 8, 6955 AA Ellecom

LOONBEDRIJF SEEGER

DREMPT 0313-47 25 85

Staarink

WARENHUIS

Véél winkels onder één dak

Markt 7 • Doesburg • www.staarinkwarenhuis.nl

St. Willibrorduskoor Drempt

‘Het koor bestaat al 150 jaar. Toen de kerk nog vol was, zongen we elke week op zondag tijdens de mis. Mooi was de komst van het jongerenkoor; zij zongen eenmaal per drie weken, wij de andere weken. Tot vijf jaar geleden, toen werd het aantal vieringen teruggebracht tot tweemaal per maand. Daarnaast zingen we op bijzondere feestdagen als Kerstmis, Pasen en Pinksteren, bij oecumenische diensten en bij rouw en trouw. We zijn nog steeds bijzonder actief.’ Daarmee begint het gesprek met Bennie Peters, voorzitter van het St. Willibrorduskoor uit Achter-Drempt, dat wordt ondersteund door de app-berichten die hij tijdens het interview binnenkrijgt. Morgen is er een uitvaartmis en vanavond komt het koor nog even bij elkaar om hiervoor te oefenen en de laatste afspraken te maken.

Ervaren zijn ze zeker, de dertien leden van dit kerkkoor. Drie dames maken al deel uit van het koor sinds 1971 en de voorzitter is dit jaar vijftig jaar lid. Het koor bestaat uit twee tenoren, een bas, vier alt en zes sopranen. Elke twee weken, op maandagavond komen ze bij elkaar in de kerk en zingen dan tussen 19.30 en 21.00 uur. Het repertoire is Latijnse en Gregoriaans liederen. En sinds een aantal jaren veel Nederlandse kerkliederen. Nu ze geen dirigent meer hebben, worden ze ondersteund door een organist.

‘150 jaar, dat is al een hele tijd. Ik kan alleen verhalen van de periode dat ik lid ben van het koor’, zegt Bennie. Aanvankelijk was het alleen een mannenkoor. Pas in 1971 werden vijf dames lid. Dit was op verzoek van de toenmalige pastoor. Tijdens een vergadering van de Boerinnenbond riep hij dames op om bij het koor te komen. Daarmee zou de kracht van het koor toenemen, zo vond hij. Drie van

de vijf dames, Doortje, Annie en Truus, maken nog steeds deel uit van het koor.’ Bennie vervolgt: ‘Een paar jaar geleden zijn de dames ook onderscheiden voor hun bijdragen. Mooi was dat om te zien.’ Op de vraag hoe het gaat met het koor nu er nog maar enkele vieringen per maand zijn en de kerk over een aantal jaren gaat sluiten, antwoordt Bennie: ‘We gaan in elk geval door tot de sluiting van de kerk in 2025.’

Over de optredens tijdens corona kan Bennie nog het volgende vertellen. ‘Bert Pelgrom en ik zongen in het begin met z’n tweeën, ieder aan een kant van de ruimte. Toen er wat meer mogelijk was, kwamen er steeds meer koorleden bij. We hebben veel contact met elkaar gehouden door elkaar te bellen, app-contact te houden en e-mails te sturen. Dat vonden we allemaal bijzonder prettig.’

Bennie: ‘Ja, het gaat er nu wel heel anders aan toe dan vroeger. Dat is zeker zo. Een paar tradities hebben we zeker doorgezet, zoals het zingen tijdens het Ceciliafeest op 22 november (de gedenkdag van deze patroonheilige van muzikanten) met aansluitend een uitje met partners. Wat niet meer is, is het ‘nazingen’ bij Café De Saks. Dat was altijd bijzonder gezellig. Zo gezellig zelfs dat het soms laat werd en tijdens een van die avonden de echtgenoot van een van de koorleden naar de pastoor belde met de vraag: ‘Is de repetitie nog steeds bezig, mijn vrouw is namelijk nog niet thuis?’ Een vraag, waarop de pastoor wijselijk geen antwoord gaf.’

Bennie vervolgt: ‘Wat ook niet meer is, is de straf van 10 cent voor het niet afmelden voor de repetitie of het te laat komen. Maar de cent bestaat ook niet meer...’

Het St. Willibrorduskoor is een koor met veel ervaring dat nog steeds vol overgave zingt.

HC'03 vrijwilliger Henk Kuperij uit Hummelo: 'Ik ben niet bang voor het zwarte gat'

HC'03 kent veel vrijwilligers. Henk Kuperij uit Hummelo is er één van. Henk fluit de thuiswedstrijden van het 6e elftal en af en toe fluit hij een wedstrijd van de JO-19. Een nadere kennismaking met een echte Hummeloër. Ik spreek Henk op de dag dat hij net optimaal van zijn eerste vakantiedag heeft genoten.

Henk werd 63 jaar geleden geboren en is zijn eerste jaren opgegroeid op 'De Drieslag', in het buitengebied van Hummelo. Later woonde hij op een aantal verschillende locaties, allemaal in Hummelo. Henk is een echte Hummeloër, net als Ineke met wie hij al 40 jaar samen is. Ineke werkt als mediathecaris bij het Christelijk College Schaersvoorde in Aalten. Van hun twee zoons woont Marius, een jonge agrarisch zpp'er, nog thuis. De oudste, Robert (afgestudeerd architect), werkt als assistent-projectmanager bij WARC Architectuur & Ontwikkelingen in Steenderen.

Werk

In het dagelijks leven is Henk kwaliteitsmedewerker Sociale Zaken bij de gemeente Montferland. Daar zorgt hij er achter de schermen voor dat de medewerkers in hun kracht worden gezet. Daarnaast is Henk voorzitter van de ondernemingsraad van de gemeente. Dat is momenteel een arbeidsintensief traject vanwege een aanstaande reorganisatie én de thans op handen zijnde sollicitatieprocedure voor een nieuwe gemeentesecretaris; dat is het hoofd van het ambtelijke apparaat. 'Werken bij de gemeente is niet meer zoals voorheen; toen waren er veel oudere mensen met lange dienstverbanden, maar nu is er sprake van veel meer jonge mensen met veel meer arbeidsmobiliteit. Dat is ook nodig want er is bij de overheid sprake van toenevende decentralisatie; de landelijke overheid legt steeds meer taken bij de gemeentes neer', legt Henk uit.

Pensioen

Het werk is nog steeds heel leuk om te doen. Al moet worden opgemerkt dat de binding met een aantal collega's na corona wel minder is geworden. Het duurt nog een jaar of vier voordat Henk met pensioen kan, maar het pensioenfonds ABP heeft, volgens Henk, al 41 jaar goed zijn best gedaan. Een aantal vervelende gebeurtenissen in zijn privé-omgeving hebben ertoe geleid dat Henk nu nadenkt om eerder te stoppen met werken en niet te wachten tot de pensioengerechtigde leeftijd. De eerste stap is al gezet; hij werkt nog vier dagen per week.

Zwart gat

Henk moet lachen als ik vraag of hij bang is voor het bekende zwarte gat. Nee, daar is hij niet bang voor. Henk was voorheen voorzitter van Muziekvereniging Eendracht en was bestuurslid van schaats- en skeelervereniging de Hessenrijders. Hij is nu penningmeester van de Dorpsraad Hummelo, speelt muziek bij Muziekvereniging Hummelo en Keppel, is muzikant bij de Flexband (de wat meer luchtige muziek), beheert de portaalborden in Hummelo, is actief met acties tegen zwerfafval, is bezorger van de Hessencombinatie, biljart een keer per week en tot slot kaart hij regelmatig. O ja, binnen Muziekvereniging

Hummelo en Keppel staat Henk opgesteld voor het instrumenten-beheer en wie weet wat er later wellicht nog op zijn pad komt. Zijn zwakke plek: Henk vindt veel dingen leuk en kan daarom eigenlijk moeilijk nee zeggen. En ter afronding 'misschien is het dan (ook) wel weer tijd voor een hond.'

Voetbal

Henk begon op zijn achtste met voetballen bij H&K en is dus al 55 jaar lid van de vereniging. Hij volgt het voetbal goed en vindt zichzelf een echte liefhebber. Henk voetbalde tot zijn vijftigste actief, eerst bij H&K en later bij HC'03 tot het moment dat het voetbalveld qua afmetingen toch echt te groot werd.

Al snel nadat Henk aangaf te stoppen met voetballen, werd hij gevraagd om als scheidsrechter aan de wedstrijd deel te nemen. Hij is geen formele KNVB-scheidsrechter, maar heeft de cursus verenigingsscheidsrechter een jaar of 20 à 25 geleden met goed gevolg doorlopen.

'Als scheidsrechter blijft je toch betrokken bij je team en je club. De fysieke prestaties worden dan wellicht minder, maar de sociale contacten vind ik nog steeds heel belangrijk.' Henk geeft wel een paar kleine irritaties aan. 'Het komt bij bezoekende teams nog wel eens voor dat een toeschouwer of een reservespeler, bij gebrek aan een grensrechter, gaat vlaggen. Het is geen uitzondering dat zo'n grensrechter vaak niet goed weet wat buitenspel is, en soms de uitzonderingen, bijvoorbeeld een inworp, niet kent. Dat maakt het voor een scheidsrechter een stuk lastiger om de wedstrijd te leiden. Je wilt als scheidsrechter zo min mogelijk opvallen en in de wedstrijd zo min mogelijk zichtbaar zijn', licht Henk toe. Tot slot: 'als je vlagt, dan moet de vlag duidelijk omhoog, niet van dat halve werk.'

Fusies

Al pratende, komt Henk tot de conclusie dat de fusies van Muziekvereniging Hummelo en Keppel in 2018 en van HC'03 in 2003 een groot aantal overeenkomsten hebben. In grote lijnen waren de losse verenigingen individueel net te klein om op de lange termijn zelfstandig door te kunnen gaan en door te fuseren en samen te werken, kun je elkaar versterken. Henk ervaart geen wij-en-zij binnen HC'03 meer, want de fusie is al van 20 jaar geleden.

Henk is eerlijk. 'Eigenlijk kwam ik tot 2003 bijna nooit in Drempt, maar door de fusies heb ik veel meer mensen uit Drempt en omgeving leren kennen. Eigenlijk is er nauwelijks verschil tussen Drempt en Hummelo. Als je zelf een beetje gewoon doet, doet iedereen ook gewoon tegen jou.'

Puzzel

Zin om te puzzelen? We hebben er weer een voor je samengesteld om je weer een paar uurtjes te vermaken. De juiste oplossing van deze puzzel kan je bovendien leuke prijzen opleveren. Wat moet je doen? In de woordzoeker zijn 41 woorden verstopt. Die woorden staan omschreven in de tekst hieronder met achter iedere omschrijving het aantal letters waaruit het woord bestaat. Ontdek welk woord we bedoelen, zoek het woord op in de woordzoeker en streep hem door. De woorden staan van links naar rechts, van rechts naar links, van boven naar beneden en van beneden naar boven. Sommige letters worden dubbel gebruikt. Alle overgebleven letters in de woordzoeker vormen een woord. Welk woord zoeken we?

Stuur je oplossing voor 31 oktober 2023 naar dehessencombinatie@hc-03.nl of naar Redactie De Hessencombinatie, p/a Kruijsakker 12, 6996 DL Drempt. Onder de goede inzendingen verloten we drie prijzen. Prijswinnaars ontvangen automatisch bericht.

1. Zanger Marco Schuitmaker weet nu dat dit bestaat. (14)
2. Deze tennisser won op 11 juni 2023 zijn 23e Grand Slam. (5, 8)
3. Een andere naam voor luchtige chocolademousse. (7, 6)
4. Van deze koning kreeg de Hummelose tuinarchitect Piet Oudolf in mei een onderscheiding. (7)
5. Woont deze Feijenoord trainer op een kasteel? (4)
6. Jaarlijks (theater)festival op Terschelling. (5)
7. In Nederland wordt deze tv-serie in Maastricht opgenomen. (7)
8. Deze Nederlandse badplaats is voor Duitsers heel moeilijk uit te spreken. (12)
9. Zo heet het vliegtuig waar de president van de VS in zit. (3, 5, 3)
10. De nieuwe algemeen directeur van De Graafschap (6)
11. Deze bandenfabrikant deelt jaarlijks sterren uit aan restaurants. (8)
12. Deze Haaksbergenaar is nu trainer van Manchester United. (3, 3)
13. Van deze overleden artiest werd gezegd dat zijn ogen verschilden. (5, 5)
14. Snelgroeïende sport, lijkt op een combinatie van tennis en squash. (5)
15. Dit Doesburgse condiment worden o.a. gemaakt van azijn, water en zout. (7)
16. Deze Franse zakenman was erfgenaam van een luxe juwelenhuis. (5, 7)
17. Als je hier met Bastogne koeken naar toe fietst, kan die open en dicht. (4)
18. Bij welke grote Oekraïense plaats werd in juni 2023 een stuwdam opgeblazen? (7)
19. Een vergeten groente. (12)
20. Deze rol (voornaam) in Goede tijden, slechte tijden wordt gespeeld door Erik de Vogel. (4)
21. Je hebt er minimaal twee nodig bij een huwelijk en soms is één bij een ongeval ook handig. (7)
22. Wat is de bijnaam van Pieter de Jongh, die werkt als voetbaltrainer in Malawi? (3, 5)
23. Hoe noemt men in Volendam iemand van buiten het dorp? (3)
24. Zo heet de podcast van Mart de Kruif en Peter van Uhm. (9)
25. De auto van president van de VS. (3, 5)

26. De twee van..., een razzia in 1944 én een golfterm. (6)
27. Deze club was de verliezend finalist in de Champions League 2023. (5, 5)
28. Van deze Barbadiaanse zangeres zijn wereldwijd meer dan 120 miljoen singels verkocht. (7)
29. Witte huidcrème in een karakteristiek blauw doosje. (5)
30. Zo heet het tentfeest dat jaarlijks in juni in Hummelo wordt gehouden. (11)
31. 'Welkom', zei de rechter. 'Ik ga u nu onder deze grote plaats in Gelderland zetten.' (3)
32. Zo heet een * officieel. (8)
33. De haas in de tv-serie De Fabeltjeskrant. (4)
34. Een plaats bij Zwolle: De keeper dook naar de hoek en hij ... (6)
35. De optocht in Angerlo die precies tussen Carnaval en Pasen wordt gehouden. (10)
36. Het warmste jaargetijde. (5)
37. Deze sport speel je met 11 spelers, maar dan met een stick in de hand. (6)
38. Dit is gebeurd in het proces van melk naar kaas, maar kan ook met een trein gebeuren. (8)
39. De burgemeester van de gemeente Oude IJsselstreek. (5, 3, 3)
40. Dit gebruiksvoorwerp is vaak veel viezer dan een dames- of herentoilet. (11)
41. In dit attractiepark in Parijs werd begin 2023 gestaakt door de acteurs. (10)

E	N	G	E	L	B	E	W	A	A	R	D	E	R	H	S
N	T	C	H	A	R	L	E	S	T	E	D	E	I	O	C
O	H	P	U	T	T	E	N	N	O	S	R	E	H	C	H
V	E	L	D	H	E	R	E	N	E	K	P	P	A	K	O
A	B	P	M	A	H	C	E	H	T	S	A	A	N	E	R
K	E	D	N	A	L	Y	E	N	S	I	D	H	N	Y	S
D	A	V	I	D	B	O	W	I	E	R	E	A	A	D	E
J	S	O	J	Z	O	E	F	N	N	E	L	L	G	R	N
O	T	T	A	O	D	G	L	I	B	T	O	F	A	E	E
K	O	W	S	M	E	I	I	L	O	S	R	V	H	I	R
O	L	I	N	E	N	U	K	E	R	A	E	A	N	T	E
V	S	N	D	R	I	T	K	H	D	S	O	S	E	R	N
I	O	V	R	T	V	E	E	C	O	M	E	T	T	A	H
C	G	A	E	N	E	G	N	I	N	E	V	E	H	C	S
L	U	N	T	N	A	L	I	M	R	E	T	N	I	S	E
U	B	D	S	L	E	N	O	E	C	R	O	F	R	I	A
D	A	IJ	O	D	M	E	R	T	S	E	G	K	I	U	L
O	I	K	M	T	L	A	A	C	I	F	I	T	N	O	P
H	E	M	E	L	S	E	M	O	D	D	E	R	J	L	E

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

RegioRijschool

www.regiorijschool.nl

- ✔ Voor auto, motor, automaat en theorieopleiding
- ✔ Voordeel-lespakketten, spoedopleiding mogelijk
- ✔ Vlotte rijopleiding: niet meer lessen dan nodig

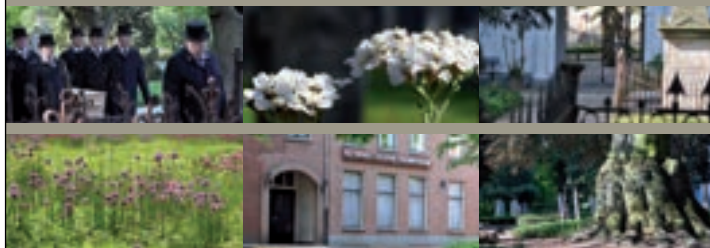
Voordeel-lespakketten

RegioRijschool Maarten Kolk

Van der Hardt Abersonlaan 10 - 6998 AX Laag-Keppel
T: 06 - 549 751 39 - I: www.regiorijschool.nl

*Uw verdriet kunnen wij
niet wegnemen...
wél de zorg van de uitvaart*

Dag en nacht bereikbaar via tel. 0313-474909

Het maakt niet uit of en waar u verzekerd bent.

Rouwcentrum: Meipoortstraat 74, Doesburg

Inlichtingen en adm.: Tel. 0313-475787 | info@patrimoniumdoesburg.nl

Uitvaartverzorging
Patrimonium Doesburg

(hd Nardus)

www.patrimoniumdoesburg.nl

- Wij repareren voor alle verzekeringsmaatschappijen
 - Vervangend vervoer • Ruitservice
 - Uitdeuken zonder spuiten • 24 uur bereikbaar

FABRIEKSTRAAT 20B • 7005 AR DOETINCHEM • TEL.0314-340637 • WWW.FRITSBLOEMEN.NL

Achmea
Schadeservice

De vliegende teckel

Met koffie en thee voor ons, kijken we naar buiten. Kleine regendruppels glijden in kronkels over het raam. Er loopt een klein meisje voorbij met een teckel. Ik schat het meisje een jaar of vier, de teckel ziet er ouder uit. Zijn vachtje doet denken aan de borstels waarmee je oude schoenen poetst. Het beestje is niet vooruit te branden. Bloemen zijn interessanter dan het zetten van een stap, laat staan meer stappen. Het meisje trekt en trekt aan het koord, maar houdt er dan mee op. Ze loopt naar het hondje toe en aait het dier over zijn rug. 'Ah', zeggen mijn vriendin en ik in koor. De glimlach van het meisje en het nietsvermoedende hondje doen onze harten smelten. Op dat moment vergeten we voor even de wereld om ons heen en hebben we enkel oog voor het meisje en het hondje.

Moeder stapt stug door, bedenkt zich, stopt en draait zich dan resoluut om. Nu beseft ze dat haar dochter nog niet genoeg kracht heeft om het hondje in beweging te krijgen. 'Denk je dat kleine kinderen meer verbonden zijn met de wereld om zich heen dan volwassenen?', vraag ik aan mijn vriendin. Haar ogen glijden van het meisje en het hondje richting het water op de achtergrond. 'Je bent dan in ieder geval minder bewust van jezelf denk ik', klinkt haar antwoord. Ik knik. We concluderen dat we op dit moment verbonden zijn met de wereld om ons heen door het nieuws en de verhalen die we horen, maar dat we misschien minder in contact staan met het hier en nu: de kever op de grond, de sterren in de lucht. Kinderen zijn daar goed in. Waarschijnlijk zijn ze een stuk egoïstischer; het leven draait om hen en als ze iets willen, willen ze het nu, iedereen moet dan maar even wijken. Gek genoeg heeft het ook iets ontroerends, iets puurs. We nemen een slok van onze drankjes en glimlachen weer naar het tafereel dat buiten plaatsvindt.

Al snel worden we teruggebracht naar de realiteit. Moeder stapt met grote passen naar het meisje, neemt het koord over en trekt de hond dan zo hard weg dat hij wel een halve meter de lucht in vliegt. Het meisje kijkt met grote ogen naar haar moeder en huppelt dan vrolijk achter haar en het hondje aan. Mijn vriendin en ik zijn voor even sprakeloos. 'Zielig', brengen we tegelijk uit. Maar door de bizarre situatie kunnen we onze lach niet meer inhouden. 'Volgens mij is dit een prachtige metafoor voor alles', zegt mijn vriendin na enkele seconden van verbijstering. 'Soms ben je het kleine kind dat vol verwondering geniet en om zich heen kijkt, en soms ben je de volwassene die zijn geduld verliest en flink aan de touwtjes trekt. Ik weet alleen niet of ik me nu meer het kindje of...' Ze valt even stil. 'Misschien voel ik me wel de hond.' We lachen en komen niet meer bij. En dan zeg ik: 'Wij maken óók deel uit van het geheel. Soms ben je de toeschouwer die zich bewust is van wat er speelt en van een afstandje de dingen ziet gebeuren.' We lachen weer in de ruimte. Het hondje, het meisje en de moeder zijn inmiddels verdwenen. Alleen de toeschouwers blijven achter.

Foto: Vyasa Wolvetang

Guinevere

Guinevere Wolvetang is 23 jaar en woont thuis bij haar ouders en drie katten in Achter-Drempt. Zij studeert Nederlands in Nijmegen en schrijft graag over 'hersenspinsels en andere dingen' zoals ze het zelf noemt.

Bart Schotman

SCHOT
MAN
b o u w

Schotman Bouw | Bakermarksedijk 11 | 7223 KJ Baak
06 55107152 | info@schotmanbouw.nl | www.schotmanbouw.nl

- › AUTORUIT VERVERGEN
- › STERREPARATIE
- › VOORRUIT POLIJSTEN*
- › KENTEKEN GRAVEREN
- › AIRCOSERVICE*

GG
GlasGarage.nl

Specialist in autoruiten!

Autobedrijf
Melgers

Hoge Wesselink 2
7221 CJ Steenderen
Tel. (0575) 451974

› **GLASGARAGE. SNEL EN ALTUD IN DE BUURT!**

Autoruit stuk? Haast? Met ruim 80 vestigingen is er altijd een GlasGarage bij u in de buurt die u razendsnel helpt! En doet dat tegen de laagste kosten voor u. Bovendien krijgt u levenslange garantie en zijn er doorlopend leuke acties. Vraag e-mail bij de vestiging bij u in de buurt of kijk op onze website.

DIMMENDAAL

INSTALLATIETECHNIEK

Wilt u van het gas af?

Informeer naar de mogelijkheden, o.a. plaatsen hybride cv ketel, warmtepomp.

verzorgt onder andere:

- aanschaf waterontharders
- warmtepomp
- hybride cv ketel
- vloerverwarming
- gas
- water
- electra
- centrale verwarming
- zinken of koperen goten
- dakbedekking
- onderhoud/vervangen van uw cv ketel

Zomerweg 36
6996 DR Drempt
0313 471192
06 83 33 61 57 (afspraken)
info@dimmendaalinstallatietechniek.nl

Wil je je als bestuurslid inzetten voor HC'03?

Onze voetbalclub is een bloeiende vereniging met 12 jeugdteams, 6 senioren-teams, 3 vrouwenteams en een recreatief team dat elke zondag een balletje trapt. Op onze mooie sportaccommodatie genieten jong en oud wekelijks van hun favoriete sport. Om dat in de toekomst mogelijk te blijven maken, zijn we altijd op zoek naar vrijwilligers in het bestuur die daarover mee willen denken op welk vlak dan ook. Waar ligt jouw kracht? Ben je goed met cijfers? Bedenk je graag activiteiten voor onze jeugd? Ben je goed in marketing? Heb je een groot netwerk dat je wil inzetten voor onze vereniging? Of ligt jouw kwaliteit op een heel ander vlak en wil je dat graag voor HC'03 inzetten? Waar jouw kracht ook ligt, als je bereid bent om onze vereniging verder te helpen, komen we graag met jou in contact. Meld je aan via info@hc-03.nl of spreek een van de bestuursleden aan: Anke, Annemieke, Ceciel, Mart, Maurice en Patrick. Dan drinken we binnenkort samen een kop koffie op ons sportpark. Tot snel!

Prijswinnaars vakantiepuzzel

Klaas Govers

In onze uitgave van juni stond een puzzel waarmee we een deel van onze lezers hebben kunnen vermaken. Van alle puzzelaars hebben er 30 de juiste oplossing naar ons ingestuurd: vakantie. Onder de goede inzenders hebben we pakketten verloot met daarin diverse kledingartikelen en een sjaal van onze eigen vereniging. Klaas Govers uit Hoog-Keppel, Jannie Hazelaar uit Hoog-Keppel en Arnold Jansen uit Zelhem hebben hun prijs inmiddels ontvangen. Prijswinnaars, van harte gefeliciteerd.

EHBO-vereniging Drempt e.o. bestaat 70 jaar

In 1953 werd in Drempt de EHBO-vereniging opgericht. Dit jaar viert de vereniging dus haar 70-jarig jubileum en dat wordt gevierd met een receptie op zaterdag 30 september. Oud-leden, oud-bestuursleden, leden van andere verenigingen en iedereen die de EHBO-vereniging een warm hart toedraagt is dan vanaf 14.30 uur van harte uitgenodigd in het Dorpshuis in Voor-Drempt.

De EHBO-vereniging Drempt e.o. is een actieve vereniging en onmisbaar bij tal van lokale evenementen. 'We worden ingeschakeld bij Vive la France, de Keppelrun, de rommelmarkt op Hemelvaartsdag in Hoog-Keppel, het beachvolleybaltoernooi en nog veel meer activiteiten in Drempt, Hummelo, Keppel en de nabije regio', vertelt secretaris Herman Willemsen. Al jaren maakt de vereniging gebruik van 't Hessenhuus in Achter-Drempt als trainingslocatie voor haar 50 leden en voor de herhaling van de reanimatielessen met hulp van de AED. 'Je kunt bij ons zowel je EHBO-diploma halen als je AED-certificaat, maar een van beide kan ook. Afgelopen winter hebben we nog tien nieuwe leden opgeleid', vertelt Herman. Voor wie meer info wil over de trainingen of voor ondersteuning bij een evenement, kan contact opnemen via: ehbo-drempt-e.o@outlook.com.

Voor actuele informatie over een activiteit kunt u het beste contact opnemen met de desbetreffende organisator.

SEPTEMBER

do 14 sep

- Workshop DigiVitaler (leren omgaan met Patiëntenportaal huisarts), Huisartsenpraktijk Hummelo en Keppel + Stichting Welzijn DHK + bibliotheek West-Achterhoek, info: swdrempthummelokeppel.nl

vr 15 sep

- Kennismaken met Zorgbad Zonnewater Hoog-Keppel, kom banen zwemmen om te ervaren of het warme water iets voor u kan betekenen, tussen 18.15-19.00 of 19.00-19.45 uur, aanmelden noodzakelijk: info@zorgbad.nl

za 16 sep

- World Clean Up Day, wereldwijd ruimen mensen het zwerfafval in hun eigen wijk op, meer info: Henk ten Zijthoff (henk@tzff.nl)
- Rondleiding met wijnproeverij, Wijnboerderij 't Heekenbroek Achter-Drempt, 15.00 uur, info: heekenbroek.nl, vooraf aanmelden: 0314-381 988
- Kermis Drempt (o.a. jeugdvogelschieten en muziek van Super Sundays en Rutger van Barneveld), Theo Hoppenreij's kermisplein, info: www.dremptsekermis.nl

zo 17 sep

- Kermis Drempt (o.a. optocht door de dorpen, attracties en muziek), Theo Hoppenreij's kermisplein, info: www.dremptsekermis.nl

ma 18 sep

- Kermis Drempt (o.a. vogelschieten, volksspelen, attracties en muziek), Theo Hoppenreij's kermisplein, info: www.dremptsekermis.nl

do 21 sep

- Eerste bijeenkomst nieuw seizoen Dameskrans Hummelo, Dorpshuis De Ruimte Hummelo, 14.00-16.00 uur

vr 22 sep

- Kennismaken met Zorgbad Zonnewater Hoog-Keppel, kom banen zwemmen om te ervaren of het warme water iets voor u kan betekenen, tussen 18.15-19.00 of 19.00-19.45 uur, aanmelden noodzakelijk: info@zorgbad.nl

za 23 sep

- Sam's Kledingactie (kleding inzamelen voor het goede doel), gezamenlijk initiatief diaconieën Protestantse Gemeente Drempt & Oldenkeppel en Hummelo, afgeven goederen in IKC de Woordhof Hummelo, 10.00-12.00 uur, info: www.samskledingactie.nl

do 28 sep

- Jubileumviering 35 jaar Bridgeclub Gezelligheid Troef, info: Miriam Pasman (mpasman57@gmail.com)
- Workshop DigiVitaler (leren omgaan met Patiëntenportaal huisarts), Huisartsenpraktijk Hummelo en Keppel + Stichting Welzijn DHK + bibliotheek West-Achterhoek, info: swdrempthummelokeppel.nl

vr 29 sep

- Kennismaken met Zorgbad Zonnewater Hoog-Keppel, kom banen zwemmen om te ervaren of het warme water iets voor u kan betekenen, tussen 18.15-19.00 of 19.00-19.45 uur, aanmelden noodzakelijk: info@zorgbad.nl

za 30 sep

- Filmmiddag en -avond Jeugdvereniging Drempt, 15.30 uur onderbouw (groep 1 t/m 4) en 18.30 uur bovenbouw (groep 5 t/m 8 en klas 1 Voortgezet Onderwijs), info: jeugdvereniging.drempt@gmail.com

OKTOBER

zo 1 okt

- Expositie '(thuis) in Gelderse Kerken', aquarellen van Ap Dekkers, Dorpskerk Hoog-Keppel, info: www.dorpskerkhoogkeppel.nl

wo 4 okt

- Spelmiddag 60-plussers (rummikub en kaartspel), KBO-PCOB, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-425 695 78)

do 5 okt

- Repair Café, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E Hoog-Keppel, 09.30-11.30 uur, info: swdrempthummelokeppel.nl
- Bowlingmiddag 60-plussers, KBO-PCOB afd. DHK, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-15.00 uur, info: Dinie Hetterscheid (0313-474 944)

vr 6 okt

- Nationale Ouderendag (initiatief Nationaal Ouderen Fonds), feestelijke middag georganiseerd door Stichting Welzijn DHK + KBO-PCOB afd. DHK + Seniorenclub 60+ Hummelo en Keppel, 14.00 uur, Café-Restaurant Den Bremer Toldijk, info: swdrempthummelokeppel.nl

za 7 okt

- Gezellige muziekmiddag met verloting, De Zonnebloem HKD, FF naar Steef Hummelo, 14.00-16.30 uur, info: Bouwien Oosting (06-130 104 05 of bouwienoosting@gmail.com)

zo 8 okt

- Expositie '(thuis) in Gelderse Kerken', aquarellen van Ap Dekkers, Dorpskerk Hoog-Keppel, info: www.dorpskerkhoogkeppel.nl

wo 11 okt

- Maaltijd voor Alleengaanden, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur, info + aanmelden voor 8 okt: Pieternel van Voorst (06-273 088 09)

do 12 okt

- Start tweewekelijkse bridge-ochtenden seizoen 2023-2024, Bridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, 09.15-12.30 uur, info: Miriam Pasman (mpasman57@gmail.com)
- Workshop DigiVitaler (leren omgaan met Patiëntenportaal huisarts), Huisartsenpraktijk Hummelo en Keppel + Stichting Welzijn DHK + bibliotheek West-Achterhoek, info: swdrempthummelokeppel.nl

vr 13 okt

- Koffieochtend diaconie Drempt & Oldenkeppel i.s.m. Dorpshuis, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur, info: Marian Lusink (0313-479 174)

zo 15 okt

- Expositie '(thuis) in Gelderse Kerken', aquarellen van Ap Dekkers, Dorpskerk Hoog-Keppel, info: www.dorpskerkhoogkeppel.nl

wo 18 okt

- Bijeenkomst Vrouwengroep PGDO, lezing over de mogelijkheid van ondersteuning in de thuissituatie (stichting Sravana Doetinchem), Kerkhuis Hoog-Keppel, 14.00 uur, info: Thea Hendriksen (0313-473 812)
- Spelmiddag 60-plussers (rummikub en kaartspel), KBO-PCOB, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-425 695 78)

do 19 okt

- Theorie-opfriscursus auto verkeersregels, Veilig Verkeer Nederland + Stichting Welzijn DHK, info: swdremphummelokeppel.nl
- Bijeenkomst Dameskrans Hummelo, dialect lezen door Johanna Oortgiesen, Dorpshuis De Ruimte Hummelo, 14.00-16.00 uur

vr 20 okt

- Dialectochtend, 't Hessenhuus Achter-Drempt, 10.00-11.00 uur, info: 0314-376 000 (Lang Leve Kunst)

za 21 okt

- Koersbalmiddag De Zonnebloem HKD, FF naar Steef Hummelo, 14.00-16.30 uur, info: Bouwien Oosting (06-130 104 05 of bouwienoosting@gmail.com)

do 26 okt

- Tweewekelijkse bridge-ochtend Bridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, 09.15-12.30 uur, info: Miriam Pasman (mpasman57@gmail.com)
- Theorie-opfriscursus auto verkeersregels, Veilig Verkeer Nederland + Stichting Welzijn DHK, info: swdremphummelokeppel.nl

za 28 okt

- Halloween spooktocht Jeugdvereniging Drempt, 't Hessenhuus Achter-Drempt, info + aanmelden: jeugdvereniging.drempt@gmail.com

zo 29 okt

- Concert Vocaal Ensemble Groningen, Dorpskerk Hoog-Keppel, 16.00 uur, info: www.dorpskerkhoogkeppel.nl

NOVEMBER

wo 1 nov

- Spelmiddag 60-plussers (rummikub en kaartspel), KBO-PCOB, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-425 695 78)

do 2 nov

- Repair Café, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E Hoog-Keppel, 09.30-11.30 uur, info: swdremphummelokeppel.nl
- Bowlingmiddag 60-plussers, KBO-PCOB afd. DHK, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-15.00 uur, info: Dinie Heterscheid (0313-474 944)

vr 3 nov

- Dameskledingbeurs, St. Joriskerk Voor-Drempt, 13.00-20.00 uur, info: dames.kledingbeurs-drempt.nl of dames@kledingbeurs-drempt.nl

za 4 nov

- Modeshow met aansluitend verkoop, De Zonnebloem HKD, FF naar Steef Hummelo, 14.30-16.30 uur, info: Bouwien Oosting (06-130 104 05 of bouwienoosting@gmail.com)

wo 8 nov

- Maaltijd voor Alleengaanden, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur, info + aanmelden voor 5 nov: Gonnie Maalderink (06-154 920 12)
- Thema-avond 'De kracht van verbinding' Protestantse gemeenten Hummelo en Drempt & Oldenkeppel, kerk en De Ruimte Hummelo, 20.00 uur (inloop vanaf 19.30 uur)

do 9 nov

- Tweewekelijkse bridge-ochtend Bridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, 09.15-12.30 uur, info: Miriam Pasman (mpasman57@gmail.com)
- Workshop DigiVitaler (leren omgaan met Patiëntenportaal huisarts), Huisartsenpraktijk Hummelo en Keppel + Stichting Welzijn DHK + bibliotheek West-Achterhoek, info: swdremphummelokeppel.nl

- Algemene Leden Vergadering Dorpsraad Keppel & Eldrik, Hessencafé Hoog-Keppel, 20.00-22.00 uur, info: inkeppel.nl

vr 10 nov

- Dialectochtend, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-11.00 uur, info: 0314-376 000 (Lang Leve Kunst)
- Koffieochtend diaconie Drempt & Oldenkeppel i.s.m. Dorpshuis, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur, info: Marian Lusink (0313-479 174)

za 11 nov

- Spelletjesmiddag (bordspellen) met aansluitend een stampotbuffet, De Zonnebloem HKD, FF naar Steef Hummelo, 14.30-17.00 uur, info: Bouwien Oosting (06-130 104 05 of bouwienoosting@gmail.com)
- Seniorenmiddag Carnaval, CV De Blauwe Snep i.s.m. Seniorenclub 60+ en KBO-PCOB, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.11 uur, info: facebook.com/cvdeblauwesnep
- Prinsenvissel Carnaval, CV De Blauwe Snep, Dorpshuis Voor-Drempt, 19.41 uur, info: facebook.com/cvdeblauwesnep

wo 15 nov

- Bijeenkomst Vrouwengroep PGDO, Jan Radstake vertelt over de Voedselbank, Kerkhuis Hoog-Keppel, 14.00 uur, info: Thea Hendriksen (0313-473 812)
- Spelmiddag 60-plussers (rummikub en kaartspel), KBO-PCOB, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-425 695 78)

do 16 nov

- Bijeenkomst Dameskrans Hummelo, lezing 'Op de thee bij mr. D' door oud-notaris Cees Doppenberg, Dorpshuis De Ruimte Hummelo, 14.00-16.00 uur

za 18 nov

- Bowlen Jeugdvereniging Drempt, onderbouw (groep 1 t/m 4), Dorpshuis Voor-Drempt, 16.00-18.00 uur, info + aanmelden: jeugdvereniging.drempt@gmail.com
- Smokkeltocht Jeugdvereniging Drempt, bovenbouw (groep 5 t/m 8 en klas 1 Voortgezet Onderwijs), Dorpshuis Voor-Drempt, 18.30-20.30 uur, info + aanmelden: jeugdvereniging.drempt@gmail.com

wo 22 nov

- Uitstapje naar GroenRijk Steentjes, De Zonnebloem HKD, verzamelen bij FF naar Steef Hummelo, 10.00-12.00 uur, info: Bouwien Oosting (06-130 104 05 of bouwienoosting@gmail.com)

do 23 nov

- Tweewekelijkse bridge-ochtend Bridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, 09.15-12.30 uur, info: Miriam Pasman (mpasman57@gmail.com)
- Workshop DigiVitaler (leren omgaan met Patiëntenportaal huisarts), Huisartsenpraktijk Hummelo en Keppel + Stichting Welzijn DHK + bibliotheek West-Achterhoek, info: swdremphummelokeppel.nl

DECEMBER

do 7 dec

- Tweewekelijkse bridge-ochtend Bridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, 09.15-12.30 uur, info: Miriam Pasman (mpasman57@gmail.com)
- Repair Café, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E Hoog-Keppel, 09.30-11.30 uur, info: swdremphummelokeppel.nl
- Bowlingmiddag 60-plussers, KBO-PCOB afd. DHK, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-15.00 uur, info: Dinie Heterscheid (0313-474 944)

vr 8 dec

- Koffieochtend diaconie Drempt & Oldenkeppel i.s.m. Dorpshuis, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur, info: Marian Lusink (0313-479 174)

za 9 dec

- Kerstconcert met verloting De Zonnebloem HKD, FF naar Steef Hummelo, 14.30-16.30 uur, info: Bouwien Oosting (06-130 104 05 of bouwienoosting@gmail.com)
- Kerstconcert met Duo Rita en Andreas uit het Oostenrijkse Zillertal, Dorpshuis De Ruimte Hummelo, info: info@dorpshuishummelo.nl

di 12 dec

- Voedselbankactie 'Oog voor voedsel, hart voor mensen', afgeven houdbare levensmiddelen in Dorpskerk Hummelo, 16.00-19.00 uur (van 1 tot 21 dec staat bij de Spar ook een winkelwagen voor de Voedselbank), info: voedselbanknederland.nl

wo 13 dec

- Maaltijd voor Alleengaanden, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur, info + aanmelden voor 10 dec: Pieter van Voorst (06-273 088 09)

vr 15 dec

- Dialectochtend, 't Hessenhuus Achter-Drempt, 10.00-11.00 uur, info: 0314-376 000 (Lang Leve Kunst)

za 16 dec

- Kerstmarkt (kerstbakjes, wafels, kniepertjes en nog veel meer), in en rondom Dorpskerk Hummelo, 10.00-16.00 uur, info: www.kerkhummelo.nl

zo 17 dec

- Kerstmaaltijd St. Joriskerk Voor-Drempt, 18.00 uur, info en opgave: ds. Karin Spelt (karin.spelt@gmail.com)

wo 20 dec

- Kerstviering Vrouwengroep PGDO, Kerkhuis Hoog-Keppel, 17.00 uur, info: Thea Hendriksen (0313-473 812)

do 21 dec

- Kerstdrive, afsluiting 2023 tweewekelijkse bridge-ochtend Bridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, 09.15-12.30 uur, info: Miriam Pasman (mpasman57@gmail.com)
- Kerstmiddag Dameskrans Hummelo, Dorpshuis De Ruimte Hummelo, 14.00-16.00 uur

za 23 dec

- Uitstapje Holiday on Ice, Stichting Welzijn DHK, 09.30-16.30 uur (opstappen bij FF naar Steef Hummelo), info: swdremphummelokeppel.nl

TERUGKERENDE ACTIVITEITEN

elke dag

- Banen zwemmen, aquasport, zwemlessen en recreatief zwemmen bij buitenzwembad het Hessenbad Hoog-Keppel, openingstijden en info: www.hessenbad.nl, info@hessenbad.nl of 06-222 861 91

elke maandag t/m vrijdag

- Boekenuitleen bij Stichting Welzijn, tijdens openingsuren van het Gezondheidscentrum Hoog-Keppel
- Biljarten Stichting Welzijn, Hessencafé/sporthal Hoog-Keppel, info en aanmelden: Wim van Duijl (06-437 473 51)

elke maandag

- Damesgym 55+, Hessenhal Hoog-Keppel, 09.00-10.00 uur, info: Hannie Smeitink (06-235 292 82)

elke dinsdag

- Tai-Chi-Tao onder deskundige begeleiding, huiskamer Stichting Welzijn, Burg. van Panhuysbrink 1E Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Beter Bewegen/Fitness, Stichting Welzijn i.s.m. FysioPlus, Burg. van Panhuysbrink1D Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Koffieochtend voor ouderen, Stichting Welzijn, huiskamer 't Klup Zandewierde J.D. Pennekampweg 17 Hummelo, 10.00-12.00 uur
- Schildercursus, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E Hoog-Keppel, 13.30 uur

elke woensdag

- Beter Bewegen/Fitness, Stichting Welzijn i.s.m. FysioPlus, Burg. van Panhuysbrink1D Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Jeu de Boules Stichting Welzijn/Pétanqueclub Leuke Boule, Burg. van Panhuysbrink Hoog-Keppel, vanaf 14.00 uur, doorgang afhankelijk van weersgesteldheid, info + aanmelden: Gerrit Lobeek (06-465 759 29 of g.w.lobeek@hccnet.nl)
- Boekenuitleen, FF naar Steef Hummelo, 14.00-17.00 uur

elke laatste woensdag van de maand

- Open Tafel, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur, info + aanmelden (uiterlijk de maandag ervoor): Frank Wolbrink (06-519 357 93)

elke woensdag en donderdag

- Eten wat de pot schaft, FF naar Steef Hummelo, 18.03 uur, aanmelden (uiterlijk dag van tevoren): info@ffnaarsteef.nl of 06-575 605 09

elke donderdag

- Beter Bewegen/Fitness, Stichting Welzijn i.s.m. FysioPlus, Burg. van Panhuysbrink1D Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Koffieochtend voor ouderen, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E Hoog-Keppel, 10.00-12.00 uur (m.u.v. de eerste donderdag van de maand wegens Repair Café)
- Koersbal, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1, Hoog-Keppel, 14.00-16.00 uur (sep t/m apr)
- Boekenuitleen, FF naar Steef Hummelo, 19.00-21.00 uur

elke vrijdag

- Meer bewegen voor ouderen, Stichting Welzijn, Hessenhal Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur

elke zaterdag

- Nordic Walking, Stichting Welzijn, samenkomst huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E Hoog-Keppel, 09.15-11.00 uur

elke zondag na kerkdienst

- Samen koffie/thee/limonade drinken na de kerkdienst in Hummelo, Dorpshuis De Ruimte Hummelo, 11.00-12.00 uur, info: kerkhummelo.nl

elke donderdag, vrijdag en zaterdag van 14 sep t/m 28 okt

- Expositie Jan Homan + Helen en Fred Sieger, kunstkerkje Laag-Keppel, do + vr 13.00-17.00 uur en za 11.00-17.00 uur, info: www.kunstofart.nl

elke donderdag, vrijdag en zaterdag van 16 nov t/m 30 dec

- Expositie Marcel van Hoef en Bibi Smit, kunstkerkje Laag-Keppel, do + vr 13.00-17.00 uur en za 11.00-17.00 uur, info: www.kunstofart.nl

elke vrijdag en zaterdag t/m 25 november

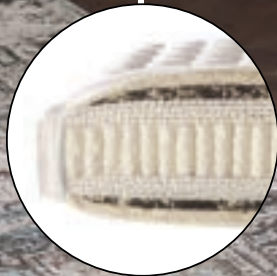
- Expositie 'Ode aan de Koe', Galerie de Bisschop Broekstraat 13 Hummelo, 13.00-17.00 uur (en op afspraak), info: www.galeriedebisschop.nl

Aanvullingen en wijzigingen kunnen worden doorgegeven via het e-mailadres watisertedoening@gmail.com. Voor het decembernummer van De Hessencombinatie kan dit tot uiterlijk 29 oktober 2023.

S O M N U S

SLEEP. DESIGNED.

Slaapspecialist Drempt

Rijksweg 20 | 6996 AC Drempt | Tel.: 0313 476218

www.slaapspecialistdrempt.nl

PELGROM, uw land- en tuinbouwspecialist

voor verkoop, onderhoud en reparatie...

we zijn o.a.
dealer van:

 PELGROM HUMMELO

www.pelgrom.nl

LANDBOUW- EN TUINMACHINES

Broekstraat 1a - 6999 DE Hummelo - T. 0314 - 38 18 42 - info@pelgrom.nl